KAUSTINEN

Kaustisen kunta
Tilinpäätös 2024

Kaustisen kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus 4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 4
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus 4
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset 5
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys 6
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa 9
1.1.5 Kunnan henkilöstö 9
1.1.6 Ympäristöasiat 9
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat 10
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 10
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista 10
1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 11
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus 12
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen 12
1.3.2 Toiminnan rahoitus 13
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset 15
1.5 Kokonaistulot ja -menot 17
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous 19
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä 19
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus 20
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat 20
1.6.4 Arvio konsernia todennäköisestä tulevasta kehityksestä 28
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä 28
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut 29
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet 34
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely 34
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet 34
2 Talousarvion toteutuminen 35
2.1 Tavoitteiden toteutuminen 35
2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen 35
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen 35
2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen 90
2.2.3 Investointien toteutuminen 91
2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen 92
2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 93
3 Tilinpäätöslaskelmat 95
3.1 Tuloslaskelma 95

3.2 Rahoituslaskelma....96
3.3 Tase....97
3.4 Konsernilaskelmat....99
3.5 Vesi- ja viemärilaitoksen kirjanpidollisen taseyksikön tilinpäätös....104
3.6 Muut eriytetyt laskelmat....107
4 Tilinpäätöksen liitetiedot....108
4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot....108
4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot....110
4.3 Tasetta koskevat liitetiedot....113
4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot....121
4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot....123
5 Allekirjoitukset ja merkinnät....126

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2024 alkoi ns. uudessa normaalissa, epävakaassa maailmantilanteessa. Yhä jatkuva Venäjän hyökkäyssota tuo epävakautta, joka vaikuttaa kaikkialla. Valmiuden ja varautumisen kehittäminen ja ylläpito vaikuttavat kuntien arkeen enemmän kuin koskaan ennen rauhan aikana.

TE2025-uudistusta valmisteltiin Keski-Pohjanmaalla koko viime vuosi yhteistyössä alueen kuntien kanssa, mutta koska kaikki kunnat - Kaustinen, Toholampi ja Lestijärvi - eivät hyväksyneet esitettyä yhteistoimintasopimusta Keski-Pohjanmaan kuntien työvoimapalvelujen järjestämiseksi sellaisenaan, päätti valtioneuvosto Keski-Pohjanmaan työllisyysalueen muodostamisesta 22.2.2024. Uusi työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025.

Kunnan rahoituskulut, erityisesti korkokulut, ovat jatkaneet voimakasta kasvuaan.Viime vuonna rahoituskuluihin hupeni jo yli miljoona euroa, yhteensä 1 012 924 euroa.

Kunnan lainakanta on nyt 30 084 000 euroa eli 7 309 euroa/asukas, kun se Suomen kunnissa on keskimäärin 3 380 euroa/asukas.

Kunnan tilinpäätös vuodelta 2024 osoittaa tappiota -159 322 euroa. Alkuvuoden synkemmistä odotuksista huolimatta tulos oli ennakoitua parempi. Iso kiitos tästä kuuluu kunnan henkilöstölle, joka vaikeassa taloustilanteessa säntillisesti noudatti kesäkuussa käyttöönotettua hankintakieltoa.

Haluan tässä lausua suuren kiitoksen kunnan koko henkilöstölle ja kuntapäättäjille, jotka teette työtä yhteisen hyvän eteen. Kiitos myös kaikille kuntalaisille sekä muille yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta. Tästä on jälleen hyvä jatkaa työtä Kaustisen hyväksi.

Minna Nikander
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuusto valitsi 23.5.2024 seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi toimielimiin uudet jäsenet.

Kunnanvaltuuston puheenjohtajana jatkaa Antti Mäkelä, I varapuheenjohtajana Toni Peltoniemi ja II varapuheenjohtaja Kai-Eerik Känsälä.

Valtuuston kokoonpano:

Anttila Toni
Haukilahti Tiina
Kauppinen Juha A.
Koskinen Jouni
Kulpakko Marko
Kuusela Johanna
Känsälä Kai-Eerik
Mäkelä Antti
Mäkelä Sami
Mäki-Petäjä Pertti
Palojärvi Pilvi
Paavola Kari O.
Paavola Vesa
Peltoniemi Tero
Peltoniemi Toni
Puumala Katri
Rahkonen Marko
Seppä Eija
Timonen Annika
Tuomela Helinä
Varila Tero.

Kunnanhallitus 1.6.2023 – 31.5.2025

Jäsen	Varajäsen
Pj. Jouni Koskinen	Mikko Hanhikoski
Vpj. Eija Seppä	Marketta Kupari
Tero Varila	Kari Ruuska
Marko Rahkonen	Marko Kulpakko
Helinä Tuomela	Pertti Mäki-Petäjä
Kai-Eerik Känsälä	Hanna Ryömä
Tiina Haukilahti	Tina Sulkakoski
Johanna Kuusela	Katri Puumala
Annika Timonen	Matti Mustajärvi.

Tekninen lautakunta 1.6.2023 – 31.5.2025

Jäsen	Varajäsen
Pj. Pertti Mäki-Petäjä	Seppo Seppä
Vpj. Kari Korkala	Tiina Paavola
Sari Kojo	Juha Hanhikoski
Tero Peltoniemi	Marko Rahkonen
Hanna Ryömä	Elina Paavola
Irina Lyyra	Pirkko Salo
Marketta Kupari	Tero Varila
Miika Peltola	Taina Palola

Ympäristölautakunta 1.6.2023 – 31.5.2025

Jäsen	Varajäsen
Pj. Kari O. Paavola	Kari Tapani Rauma
Vpj. Taneli Pihlajamaa	Sanni Penttilä-Kungas
Aija Järvenpää	Seppo Seppä
Sakari Känsälä	Tero Peltoniemi
Aliona Kerttula	Laura Koskinen
Mikko Hanhikoski	Marko Försti
Tuija Lahti-Luopa	Satu Laakso
Monica Teirikangas	Johanna Huntus
Jussi Kentala	Saku-Miska Rentola

Sivistyslautakunta 1.6.2023 – 31.5.2025

Jäsen	Varajäsen
Pj. Katri Puumala	Karita Eteläperä
Vpj. Markus I Virkkala	Päivi Paananen
Marika Saari	Siv Kola
Mika J. Koskinen	Sakari Känsälä
Maria-Elisa Marjusaari	Lauri Oino
Jarkko Salo	Ilmo Kaunisto
Tiina Haukilahti	Irina Lyyra
Henrik Toivonen	Jarkko Känsälä
Jenna Alaspää	Salla Seppä

Keskusvaalilautakunta 1.6.2021 – 31.5.2025

Jäsen	Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
Pj. Teemu Korpiaho	1. Seija Kaustinen
Vpj. Vesa Viitala	2. Matti Hautala
Marja Tastula	3. Markku Luomala
Saku-Miska Rentola	4. Jenna Alaspää
Outi Valo	5. Sonja Järvelä
	6. Pirjo Palosaari-Penttilä
	7. Jaakko Hosioja

Tarkastuslautakunta 1.6.2021 – 31.5.2024

Jäsen	Varajäsen
Pj. Juha A. Kauppinen	Marianne Virkkala
Vpj. Pilvi Norrena	Jussi Mäkipelto
Seija Kaustinen	Oili Salo
Raija Läspä	Anna-Kaarina Kuorikoski
Toni Anttila	Kai Myllymäki.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden kasvu on pysytellyt melko vahvana monista epävarmuustekijöistä huolimatta, ja näkymä ennustejaksolla on varovaisen toiveikas. Euroalueen talous elpyy kasvuun inflaation hidastuttua ja reaalitulojen kasvaessa, mutta näkymät ovat hyvin haastavat. Yhdysvaltojen talouden vahva veto jatkuu yksityisen kulutuksen kannattelemana, vaikkakin talouskasvu hidastuu ennustejaksolla. Kiinan kasvu hidastuu

ennustejaksolla viennin elpymisestä huolimatta. Maailmantalous kasvaa 3,1 prosenttia kuluvana vuonna, ja kasvu hidastuu 2,9 prosenttiin 2025 ja edelleen 2,8 prosenttiin 2026.

Euroalueen pidempään jatkunut hitaan kasvun vaihe päättyy kasvun elpymiseen ensi vuonna, kun inflaation hidastuminen ja melko vahva nimellispalkkakehitys tukevat yksityisen kulutuksen elpymistä. Tähän viittaa kuluttajien luottamuksen koheneminen viimeisen kahden vuoden aikana. Monenlaiset haasteet kuitenkin varjostavat näkymiä, päällimmäisenä Saksan teollisuuden vaikea tilanne. Euroalueen tilannetta vaikeuttavat myös haastava geopoliittinen tilanne sekä poliittinen tilanne Saksassa ja Ranskassa. Sen sijaan eteläisen Euroopan melko hyvät näkymät kannattelevat euroalueen elpymistä. Euroalueen kasvu elpyy kuluvan vuoden 0,8 prosentista 1,2 prosenttiin 2025 ja edelleen 1,3 prosenttiin 2026.

Yhdysvaltojen myönteinen talouskehitys jatkuu ennustejaksolla pitkälti suotuisan työllisyystilanteen mahdollistaman vahvan yksityisen kulutuksen kannattelemana. Vaikka työmarkkinoiden veto on hidastumassa, työttömyys on yhä lähes ennätyksellisen matalalla tasolla. Kuluttajien luottamus nykytilanteeseen on yhä vahvaa, ja luottamus tulevasta kehityksestäkin on elpynyt. Voimakkaasti elvyttävä finanssipolitiikka ylläpitää kasvua, mutta julkisen talouden korkea velkaantuneisuus aiheuttaa huolta. Epävarmuus uuden hallinnon kauppapolitiikasta varjostaa näkymiä. Kokonaistuotannon kasvu hidastuu kuluvan vuoden 2,8 prosentista kahteen prosenttiin vuosina 2025 ja 2026.

Kiinan talouskehitykseen liittyy monenlaisia epävarmuuksia, mutta melko vahva kasvu jatkuu ennustejaksolla. Kuluttajien luottamus on yhä alamaissa, joten kotimainen kulutus kehittyy vaatimattomasti. Elvyttävä finanssipolitiikka on lähinnä keskittynyt paikallishallinnon velan rakenteeseen. Kotimaista kysyntää elvyttävää politiikkaa odotellaan vielä. Heikko juan tukee vientiä, mikä onkin kasvanut voimakkaasti, osin myös valtion voimakkaiden teollisuuspoliittisten toimien ansiosta. Viennin vahvan kasvun odotetaankin jatkuvan ennustejaksolla, joskin maailmanlaajuisen protektionismin uhka varjostaa näkymiä ja kauppapoliittiset toimet voivat vaikuttaa kauppavirtoihin. Talouden kasvu hidastuu kuluvan vuoden 4,2 prosentista neljään prosenttiin 2025 ja edelleen 3,8 prosenttiin 2026.

Yllä kuvattuun maailmantalouden perusnäkymään liittyy merkittäviä riskejä. Päällimmäisenä negatiivisena riskinä on odotettavissa olevat Yhdysvaltojen uuden hallinnon kauppapoliittiset toimet. Sellaisenaan ne vaikuttaisivat lähinnä Yhdysvaltojen talouteen, erityisesti hintojen nousun muodossa. Suorat vaikutukset muuhun maailmantalouteen olisivat vähäisiä. Jos kuitenkin muut taloudet vastaisivat Yhdysvaltojen toimiin, vaikutukset maailmanlaajuisesti voisivat olla merkittäviä. Maailmantalouden kasvu hidastuisi ja inflaatio voisi kiihtyä uudelleen. Geopoliittiset haasteet varjostavat maailmantalouden kasvua. Erityisesti Euroopan näkymiä varjostaa Ukrainan tilanteen heikkeneminen. Lähi-idän tilanne voi vaikuttaa energiamarkkinoihin. Saksan ja Ranskan poliittisen tilanteen paheneminen voi jatkuessaan heikentää sentimenttiä Euroopassa. Kiinan talouskehitykseen liittyy monia riskejä, jotka voivat vaikuttaa maailmantalouteen. Päällimmäinen riski on talouden ajautuminen deflaatioon. Toinen keskeinen riski liittyy teollisuuspoliittisten toimien vaikutukseen vientiin ja sitä kautta kauppasuhteisiin. Lisäksi paikallishallinnon ja velkaantuneen kiinteistösektorin ongelmat ovat yhä toisiinsa nivoutunut riski. Positiivisena riskinä voi mainita Yhdysvaltojen ja euroalueen odotettua nopeampi elpyminen.

Suomen talous

Keskipitkällä aikavälillä Suomen talouden odotetaan kasvavan 1,4 prosenttia vuosittain. Työllisyysaste nousee 73,9 prosenttiin vuonna 2029. Keskipitkän aikavälin kehitysarvio perustuu arvioon potentiaalisen tuotannon kehityksestä, sillä sen ajatellaan määrittävän talouden kasvuedellytykset lyhyen aikavälin jälkeen.1 Potentiaalinen tuotanto viittaa talouden pitkän aikavälin kasvu-uraan tai kestävään, vakaan inflaation takaavaan tuotannon tasoon, joka on saavutettavissa talouden kapasiteetin ollessa normaalikäytössä.

Keskipitkällä aikavälillä talouden tuotannon arvioidaan kasvavan kohtalaisesti. Vuosina 2028 ja 2029 bruttokansantuotteen kasvu on 1,4 prosenttia vuodessa. Bruttokansantuotteen kehitystä tukee muun muassa yksityisten investointien kasvu, joiden kehityksen arvioidaan pysyvän vahvana, vihreään siirtymään liittyvien panostusten seurauksena. Suomen talouden arvioidaan olevan yhä normaalikapasiteettinsa alapuolella vuonna 2028. Tuotanto kuitenkin lähestyy arvioitua potentiaalisen tuotannon tasoa ja tuotantokuilu umpeutuu tarkastelujakson lopulla vuonna 2029.

Työllisyysasteen (15-64 vuotiaat) arvioidaan kasvavan maltillisesti vuosina 2028 ja 2029. Vuonna 2028 työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin ja on vuonna 2029 73,9 prosenttia. Työllisyyden positiiviseen kehitykseen

vaikuttaa suhdannekehityksen lisäksi hallituksen rakennepoliittiset työllisyystoimet. Työttömyysasteen arvioidaan puolestaan laskevan ja työttömyyskuilun oletetaan sulkeutuvan vuonna 2029. Vuonna 2029 työttömyysasteen arvioidaan olevan 7 prosenttia.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024

Alueellinen tilanne

Pohjanmaan ELY-keskusalueen työttömyysaste oli joulukuussa 2024 7,9 % (joulukuussa 2023 7,6 %). Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste Pohjanmaan ELY-keskusalueella oli 7,0 % (v. 2023 5,9 %). Kaustisen seutukunnan keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2024 oli 7,2 % (v. 2023 7,3 %) ja Kaustisen 6,8 % (v. 2023 7,1 %). Kaustisen osalta työttömyysaste on vuodenvaihteen jälkeen jälleen kohonnut ja oli helmikuussa 2025 7,6 %.

Alueen suurhankeinvestointien odotetaan kuitenkin luovan alueelle runsaasti uusia mahdollisuuksia ja sitä kautta myös uusia työpaikkoja: esimerkiksi helmikuussa 2025 avoimia työpaikkoja oli Kaustisella 57 kpl.

Kaustisen väestö vuonna 2024

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävää kehitystä alueellaan. Keskeisimpiä mittareita kunnan uskottavuudessa on sen väestökehitys.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Kaustisen väkiluku oli vuoden 2024 lopussa 4 116 henkilöä. Vähennystä vuoden 2023 tilanteeseen oli 19 henkilöä. Viime vuonna syntyi 35 lasta (v. 2023 27 lasta) ja kuoli 40 henkilöä (v. 2023 52 henkilöä). Nettomuutto (kuntien välinen tulomuutto - kuntien välinen lähtömuutto) oli 15 henkilöä miinuksella (v. 2023 vastaavasti 65 henkilöä miinuksella).

Kaustislaisten elinkeinot jakautuvat seuraavasti: alkutuotanto 12 %, jalostus 21 % ja palvelut 66 % (Tilastokeskus 2023).

Tilikauden tulos

Kaustisen kunnan tilikauden 2024 tulos osoittaa alijäämää -159 322,16 euroa. Tulos jäi yli 350 000 euroa alkuperäisessä, joulukuussa 2023 hyväksytyssä talousarviossa ennakoitua heikommaksi.

Ulkoiset toimintakulut olivat 15 251 295 euroa, ja ne kasvoivat talousarvioon verrattuina n. 348 000 euroa.

Toimintatuotot olivat 2 832 083 euroa, ja ne kasvoivat lähes 65 000 euroa verrattuna hyväksyttyyn talousarvioon.

Verotuloja kertyi yhteensä 9 226 522 euroa eli n. 137 000 euroa budjetoitua enemmän. Valtionosuuksia saatiin yhteensä 5 702 793 euroa eli 108 697 euroa enemmän kuin budjetoitiin.

Vuosikate oli 1 576 714 euroa eli 383 euroa/asukas (v. 2023 vuosikate oli 481 euroa/asukas).

Poistot (1 736 036 euroa) kasvoivat vuositasolla 422 euroon/asukas.

Investointimenot olivat pääosin korjaus- ja kunnossapitoinvestointeja, yhteissummaltaan 1 465 514 euroa. Investointeihin varatut määrärahat ylittyivät n. 300 000 eurolla, sillä Kiinteistö Oy Rekipolskalle myönnetty 300 000 euron SVOP-sijoitus kasvatti investointikustannuksia samalla summalla.

Kuntakonsernin tulos oli 169 397 euroa, sillä Korpelan Voiman kuntayhtymä ylsi reilusti ylijäämäiseen tulokseen (1 061 243,07 euroa). Tulos oli ylijäämäinen siitä huolimatta, vaikka sekä emon että suurimman osan tytäryhtiöistä tulos oli miinusmerkkinen.

Vain Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat ylsi positiiviseen tulokseen (23 697,03 euroa), muut jäivät reilusti miinukselle: Kaustisen Kehitys Oy -248 071,23 euroaa, Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy -151 100,67 euroa, Kiinteistö Oy Rekipolska -118 076,41 euroa ja Kaustisen Lämpö Oy -194 409,30 euroa.
Sekä emon että tytäryhtiöiden tulosta heikensivät kohonneet korkokustannukset.

Valtuusto myönsi kesäkuun 2024 kokouksessaan Kaustisen Kehitys Oy:lle 300 000 euron pääomalainan ja Kiinteistö Oy Rekipolskalle 500 000 euron pääomalainan sekä syyskuun kokouksessaan 300 000 euroa SVOP-sijoituksena Kiinteistö Oy Rekipolskalle. Kunta rahoitti myöntämänsä pääomalainat ottamillaan uusilla kuntatodistuksilla.

Valtuusto hyväksyi joulukuun 2024 kokouksessaan yleishallinnon toimialalle palvelujen ostoihin 100 000 euron lisämäärärahan sekä korkokustannusten kattamiseen 75 000 euroa lisämäärärahaa.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kaustisen kunta teetti selvitystyön Inspira Oyllä alkuvuonna 2024 kunnan, Kiinteistö Oy Rekipolskan ja Kaustisen Kehitys Oy:n talouden tasapainottamiseksi mm. kohonneiden rahoituskulujen vuoksi. Selvitystyön suositusten mukaisesti kunta joutunee myös tulevina vuosina pääomittamaan konserniyhtiöitä.

Valtuusto myönsi kesäkuun 2024 kokouksessaan Kaustisen Kehitys Oy:lle 300 000 euron pääomalainan ja Kiinteistö Oy Rekipolskalle 500 000 euron pääomalainan sekä syyskuun kokouksessaan 300 000 euroa SVOP-sijoituksena Kiinteistö Oy Rekipolskalle. Kunta rahoitti myöntämänsä pääomalainat ottamillaan uusilla kuntatodistuksilla.

Kasvaneiden hankintamenojen hillitsemisemiseksi otettiin käyttöön myös hankintakielto kesäkuussa 2024. Hankintakielto on tehonnut, ja ostoihin on käytetty aikaisempaa maltillisemmin rahaa. Hankintakieltoa on sittemmin jatkettu tämän vuoden loppuun asti.

Valtuusto hyväksyi joulukuun 2024 kokouksessaan yleishallinnon toimialalle palvelujen ostoihin 100 000 euron lisämäärärahan sekä korkokustannusten kattamiseen 75 000 euroa lisämäärärahaa.

Varsinaista talouden tasapainottamisohjelmaa ei vielä syksyllä 2024 pystytty valmistelemaan. Vuonna 2026 toteutettava sote- ja pela -kiinteistöjen yhtiöittäminen ja siitä seuraavat suuret alaskirjaukset pakottavat kunnan kuitenkin valmistelemaan ja toteuttamaan mittavan tasapainottamisohjelman seuraavalle valtuustokaudelle.

Tammikuussa 2025 toimintansa aloittaneen työllisyysalueen odotetaan nostavan kuntien työllisyydenhoitokustannuksia merkittävästi. Tämä näkyi myös Kaustisen v:n 2025 talousarviovalmistelussa.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Kaustisen kunnan talousarviotavoitteena on olla houkutteleva työnantaja, jolla on osaava, sitoutunut ja yhteistyössä työskentelevä henkilöstö. Tilinpäätöstietojen raportointia on uudistettu niin, että henkilöstöä koskevista tiedoista laaditaan erillinen henkilöstökertomus Kuntatyönantajien suositusta hyödyntäen. Henkilöstötietoa on myös tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstörakennetta kuvaavat tunnusluvut, kuten henkilöstömäärä ja ikärakenne ovat säilynyt melko vakiintuneena. Henkilöstömäärään 31.12.2024 vaikuttaa myös eri vuosien raportointitapa esimerkiksi sivutoimisissa opettajissa.

1.1.6 Ympäristöasiat

Kuntastrategian mukaan Kaustisen kunnan toiminnassa noudatetaan kestävän kehityksen periaatetta. Haluamme käyttää kestävästi kaikkia toiminnassamme tarvittavia voimavaroja ja luoda taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävyyttä. Viihtyisä ympäristö on merkittävä hyvinvoinnin lähde. Resurssien taloudellinen käyttö ei siten ole vain talouskysymys, vaan kunnan arvo palvelujen ja opetuksen järjestäjänä. Lisäsimme sähköisten toimintojen käyttöä esimerkiksi luopumalla paperisista ja postitettavista esityslistoista ja allekirjoittamalla pöytäkirjat myös sähköisesti. Lähikokousten lisäksi kokoonnumme myös etäyhteyksin.

Ympäristönsuojelussa on kiinnitetty huomiota ympäristön siisteyteen sekä yleisesti tiedottamalla kuntatiedotteessa että henkilökohtaisilla yhteydenotoilla ja seuraamalla kehotuksen noudattamista.

Vuonna 2024 Kaustisen kunnan palveluksessa oli kaksi ympäristötarkastajaa, joka mahdollisti aktiivisen puuttumisen havaittuihin epäkohtiin. Ympäristöluvan omaavia toimijoita on valvottu suunnitelmallisesti. Ympäristön tilaa on seurattu myös pinta- ja pohjavesinäytteiden otolla mm. Perhonjoen yhteistarkkailun myötä. Perhonjoen yhteistarkkailussa ovat mukana niin jätevedenpuhdistamo kuin muita alueen yrityksiä, joilla on ympäristöluvassa seurantavelvoitteita. Yhteistarkkailun koordinoi Pohjanmaan vesiensuojeluyhdistys ry, joka laati vuosittain raportin valvonnasta.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaustisen uudessa kuntastrategiassa tulee huomioida muuttunut maailma ja sen tuomat haasteet: tulee olla rohkeutta luoda uusia toimintatapoja.

Konserniyhtiöiden talouden tasapainottaminen on käynnistettävä mahdollisimman pikaisella aikataululla. Kunnan omien kiinteistöomistusten suhteen tulee laatia strategia, jossa kiinteistöt jaetaan kehitettäviin, myytäviin ja purettaviin kiinteistöihin. Turhista kiinteistöistä on hankkiuduttava eroon ja tiivistettävä toimintoja.

Vuonna 2026 toteutettava sote- ja pelakiinteistöjen yhtiöittäminen ja siitä seuraavat suuret alaskirjaukset pakottavat kunnan kuitenkin valmistelemaan ja toteuttamaan mittavan tasapainottamisohjelman seuraavalle valtuustokaudelle.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaustisen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät organisaation haavoittuvuuteen (ei särkymävaraa henkilö- eikä aineellisten resurssien suhteen), yleiseen taantumavaaraan sekä inflaation kasvun tuoman tavaroiden, palvelujen, energian, ruuan hintojen nousu ja korkotason nousuun.

Epävarmuutta palvelujen tulevassa saatavuudessa Kaustisen alueella aiheuttavat hyvinvointialueen linjaukset palveluverkon suhteen.

Rahoitusriskeistä suurimmat - ja osin jo toteutuneet - ovat korkoriskit, jotka aiheuttavat kunnan ja kuntakonsernin talouden ennakointiin haasteita.

Kuntakonserniyhtiöt aiheuttavat epävarmuustekijöitä konsernin taloudelle, mikäli pääomittamistarve on jatkuvaa.

Kunnan kiinteistökannalla on mittava korjausvelka. Kunnalla on myös ns. turhia kiinteistöjä omistuksessaan.

Vuonna 2026 toteutettava sote- ja pela -kiinteistöjen yhtiöittäminen ja siitä seuraavat suuret alaskirjaukset (arvio alaskirjauksista n. 3 000 000 euroa) pakottavat kunnan kuitenkin valmistelemaan ja toteuttamaan mittavan tasapainottamisohjelman seuraavalle valtuustokaudelle.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta (21 §). Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän (66 §). Kunnanjohtaja vastaa yhteistyössä toimialajohtajien kanssa tehtävien häiriöttömästä, vaikuttavasta, taloudellisesta ja tehokkaasta hoitamisesta.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje on päivitetty vuonna 2019. Sen mukaan sisäinen valvonta on hyvän johtamis- ja hallintotavan edellytys ja osa jokapäiväistä toiminnan ohjausta ja johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Erillistä sisäistä tarkastusta ei ole.

Sisäinen valvonta on toiminnan valvonnan ja kehittämisen ohella tapa tunnistaa riskejä ja läheltä piti -tilanteita. Riskien hallinta perustuu riskin tunnistamiseen ja kuvaamiseen, riskin toteutumisen vaikutusarviointiin ja todennäköisyysteen, mahdollisuuteen hallita riskiä sekä riskeistä raportoimiseen ja riskien seurantaan. Kaustisen kuntakonsernin riskit ovat jaoteltu strategisiin, rahoitus-, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin.

Sisäisen valvonnan lisäksi ulkoista tarkastusta suorittaa tarkastuslautakunta. Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Eetu Rantakeisu.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoinen, €	2024	2023
Toimintatuotot	2 832 083	3 360 157
Toimintakulut	-15 251 295	-15 375 076
Toimintakate	**-12 419 212**	**-12 014 919**
Verotulot	9 226 522	8 755 647
Valtionosuudet	5 702 793	5 695 036
Rahoitustuotot ja -kulut	-933 388	-444 844
Korkotuotot	11 826	0
Muut rahoitustuotot	73 502	114 213
Korkokulut	-1 012 924	-553 198
Muut rahoituskulut	-5 791	-5 859
Vuosikate	**1 576 714**	**1 990 920**
Poistot ja arvonalentumiset	-1 736 036	-1 730 608
Tilikauden tulos	**-159 322**	**260 313**
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-159 322**	**260 313**

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut %	**18,57**	**35,62**
Vuosikate % poistoista	**91**	**115**
Vuosikate euroa /as	**383**	**481**
Asukasmäärä 31.12	**4116**	**4 135**

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä.
Tunnuslukujen laskentakaavat:
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)
Vuosikate prosenttia poistoista
= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma 1 000 €	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 577	1 991
Tulorahoituksen korjauserät	- 7	- 44
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 569	1 947
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 1 473	- 1 362
Rahoitusosuudet investointimenoihin		103
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15	77
Investointien rahavirta yhteensä	- 1 458	- 1 182
Toiminnan ja investointien rahavirta	111	765
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 800	- 543
Antolainasaamisten vähennys	61	16
Antolainauksen muutokset yhteensä	- 739	- 528
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 3 006	- 3 164
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 358	- 5 496
Lainakannan muutokset yhteensä	- 3 364	1 340
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 2	- 18
Vaihto-omaisuuden muutos	4	17
Saamisten muutos	350	1 039
Korottomien velkojen muutos	- 141	- 1 001
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	210	37
Rahoituksen rahavirta yhteensä	- 3 893	849
Rahavarojen muutos	- 3 782	1 614
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	- 1 069	2 713
Rahavarat 1.1.	2 713	1 099

Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v, €	**614**	-1 079
Investointien tulorahoitus %	**107,01**	146,17
Lainanhoitokate	**0,64**	0,68
Kassan riittävyys, pv	**-18,11**	10,39
Asukasmäärä	**4116**	4135

Tunnuslukujen laskentakaavat:
Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno
Laskennallinen lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)
Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)
Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA 1 000 €	Tase 2024	Tase 2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	**43 982**	**44 252**
I Aineettomat hyödykkeet	129	138
1. Aineettomat oikeudet	2	2
2. Muut pitkävaikutteiset menot	127	136
II Aineelliset hyödykkeet	34 511	35 079
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset	2 399	2 405
2. Rakennukset	26 277	26 856
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 068	5 067
4. Koneet ja kalusto	370	354
5. Muut aineelliset hyödykkeet	397	397
III Sijoitukset	9 342	9 035
1. Osakkeet ja osuudet	8 874	8 568
4. Muut saamiset	467	467
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**19**	**23**
2. Lahjoitusrahastojen varat	19	19
3. Muut toimeksiantojen varat		4
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	**1 240**	**4 637**
I Vaihto-omaisuus	36	39
1. Aineet ja tarvikkeet	36	39
II Saamiset	2 274	1 885
Pitkäaikaiset saamiset	1 483	743
2. Lainasaamiset	1 483	743
Lyhytaikaiset saamiset	791	1 141
1. Myyntisaamiset	315	553
3. Muut saamiset	56	163
4. Siirtosaamiset	420	426
IV Rahat ja pankkisaamiset	- 1 069	2 713
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**45 241**	**48 913**

VASTATTAVAA 1 000 €	Tase 2024	Tase 2023
A OMA PÄÄOMA	**12 133**	**12 292**
I Peruspääoma	9 390	9 390
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 902	2 642
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 159	260
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**125**	**131**
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	121	131
3. Muut toimeksiantojen pääomat	4	
E VIERAS PÄÄOMA	**32 983**	**36 489**
I Pitkäaikainen	24 760	27 757
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 778	26 784
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot	24	26
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	959	948
II Lyhytaikainen	8 223	8 732
1. Joukkovelkakirjalainat	3 300	3 500
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 006	3 164
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot	126	210
6. Ostovelat	656	845
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	166	172
8. Siirtovelat	969	841
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**45 241**	**48 913**

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste %	**26,8**	**25,1**
Suhteellinen velkaantuneisuus %	**94,2**	**104,0**
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	**2743**	**2 902**
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	**666**	**702**
Lainakanta 31.12. 1 000 €	**30084**	**33 448**
Lainakanta 31.12. €/asukas	**7309**	**8 089**
Lainat ja vastuut, 31.12.	**30336**	**33 698**
Lainat ja vastuut, €/asukas	**7375**	**8 149**
Asukasmäärä	**4116**	**4 135**

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma -Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas
= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä
Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

1.5 Kokonaistulot ja -menot

TULOT	2024		2023	
Varsinainen toiminta	€	%	€	%
Toimintatuotot	2 832 083,04		3 360 156,77	11,76
Verotulot	9 226 521,58		8 755 647,26	30,63
Valtionosuudet	5 702 793,00		5 695 036,00	19,93
Korkotuotot	11 825,69			0,00
Muut rahoitustuotot	73 501,57		114 212,60	0,40
Satunnaiset tuotot				0,00
Tulorahoituksen korjauserät				0,00
Käyttöom.myyntivoitot	-7491,37		-44 225,00	-0,15
Investoinnit				0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		102 921,07	0,36
Käyttöom. myyntitulot	15428,06		77 003,06	0,27
Rahoitustoiminta				0,00
Antolainasaamisten vähennykset	60 667,07		15 511,04	0,05
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		10 000 000,00	34,99
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	3 216 000,00		504 341,00	1,76
Oman pääoman lisäykset				0,00
Kokonaistulot yhteensä	**21 131 328,60**		**28 580 603,80**	**100,00**
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	15 251 295,47		15 375 075,54	56,94
Valmistus omaan käyttöön				0
Arvonlisäveron takaisinperintä				0
Korkokulut	1 012 924,36		553 197,54	2,049
Muut rahoituskulut	5 790,90		5 859,39	0,02
Satunnaiset kulut				0
Tulorahoituksen korjauserät				0
Pakollisten varausten muutos				0
Käyttöom. myyntitappiot				0
Investoinnit				0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 473 450,27		1 362 035,13	5,04
Rahoitustoiminta				0
Antolainasaamisten lisäykset	800 000,00		543 427,48	2,01
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 006 125,48		3 164 005,48	11,72
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	200 000,00		6 000 000,00	22,22
Oman pääoman vähennykset				0
Kokonaismenot yhteensä	**21 749 586,50**		**27 003 600,56**	**100,00**
Kokonaistulot	21 131 328,60		28 580 603,80	
Kokonaismenot	21 749 586,50		27 003 600,56	
	-681 257,90		1 577 003,24	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-209 874,94		-36 565,44	
Rahavarojen muutos	-3 782 262,90		1 613 568,68	
	-681 257,90		**1 577 003,24**	

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

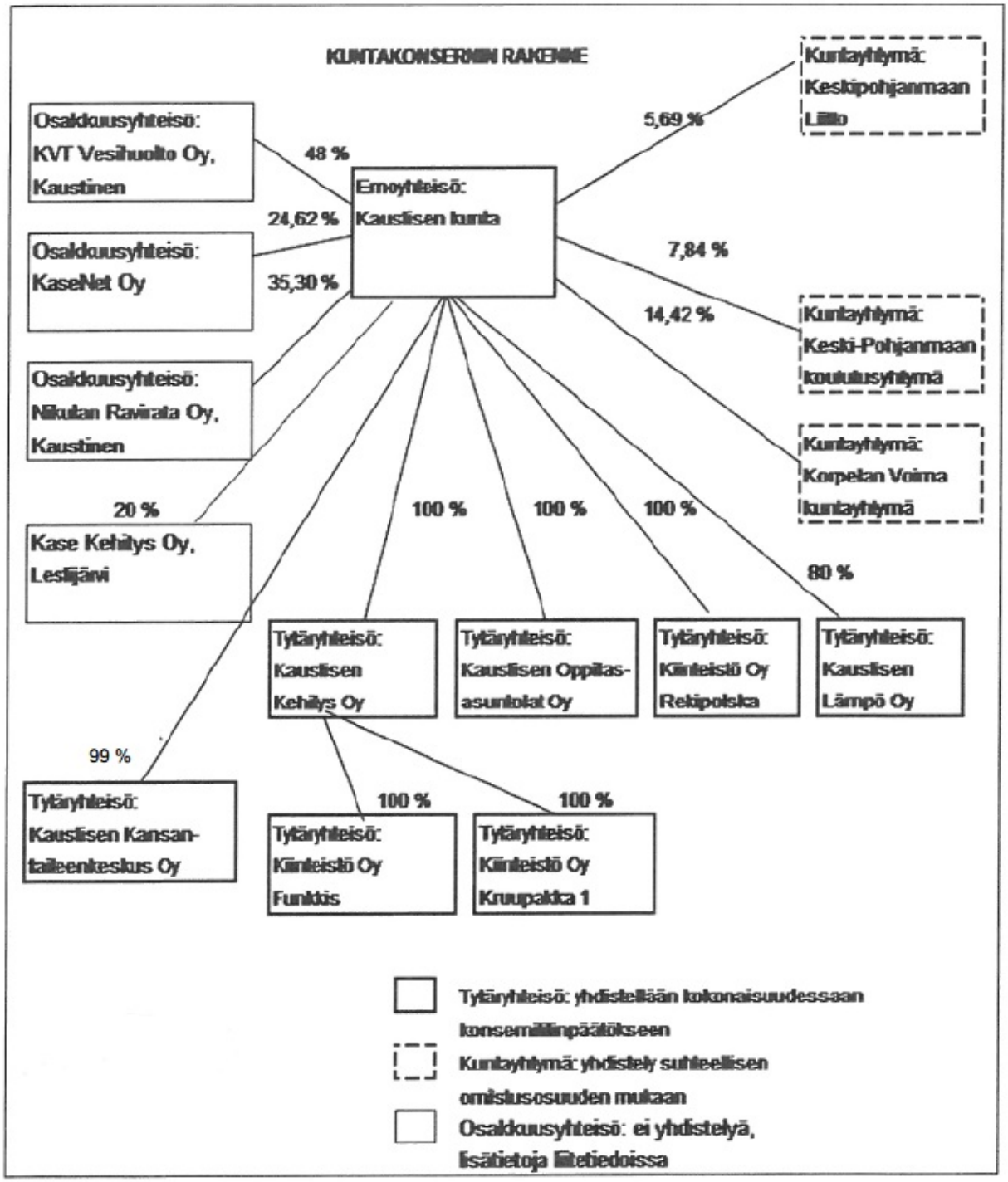

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntastrategia painottaa konserninäkökulmaa ja toimiva konserniohjauksen on eräs kestävän toimintatavan tärkeä osa. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje on päivitetty vuonna 2019.

Vuodesta 2024 alkaen on kerran kuussa järjestetty konsernijohtoryhmän kokous, jossa käsitellään konsernin ajankohtaisia taloudellisia ja toiminnallisia asioita. Konsernijohtoryhmään kuuluvat kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja, talousjohtaja, konserniyhtiöiden toimitusjohtajat ja kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus toteutti hallintosäännön 19 §:n mukaisen ulkopuolisen arvioinnin omistajaohjauksen tuloksellisuudesta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta. Arvioinnin suoritti BDO Oy ja sen tulokset käsitellään keväällä 2025.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhtiöt

Kaustisen kehitys Oy

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Toiminta

Yhtiön toimitilat ovat olleet osittain vuokrattuna vuoden 2024 aikana. Tyhjiä käyttökelpoisia tiloja oli vuoden lopussa lähinnä Haitekki 1 -talossa. Kruupakka 1 -hallissa on saatu loppuvuodesta kokonaan vuokrattua ja Funkis ei ollut loppuvuodesta enää ollenkaan eteenpäin vuokrattuna, vaan odottaa kevään 2025 korjauskartoitusta.

Kiinteistöissä on jatkettu korjauksia siltä osin, kun se on ollut tarpeellista. Vuoden 2024 aikana investoitiin lain vaatimat sähköautojen latausasemat Haitekkiin ja Hotellille sekä uusittiin Varaosien rakennuksen ikkunat ja Haitekki 1 rakennuksen yläkertaa. Kalustoa ja rakennuksia on pyritty hoitamaan ja remontoimaan sitä silmällä pitäen, ettei uutta korjausvelkaa pääse syntymään.

Talous

Merkittäviä yhtiön taloutta rasittavia tekijöitä ovat olleet korjauskustannusten lisäksi yleinen inflaatio ja pitkäaikaisten lainojen korot. Positiivinen asia on, että yrityksen käyttökate on usean negatiivisen vuoden jälkeen positiivinen. Käyttöaste hotellilla on ollut noususuuntainen, maan keskiarvoa saman tyypin huoneiden käyttöasteessa jopa 15–20 % korkeampi.

Yhtiön tuleva kehitys

Tilikauden 2025 näkymät ovat tällä hetkellä kokonaisuutena positiivisemmat kuin aiemmin. Hotellin käyttöaste on noussut työmatkailun myötä, työmatkailun lisääntyminen on pitkälle kaivoksen rakentamisen ja seutukunnan muiden vihreän siirtymän hankkeiden ansiota. Ravintola- ja tilavuokrauspuolella kokous- ja juhlatoiminta on aktiivista ja ilta-ajan ravintolatoiminta on tuonut mukavaa lisää hotellin toimintaan sekä tuonut helpotusta työmatkalaisten arkeen.

Vuodelle 2025 ei ole suunniteltu merkittäviä remontteja vaan keskitytään kiinteistöjen korjauksiin niin, ettei uutta korjausvelkaa pääse syntymään.

Prosessit	
Tavoite	**Toteuma**
Käytännölliset ja kunnossa olevat vuokratilat ja myytävät tilat	Käynnissä

Toimenpide	Tilojen huoltaminen ja hoitaminen niin, ettei uutta korjausvelkaa pääse syntymään		
Tulos	Tilojen käytännöllisyydestä ja kunnossa pitämisestä on huolehdittu.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Tilojen käyttöaste, muun kuin ylläpitohuollon tarve			

Tavoite	**Toteuma**
Uusien tilojen tarpeen kartoittaminen	Käynnissä

Toimenpide	Kysynnän seuraaminen kunnassa ja lähialueilla, vastataan kysyntään oikealla tuotteella.		
Tulos	Kartoitetaan tilantarvetta.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Vuokra- ja myyntisopimukset			

Talous			
Tavoite		**Toteuma**	
Ympärivuotisesti palveleva hotelli ja kesäkaudella palveleva leirintäalue		Valmis	
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Yöpymisvuorokaudet/vuos			
Tavoite		**Toteuma**	
Kiinteistöjen kannattava vuokraus tai myynti		Käynnissä	
Toimenpide	Uusien vuokralaisten saaminen. Intensiivinen markkinointi.		
Tulos	Tilojen käyttöaste on parantunut.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Kiinteistöjen käyttöaste ja kannattavuus.			
Tavoite		**Toteuma**	
Taloushallinnon tarkka seuranta ja yhtiön kannattavuuden parantaminen		Käynnissä	
Toimenpide	Nykyaikainen sähköinen taloushallinto		
Tulos	Talouden seuranta parantunut taloushallinnon toimittaman kuukausiraportoinnin myötä.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Oikeiden tunnuslukujen saaminen käyttöön taloushallinnon tueksi			

Kaustisen kehitys Oy

Talouden tunnusluvut	TP2023	TA2024	TP2024
Toimintatuotot €	1 032 202	1 200 000	1 198 509,4
Toimintakulut €	-1 104 007	-1 021 000	-1 075 208,75
Rahoituskulut €	- 105 391	- 145 000	- 145 818,1
Poistot €	- 221 744	- 176 000	- 216 533,78
Tilikauden voitto/tappio €	- 395 731,6	- 142 000	- 248 071,23
Taseen loppusumma €	6 803 707		6 662 713,98
Lainakanta €	3 100 726		3 124 824,62
Investoinnit €	159 973		37 191,82

Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Tavoitteet

Taloudellisena tavoitteena on pitää yhtiön talous voitollisena, koska tämä mahdollistaa korjauksien tekemisen ajallaan ja on varautumista suurempien peruskunnostuksien tekemiseen, jos solutyyppisiä asuntoja jossakin vaiheessa halutaan muuttaa isommiksi kokonaisuuksiksi.

Toiminnallisena tavoitteena on pitää oppilasasuntolan rakennukset hyvässä kunnossa ja korjata asuntosoluja, jos niissä ilmenee korjauksen tarpeita. Mikäli asumistarpeissa ilmenee uusia toiveita, niitä pyritään toteuttamaan rahoituksen sallimissa rajoissa. Tavoitteena on, että rakennukset pysyvät hyvässä kunnossa koko niiden elinkaaren ajan.

Toteuma

Yhtiön taloudellinen tavoite saavutettiin ja tämä mahdollistaa yhtiön suorittamaan pieniä kunnostustoimenpiteitä sekä ylläpitämään huoneistoja ja kiinteistöjä.

Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat on vuokrannut Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymälle kaikki tilat ja koulutusyhtymä on päättänyt nostaa oppilasasuntolan käyttöastetta ja -tarvetta tulevaisuudessa, sillä koulutusyhtymä on siirtämässä uusia koulutuslinjoja muista yksiköistä.

Yhtiön tuleva kehitys

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Ajanmukaiset vuokratilat			Valmis
Toimenpide	Peruskunnostuksien tekeminen oikea-aikaisesti ja oikealla tavalla		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**

Tilojen käytännöllisyys tarkoitukseensa		

Talous		
Tavoite		**Toteuma**
Kohtuullinen vuokrataso		Valmis
Toimenpide	Tulojen ja menojen tasapaino	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Vuokratulot ja yhtiöntulos, vuokra /m		
Tavoite		**Toteuma**
Ajanmukaiset tilat kulloiseenkin käyttötarkoitukseen		Valmis
Toimenpide	Pidetään kiinteistöt kunnossa ja varaudutaan muutoksiin	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Kiinteistön vuokrausaste ja kiinteistön kustannukset verrattuna samanlaisten rakennusten kustannuksiin		

Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat

Talouden tunnusluvut	TP2023	TA2024	TP2024
Toimintatuotot €	94 556	98 840	94 556,04
Toimintakulut €	- 43 689	- 42 500	- 54 587,99
Rahoituskulut €	- 752	- 1 000	666,91
Poistot €	- 18 053	- 19 000	- 16 907,65
Tilikauden voitto/tappio €	33 095	36 340	23 697,31
Taseen loppusumma €	541 825		552 107,66
Lainakanta €	140 000		120 000
Investoinnit €	0		

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Kansantaiteenkeskusta on pyritty kehittämään niin, että taloa pidetään avoinna jokaisena arkipäivänä ja muulloin tarpeen mukaan. Kansantaiteenkeskuksella oli oma kokoaikainen työntekijä 30.11.2024 saakka. Tämä ei taannut riittävää aukioloa eikä ollut tässä suhteessa toimiva ratkaisu, 1.12.2024 lähtien kaikki toiminta kiinteistössä on järjestetty ostopalveluina ja talon toiminnan ylläpito ostetaan Visit Future Oy:ltä. Kansantaiteenkeskus tarvitsee tullakseen kannattavaksi lisää tapahtumia ja vuokralaisia myös kunnan organisaation ulkopuolelta ja tähän pyritään nyt panostamaan entistä enemmän markkinoinnin avulla.

Kiinteistön kunnossapitoon on satsattu ostamalla siistijän palvelut Kaustisen Kehitys Oy:ltä ja tällä on saatu merkittäviä muutoksia aikaan myös Kansantaiteenkeskuksen yleisilmeeseen ja käytettävyyteen. Muuten kiinteistössä on tehty vain välttämättömiä korjauksia vuoden 2024 aikana. Salitekniikkaan tulisi kiinnittää huomiota nopeasti ja lyhyellä aikavälillä niin, että se täyttäisi vähimmäisvaatimukset ja mahdollistaisi helpommin salin vuokraamisen sen alkuperäiseen käyttötarkoitukseen eli erilaisten tapahtumien ja konserttien järjestämiseen.

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy:n taloudellinen tilanne on huono. Tilannetta ei voida parantaa säästämällä

kuluista, jotka ovat jo kiinteistöön ja sen kokoon nähden maltilliset. Ainoa keino tilanteen parantamiseen on käyttöasteen lisääminen.

Yhtiön tuleva kehitys

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Markkinoinnin tehostaminen			Käynnissä
Toimenpide	Tarpeen kartoittaminen ja intensiivinen markkinointi		
Tulos	Markkinointia tehostetaan.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Uudet ja jo olemassa olevat asiakaskontaktit			

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Käyttöasteen nostaminen			Käynnissä
Toimenpide	Tilojen viihtyvyys ja palvelu, tekniikan taso		
Tulos	Käyttöaste parantunut.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Käyttöaste, kävijämäärä ja tulos			
Tavoite			**Toteuma**
Oma tuotanto			Käynnissä
Toimenpide	Oman konsertti ym. tuotannon saaminen kunnolla käyntiin		
Tulos	Omaa tuotantoa tapahtumissa.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Tuotannon määrä, laatu ja kävijämäärä.			

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy

Talouden tunnusluvut	TP2023	TA2024	TP2024
Toimintatuotot €	169 487	180 000	160 036,11
Toimintakulut €	- 225 719	- 250 000	- 277 024,26
Rahoituskulut €	- 6 225	- 8 000	- 8 569,1
Poistot €	- 27 020	- 24 000	- 25 543,42
Tilikauden voitto/tappio €	- 89 475	- 92 000	- 151 100,67
Taseen loppusumma €	348 242		319 654,92
Lainakanta €	68 500		49 500
Investoinnit €	59 333		3 606,57

Kiinteistö Oy Rekipolska

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Tavoitteet

Taloudellisena tavoitteena on tulostaso, jossa asukkaiden vuokrataso pysyy kohtuullisena vähintään maakunnan keskiarvoluvuissa. Taloudellisella tuloksella myös tulevat peruskunnostustarpeet rahoitetaan asukkaiden maksamilla vuokrilla vähintään puolella ja toinen puoli peruskunnostuksista hoidetaan lainarahoituksella.

Toiminnallisena tavoitteena on järjestää asumismahdollisuuksia kohtuullisella vuokratasolla ja lyhyellä odotusajalla kaikille asunnon tarvitsijoille. Asuntokannan ylläpito hyvän kiinteistönhoidon avulla ja uusien vuokrakohteiden rakentaminen nykyaikaiseen asumiseen soveltuviksi ja että asunnot on varustettu nykyaikaisella varustuksella ja tekniikalla. Eri perhekoon ja eri ikäkausien asumistarpeisiin soveltuvia asuntoja olisi tarjolla, kun uusia asuntoja rakennetaan.

Toteuma

Yhtiön taloudellista tavoitetta ei saavutettu, sillä rahoituskustannukset pysyivät korkeana

Toiminnallisena tavoitteena kiinteistöjä perusparannettiin suorittamalla pieniä huoneistojen kunnostustoimenpiteitä talouden tasapainottamisen ehdoilla.

Yhtiön tuleva kehitys

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Lyhyet jonotusajat vuokrahuoneostoihin			Valmis
Toimenpide	Asukasvalinta ja peruskunnostus- suunnittelu ja toteutus		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Käyttöaste ja vuokratuotto			

Tavoite			Toteuma
Asumisviihtyvyys ja huoneistojen kunto ja käytännöllisyys			Valmis
Toimenpide	Ylläpitää hyvää kiinteistöhuoltoa ja parantaa asumisviihtyvyyttä erilaisilla toimenpiteillä		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Pitkäaikaisella vuokrasuhteen kestolla, vuokralaisten antama suorapalaute ja vuokralaiskyselyyn vastaaminen			

Tavoite			Toteuma
Kiinteistöjen piha-alueiden parantaminen, huoneistojen perusparannus, kiinteistöjen perusparannus, uudisrakentaminen			Valmis
Toimenpide	Ennakoivalla ja hyvällä suunnittelulla, kiinteistöhoidolla parantaa ja peruskorjaamalla jo olemassa olevia kiinteistöjä ja huoneistoja sekä rakentamalla laadukkaita, toimivia ja nykyaikaisia kiinteistöjä ja huoneistoja		
Tulos	Valmis v:n 2024 osalta		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Kiinteistöjen ja huoneistojen käyttöaste ja vuokratuotto			
Neliövuokrahinta vertailuna maakunnan keskiarvolukuun			

Kiinteistö Oy Rekipolska

Talouden tunnusluvut	TP2023	TA2024	TP2024
Toimintatuotot €	1 569 614	1 590 083	1 662 766,11
Toimintakulut €	- 936 685	- 889 000	901 904,45
Rahoituskulut €	- 284 099	- 91 574	- 348 130,83
Poistot €	- 528 941	- 525 000	- 530 807,24
Tilikauden voitto/tappio €	- 202 765	84 509	- 118 076,41
Taseen loppusumma €	10 248 373		10 040 081,13
Lainakanta €	8 214 017		7 676 965,28
Investoinnit €	11 663		41 153,25

Kaustisen Lämpö Oy

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Tavoitteet

Toiminnallisena tavoitteena on toiminta-alueella varmistaa toimittamaan keskeytymätöntä energiajakelua sekä ylläpitää optimaalista energiatuotantoa ja kaukolämpöverkoston kunnossapitämistä ja taloudellisena tavoitteena olla kilpailukykyinen energiatoimittaja.

Toteuma

Investointien, huoltojen sekä toimilaitteiden kunnossapitäminen laitoksiemme osalta on yhtiö saavuttanut toiminnalliset tavoitteet eli keskeytymätöntä energiajakelua sekä myös verkoston osalta ja optimaaliselta energiatuotannolta ja taloudellista tavoitetta ei saavutettu energia myyntimäärän vuoksi ja energiamateriaalien

nousemisen takia

Yhtiön tuleva kehitys

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Tuottaa keskeytymätöntä energiajakelua			Valmis
Toimenpide	Ylläpitää, kehittää ja varmistaa laitoksia ja verkostoa		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Jatkuva keskeytys- ja häiriöseuranta			
Tavoite			**Toteuma**
Energialaitoksien toiminta keskeytymättömäksi ja kaukolämpöverkoston toimivuus			Valmis
Toimenpide	Huolehtia ja huoltaa laitokset ja varmistaa varajärjestelmien toimivuus ja kaukolämpöverkoston saneeraus		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakaspalaute ja -kysely, jatkuva verkoston vuotovesiseuranta			
Tavoite			**Toteuma**
Optimaalinen energiatuotanto			Valmis
Toimenpide	Huolehtia laitoksien toiminnasta eri olosuhteissa		
Tulos	Valmis v:n 2024 osalta		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Ostetun- ja myydyn energia hyötysuhde jatkuva seuranta			

Talous			
Tavoite			**Toteuma**
Kilpailukykyinen energiatoimittaja			Valmis
Toimenpide	Kilpailuttaa energiamateriaaleja ja muita laitoksen toimintaan liittyviä toimittajia		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Verrata alueen ja koko maan vastaaviin ja myös erilaisten energia toimittajien hintoihin			

Kaustisen Lämpö Oy

Talouden tunnusluvut	TP2023	TA2024	TP2024
Toimintatuotot €	1 410 414	1 328 850	1 397 557,48
Toimintakulut €	-1 221 617	-1 101 300	-1 362 858,65
Rahoituskulut €	- 38 933	- 10 000	- 44 011,91
Poistot €	- 191 223	- 198 000	- 188 332,47
Tilikauden voitto/tappio €	- 37 529	14 550	- 194 409,3
Taseen loppusumma €	3 008 527		2 647 802,43
Lainakanta €	818 541		778 078,93
Investoinnit €	78 052		65 600,1

1.6.4 Arvio konsernia todennäköisestä tulevasta kehityksestä

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tulee päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kuntalain 47 § mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kuntalain mukainen konserniohje on uudistettu vuonna 2019 (Kv 11.4.2019 § 8).

Konserniyhtiöiille on annettu ohjeita talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa, talousarvion laadintaohjeissa ja konserniohjeessa. Konserniyhtiöt ovat raportoineet toiminnastaan talousarvioraportointien yhteydessä.

Vuodesta 2024 alkaen on järjestetty kerran kuukaudessa konsernijohtoryhmän kokous, jossa käsitellään konsernin ajankohtaisia asioita. Konsernijohtoryhmään kuuluvat kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja, talousjohtaja, korserniyhtiöiden toimitusjohtajat ja kunnanjohtaja.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2024	Vuosi 2023
Toimintatuotot/ tulot	11 796 494,14	11 795 955,05
Toimintakulut	-24 620 892,38	-24 535 107,04
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 717,76	111 946,64
TOIMINTAKATE	**-12 820 680,48**	**-12 627 205,35**
Verotulot	9 089 424,80	8 617 444,90
Valtionosuudet	8 310 007,42	8 230 881,18
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	8 716,86	11 919,59
Muut rahoitustuotot	881 961,53	126 886,55
Korkokulut	-1 744 279,96	-1 138 583,04
Muut rahoituskulut	-23 008,67	-17 553,05
VUOSIKATE	**3 702 141,50**	**3 203 790,78**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 497 682,35	-3 495 463,13
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	**204 459,15**	**-291 672,35**
Tilinpäätössiirrot	-30 059,43	10 392,33
Tilikauden verot	-1 206,77	
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-3 795,56	-6 603,93
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**169 397,39**	**-287 883,95**
Toimintatuotot % toimintakuluista	**47,91**	**48,08**
Vuosikate prosenttia poistoista (>100 tulorahoitus riittävä)	**106**	**92**
Vuosikate €/as	**899**	**775**
Asukasmäärä 31.12.	**4 116**	**4 135**

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2024	Vuosi 2023
Vuosikate	3 702 141,50	3 203 790,78
Tilikauden verot		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-657 995,32	-7 081,61
TOIMINNAN RAHAVIRTA	**3 044 146,18**	**3 196 709,17**
Investointimenot	-2 655 263,18	-2 664 203,77
Rahoitusosuudet investointeihin	11 524,49	102 921,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	892 778,33	110 575,57
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-1 750 960,36**	**-2 450 707,13**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**1 293 185,82**	**746 002,04**
Antolainauksen muutokset	-744 477,18	-516 549,00
Antolainasaamisten lisäykset	-805 144,25	-543 427,48
Antolainasaamisten vähennykset	60 667,07	26 878,48
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 178 841,40	11 569 599,25
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 651 310,08	-4 673 742,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-206 968,02	-5 389 174,88
Lainakannan muutokset	**-3 679 436,70**	**1 506 682,07**
Oman pääoman muutokset	**300 000,00**	**0,00**
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 479,22	-19 418,62
Vaihto-omaisuuden muutos	182 615,87	-144 631,06
Saamisten muutos	837 089,44	1 689 331,37
Korottomien velkojen muutos	-804 327,97	-1 436 650,02
Muut maksuvalmiuden muutokset	**209 898,12**	**88 631,67**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**-3 914 015,76**	**1 078 764,74**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-2 620 829,94**	**1 824 766,78**
Rahavarat 31.12	2 198 200,54	4 819 030,49
Rahavarat 01.01	4 819 030,48	2 994 263,71
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-2 620 829,94**	**1 824 766,78**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta t€	**yht.**	**-7 960**
Investointien tulorahoitus, %	**139**	**120**
Lainanhoitokate (tyydyttävä 1-2)	**0,00**	**4,18**
Kassan riittävyys, pv	**99**	**26**

Tunnusluvut 5 vuodelta vertailuna, Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä						
Tunnusluvut v 2017					-1 907	-1 907
Tunnusluvut v 2018				-1 457	-1 457	-1 457
Tunnusluvut v 2019			-3 057	-3 057	-3 057	-3 057
Tunnusluvut v 2020		1696	1 696	1 696	1 696	1 629
Tunnusluvut v 2021		-3756	-3 756	-3 756	-3 756	
Tunnusluvut v 2022		521	521	521		
Tunnusluvut v 2023		746	746			
Tunnusluvut v 2024		1293				
	yht.	**500**	**-3 850**	**-6 053**	**-8 481**	**-4 792**

Konsernitase ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2024	Vuosi 2023
VASTAAVAA		
Aineettomat oikeudet	212 912,01	250 670,25
Muut pitkäaikaiset menot	127 472,77	138 973,66
Ennakkomaksut		7 051,38
Aineettomat hyödykkeet	**340 384,78**	**396 695,29**
Maa- ja vesialueet	3 970 998,28	3 995 216,27
Rakennukset	45 746 800,15	47 495 413,54
Kiinteät rak. ja laitteet	9 727 250,92	9 346 671,36
Koneet ja kalusto	1 434 160,26	1 599 492,39
Muut aineelliset hyödykkeet	950 070,33	1 037 417,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	399 450,77	103 083,33
Aineelliset hyödykkeet	**62 228 730,71**	**63 577 294,76**
Osakkuusyhteisöosuudet	1 608 649,49	3 027 565,08
Muut osakkeet ja osuudet	3 273 811,01	1 999 655,93
Muut lainasaamiset	253 418,43	253 418,43
Muut saamiset/ liittymismaksut	29 925,01	31 308,68
Sijoitukset	**5 165 803,94**	**5 311 948,12**
PYSYVÄT VASTAAVAT	**67 734 919,43**	**69 285 938,17**
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	***310 388,15***	**232 701,83**
Vaihto-omaisuus	426 788,97	609 178,82
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	531 663,81	348 390,23
Lyhytaikaiset saamiset	2 131 466,72	2 754 132,54
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 198 083,47	4 819 030,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**5 288 002,97**	**8 530 732,08**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**73 333 310,55**	**78 049 372,08**

VASTATTAVAA	Vuosi 2024	Vuosi 2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 390 468,39	9 390 468,39
Arvonkorotusrahasto	899 525,95	899 148,28
Muut omat rahastot	1 547 162,93	1 538 267,88
Ed. tilikausien ylijäämä (+) / alijäämä (-)	5 341 602,37	5 476 472,93
Tilikauden ylijäämä (+) /alijäämä (-)	169 397,35	-287 883,96
	17 348 156,99	**17 016 473,52**
VÄHEMMISTÖOSUUDET	***517 029,71***	**497 352,18**
KONSERNIRESERVI	**0,00**	**0,00**
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	**0,00**	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	**0,00**	0,00
	0,00	**0,00**
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	**0,00**
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	***413 777,30***	**341 570,19**
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	40 682 286,60	44 154 755,33
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 038 427,34	3 590 975,06
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	8 054 691,81	8 261 659,83
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 278 940,80	4 186 585,97
	55 054 346,55	**60 193 976,19**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**73 333 310,55**	**78 049 372,08**

Konserniohjelmassa kahden desimaalin omistus. Korpelan Voiman poistoero huom. aik. vuosien ylijäämässä.

Omavaraisuusaste, % (tavoite 70%, <50% merkittävän suuri velkarasite)	**23,66**	**21,80**
Suhteellinen velkaantuneisuus, €	**467**	**510**
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	**5 511**	**5 189**
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	**1 339**	**1 255**
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 €	**48 737**	**52 416**
Konsernin lainat/asukas 31.12, 1000 €	**11 841**	**12 676**
Lainasaamiset 31.12	**29 925**	**31 309**
Kunnan asukasmäärä	**4116**	**4 135**

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 113 § mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden tulos -159 322,16 euroa siirretään edellisten vuosien yli- ja alijäämätilille.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan ja sen tytäryhtiöiden taloudentasapainottamisohjelmaa valmistellaan syksyn 2025 aikana.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

YLEISHALLINTO

Kunnanjohtaja Minna Nikander

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	140 746	0	140 746	183 754	43 008	372 408
Toimintakulut	-2 124 072	-100 000	-2 224 072	-2 194 940	29 132	-2 112 004
Toimintakate	**-1 983 326**	**-100 000**	**-2 083 326**	**-2 011 186**	**72 140**	**-1 739 596**
Poistot ja arvonalentumiset	-27 085	0	-27 085	-29 409	-2 324	-28 800
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-2 010 411**	**-100 000**	**-2 110 411**	**-2 040 596**	**69 815**	**-1 768 396**

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

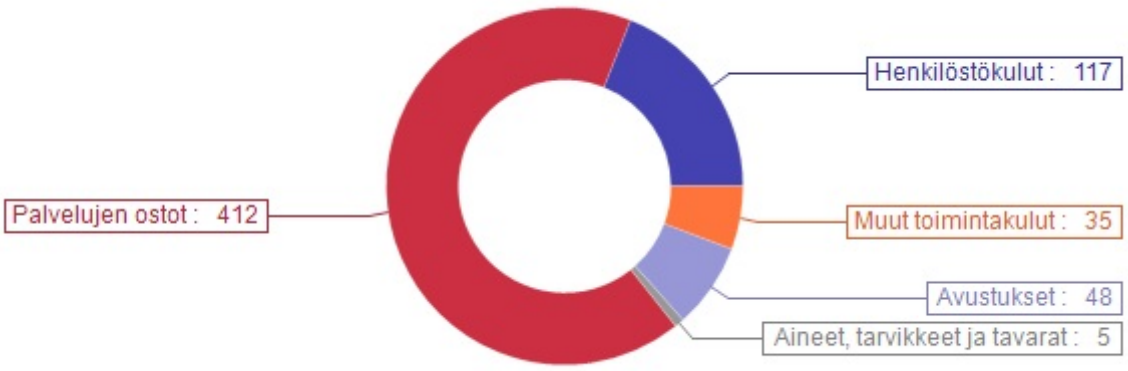

Yleishallinnon palvelu

Yleishallinto

Tilivelvollinen
kunnanjohtaja Minna Nikander
hallintojohtaja Hanna Salminen

1100 Kunnanhallitus ja valtuusto/kj
1101 Kunnanvirasto/kj + hallintoj.
1102 Vaalit/hj
1103 Tarkastustoiminta/hj
1104 Muut toimielimet/hj
1105 Vanhus- ja vammaisneuvosto/hj
1106 Osallistuva budjetointi/kj
1110 K-P:n liitto/kj
1112 Kotouttaminen/hj
1121 Markkinointi/Elinvoiman kehittäminen/kj
1212 Työllistämispalvelut/hj

Toiminta talousarviovuonna

Kunnan ylintä päätöksentekovaltaa käyttää valtuusto, joka mm. päättää kunnan strategiasta ja talousarviossa toiminnan tavoitteista ja resursseista. Kuntastrategian mukaan olemme kansainvälinen ja kilpailukykyinen kunta, joka kehittyy alueensa palveluiden keskuksena. Toimintakulttuurimme ja kehittämien perustuvat yhteistyöhön ja taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävään toimintaan. Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tukeminen on kuntastrategian mukainen tehtävämme.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	37 700	0	37 700	33 537	-4 163	155 114
Toimintakulut	-632 682	-39 000	-671 682	-662 447	9 235	-745 470
Toimintakate	**-594 982**	**-39 000**	**-633 982**	**-628 909**	**5 073**	**-590 356**
Poistot ja arvonalentumiset	-5 185	0	-5 185	-5 185	0	-5 185
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-600 167**	**-39 000**	**-639 167**	**-634 095**	**5 072**	**-595 541**

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Vireille tulevien asioiden joutuisa käsittely			Valmis
Tulos	Ratkaisukypsät asiat siirtyvät ripeästi käsittelyyn. Viranomainen päättää asiassa tarvittavan selvityksen laajuudesta. Kiireellisessä asiassa voidaan kokous kutsua koolle normaalin kokousaikataulun lisäksi. Kunnanhallitus käsitteli 23 kokouksessa 304 asiaa.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Käsittelyaikojen pituus			
Tavoite			**Toteuma**
Hyvä tiedonkulku ja onnistunut viestintä			Valmis
Tulos	Viestintää toteutettu monikanavaisesti. Kuntastrategian valmistelussa järjestettiin kyläkierrokset. Kunnan some-kanavien käyttö aktiivista ja ammattimaista. Osallistuimme Keski-Pohjanmaan liiton aluemainontakampanjaan. Joryn viikkomuistio tiedoksi kunnanhallitukselle ja henkilöstölle jokaisen sähköpostiin. Esihenkilöforum tiivisti toimintaansa. Työyksiköissä palaverit yksikön käytännön mukaan. Henkilöstöohjeet kunnan kotisivuilla.		

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Kohdeyleisön tavoittaminen, tietojen oikeellisuus, viestinnän vaikuttavuus		

Tavoite	Toteuma
Hyvä asiakaskokemus palveluista ja laadusta	Valmis
Tulos	Muuttuneesta taloustilanteessa ja henkilöstön sijaistustarpeesta huolimatta palvelut on kyetty tuottamaan. Palautekanavien kautta ei ole tullut kielteistä palautetta.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Asiakaspalaute, toiminnan virheettömyys		

Prosessit	
Tavoite	**Toteuma**
Vaalien järjestäminen virheettömästi	Valmis
Tulos	Presidentinvaali (2 kierrosta) ja europarlamenttivaali järjestettiin virheettömästi ja oikea-aikaisesti. Vaalivirkailijoita saatiin kunnan omasta henkilöstöstä yli hallintorajojen.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Tuloksen ilmoittaminen oikea-aikaisesti ja virheettömästi		

Tavoite	Toteuma
Hyödynnämme uusia digiratkaisuja vetovoiman lisäämiseksi	Valmis
Tulos	Seutukunnan digihankkeen osana hankitut sähköiset lomakkeet mahdollistavat asiakkaiden aika- ja paikkariippumattoman asioinnin. Sähköinen viestintä kotisivuilla ja somessa ajanmukaista. Digitaaliset info-taulut kunnantalolle ja KTK:lle.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sähköisten palvelujen määrä ja käyttö		

Talous	
Tavoite	**Toteuma**
Toiminta taloudellisesti kestävällä pohjalla ja toimii tuloksekkaasti.	Valmis
Tulos	Heikkenevään talouteen reagoitiin jo keväällä hankintakiellon asettamisella ja päättämällä talouden tasapainottamisesta. Haettiin harkinnanvaraista avustusta ja korotettiin veroprosenttia. Tappio ennakoitua pienempi. Ylijäämäiseen tulokseen ei päästy.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Ylijäämäinen tulos		

Tukipalvelut

Tilivelvollinen hallintojohtaja Hanna Salminen

1201 Toimistopalvelut
1202 Talouspalvelut
1203 IT-palvelut
1204 Henkilöstöhallintopalvelut
1205 Yhteispalvelupiste
1208 Työkykyä ylläpitävä (TYKY)
1209 Työsuojelu

Toiminta talousarviovuonna

Hallinto- ja kehittämispalvelut vastaa kunnanhallituksen, henkilöstöjaoston, keskusvaalilautakunnan ja henkilökuntaneuvoston asioiden valmistelusta, laskentatoimesta, palkanlaskennasta, asiointipisteestä, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisestä, työsuojelusta, työterveyshuollosta sekä tiedonhallinnasta ja tietojärjestelmistä.

Haluamme kuntastrategian mukaisesti olla luotettava työnantaja, jonka organisaatiossa ja päätöksenteossa vallitsee hyvä ilmapiiri ja edistämme sitä strategian mukaisesti yhteistyön, osaamisen ja esimiestyön kehittämisen keinoin. Talousraportointimme on ajanmukaista ja se hyödynnetään päätöksenteossa. Asiointipalvelupisteessä voi laittaa vireille Kelan, TE-toimiston, verottajan ja maistraatin ratkaistavaksi kuuluvia asioita ja saada näistä neuvontaa.

Toimimme ajanmukaisia sähköisiä järjestelmiä käyttäen ja kehittäen, usein alueellisessa yhteistyössä. Henkilökuntaneuvosto ja työsuojelutoimikunta yhdistyvät yhdeksi toimielimeksi.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	103 046	0	103 046	115 217	12 171	217 294
Toimintakulut	-651 057	-61 000	-712 057	-704 400	7 657	-587 449
Toimintakate	**-548 011**	**-61 000**	**-609 011**	**-589 183**	**19 828**	**-370 155**
Poistot ja arvonalentumiset	-21 900	0	-21 900	-24 224	-2 324	-23 615
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-569 911**	**-61 000**	**-630 911**	**-613 407**	**17 504**	**-393 769**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Kunnanjohtaja	1	1
Hallintojohtaja	1	1
Talousjohtaja	1	1
Hallintosihteeri	1	1
Palkkasihteeri	2	2
IT-asiantuntija	1	1
Palveluneuvoja	0,4	0,5
Toimistosihteeri	0	1
Kirjanpitäjä	1	0
Työsuojelupäällikkö		0,05

Henkilöstö	
Tavoite	**Toteuma**
Kuntastrategian mukaisesti olemme houkutteleva työnantaja, jolla on hyvinvoiva, osaava, sitoutunut henkilöstö	Valmis

Tulos	Tavoitetta edistetään henkilöstön kanssa aktiivisessa vuorovaikutuksessa. Talousarviovuonna ei tehty yleistä henkilöstökyselyä. Sairauspoissaolot laskivat 12,5 %. Yleisin poissaolosyy mielenterveyden syyt ja infektiot. Henkilöstövaihtuvuus väheni, avoimiin tehtäviin hakijoita on. Varhaisen välittämisen mallia työkykyjohtamisessa ja tiedonkulkua tehostettiin yhdessä Työplussan kanssa. Työsuojelutoimikunta ja henkilökuntaneuvosto yhdistettiin. Järjestelyerät palkankorotuksiin jaettiin yksimielisen neuvottelutuloksen kautta. Tiukkenevassa taloudessa kyettiin talousarviovalmistelussa säilyttämään henkilöstöetuuksista E-passi ja työterveyspalveluista myös työnantajalle vapaaehtoisia palveluja.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Avoimiin tehtäviin hakijoiden määrä, henkilöstövaihtuvuuden seuraaminen		
Henkilöstökyselyn tulokset, muu henkilöstöpalaute		
Sairauspoissaolojen määrä ja syy		

Tavoite	**Toteuma**
Esimiestyön, koulutuksen ja osaamisen kehittäminen	Valmis

Tulos	Esihenkilötyöhön vahva panostus johtamiskoulutuksen (kevät 2024) ja omana työnä järjestetyn opintopiirin (syksy 2024) kautta. Aiheina johtaminen, työ- ja virkasuhdeoikeus ja työhyvinvointi. Osaamista kehitetään sekä keskitetysti että toimialoilla. HR-järjestelmän mukaan koulutuksiin osallistuminen on vähentynyt. Ohje koulutukseen hakeutumisen prosessista laadittu syksyllä. Seutukunnan digihankkeen koulutukset henkilöstölle avoimia.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Hankitun ammatilliseen täydennyskoulutuksen ja järjestetyn sisäisen koulutuksen määrä ja osallistuminen		

Prosessit	
Tavoite	**Toteuma**
Laadukas ja käyttäjiä palveleva tiedonhallinta	Valmis

Tulos	Kunnan kotisivuille avattu oma välilehti henkilöstöohjeita varten. Toiminnanohjaussuunnitelman ajantasaistettu. Ohjelmistoihin hankintaan vuosittaiset ohjelmistopäivitykset. Toimintaa, tiedonhallintaa ja sähköistä toimintaympäristöä kehitetään asiakaskokemusta hyödyntäen tietoturvallisuus ja häiriötilainteisiin varautuminen huomioiden.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakaskokemus, sähköisesti henkilöstön saatavilla olevan tiedon määrä		

Tavoite	**Toteuma**
Sähköisen asioinnin lisääminen	Valmis

Tulos	Sähköisiä lomakkeita asiakkaiden käyttöön kuten kuntalaisaloite ja palaute, asiakirja- ja tietopyyntö, osallistava budjetointi, kesätyön haku ja maksatus, palautteet ja väärinkäyttöilmoitus, luottamushenkilötiedot, opetukseen ja ilta- ja aamupäivätoimintaan ilmoittautuminen, huoltajien erilaiset suostumukset, ilmoittautuminen, yksityistieavustushakemus.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Hankittujen ohjelmien korkea hyödyntäminen, työn ja asioinnin paikkariippumattomuus		

Talous	
Tavoite	**Toteuma**

Talouskehityksen tiivis seuranta ja kyky sopeuttaa toimintaa muuttuvissa tilanteissa			Valmis
Tulos	Arviointivuoden keskeisimmäksi noussut asia. Osavuosikatsaukset laadittiin ja käsiteltiin, jory käsittelee talouden kehitystä viikoittain ja tiedottaa henkilöstöä. Kyky korjata tilannetta oman toiminnan sopeuttamisen keinoin ajoittain koetuksella. Palvelutoiminnan ylläpitämiseksi tarvitaan toiminnan edellyttämät resurssit.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Osavuosikatsaukset ja muu talousraportointi			
Tavoite			**Toteuma**
Resurssien tehokkaan käytön periaatteen vahvistaminen edelleen ja suunnitelmallisesti			Valmis
Tulos	Taloustilanne ja hankintakielto vähensivät varattujen resurssien käyttöä.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Raportointi tarkastetuista kohteista			

Työllistämistä tukevat palvelut

Toiminta talousarviovuonna

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	0	0	0	35 000	35 000	0
Toimintakulut	-234 750	0	-234 750	-193 021	41 729	-187 255
Toimintakate	**-234 750**	**0**	**-234 750**	**-158 021**	**76 729**	**-187 255**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-234 750**	**0**	**-234 750**	**-158 021**	**76 729**	**-187 255**

Ympäristöterveydenhuolto

kunnanjohtaja Minna Nikander

Toiminta talousarviovuonna

Alue- ja kuntayhteistyössä tuotetaan palveluja, joilla saavutetaan laatu- ja kustannustehokkuutta. Kaustinen on alueensa keskus, tavoitetta vahvistavat konkreettiset toimet toteutetaan yhteistyössä suunnitelmakaudella.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-173 319	0	-173 319	-151 267	22 052	-152 371
Toimintakate	**-173 319**	**0**	**-173 319**	**-151 267**	**22 052**	**-152 371**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-173 319**	**0**	**-173 319**	**-151 267**	**22 052**	**-152 371**

Prosessit		
Tavoite		**Toteuma**
Ostopalvelut tuotetaan sopimuksen mukaisesti laatuvaatimuksen täyttyen		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Palvelujen toteutuminen sopimuksen mukaisesti		
Toteutuneet kustannukset		
Tavoite		**Toteuma**
Vaikuttava edunvalvonta alueellisesti ja valtakunnallisesti		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Kunnalle tärkeiden tavoitteiden edistyminen		
Tavoite		**Toteuma**
Avoin ja ajantasainen tiedonkulku		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Kunnan päätöksenteossa tarvittavat tiedot saatavilla		

Talous		
Tavoite		**Toteuma**
Kustannustason säilyminen ennakoitavana ja vakaana		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutuneet kustannukset		

	TP 2023	€/asukas TP 2023	TP 2024	€/asukas TP 2024
Ympäristöterveydenhuolto	152 371 €	36,85	151 267 €	36,75

Elinkeinoelämän edistäminen

Tilivelvollinen
1304 Kaustisen seutukunta, kunnanjohtaja Minna Nikander
1410 Maaseutupalvelut, maaseutuasiamies Sami Salonen

1304 Kaustisen seutukunta
1410 Maaseutupalvelut

Toiminta talousarviovuonna

Kaustisen kuntaosuus euroa

€/asukas TP 2022	TA 2023	TA 2024	€/asukas TA 2024
66,10	200 000	382 934	91,26

Kannuksen kaupunki, Perhon kunta ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen. Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltijat hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt viranomaistehtävät.

Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä. Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksen mukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä. Tilat vähenevät vuosittain muutamalla tilalla per kunta. Kaustisella 2021 hakeneita tiloja oli 4 vähemmän kuin vuonna 2020. Positiivisena kehityksenä voidaan nähdä viljelijöiden aktiivinen osallistuminen maatalouden investointitukien hakemiseen. Kaustinen on ollut alueemme aktiivisimpia investointitukien hakijoina määrällisesti sekä myönnettyjen avustusten ja korkotukilainojen suhteen.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-432 264	0	-432 264	-483 806	-51 542	-439 459
Toimintakate	**-432 264**	**0**	**-432 264**	**-483 806**	**-51 542**	**-439 459**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-432 264**	**0**	**-432 264**	**-483 806**	**-51 542**	**-439 459**

Asiakas		
Tavoite		**Toteuma**
Neuvonta		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Maataloustukiin liittyvä tuki-info järjestetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa		
Tavoite		**Toteuma**
Tiedotus		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Useita kertoja vuodessa		

Tavoite		Toteuma
Kehittämishankkeet		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Hankkeisiin osallistuu tiloja Kaustiselta		

Tavoite		Toteuma
Maksatukset		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Maksatukset saatettu järjestelmään kuukauden kuluessa esteen poistumisesta ja tallennukset tehty 20.6 mennessä		

Tavoite		Toteuma
Takaisinperinnät		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Perintäpäätökset tehty kuuden kuukauden kuluessa perusteen muodostumisesta		

Prosessit		
Tavoite		**Toteuma**
Lakisääteisten tehtävien hoitaminen		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
100 % on tehty aikataulussa		
Tavoite		**Toteuma**
Maataloustukien käsittely		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Tehtävät hoidetaan aikataulujen rajoissa		
Tavoite		**Toteuma**
Osallistuminen kehittämispalavereihin		Valmis
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Osallistutaan aktiivisesti kehittämispalavereihin		

Kaustisen kuntaosuus, euroa

TP 2023	TA 2024	TP 2024
45 058	47 030	48 967

Tilamäärät yhteensä KaseKa:n alueella 2019 – 2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kaustinen	139	130	126	118	110	111
Kasekan alue	791	761	732	710	662	660

Työpaikkakehitys, kaikki työpaikat

	Kaustinen	Seutukunta	Keski-Pohjanmaa
2019	1601	5191	28177
2020	1558	5137	27775

Työttömyysaste %	Kaustinen	Seutukunta	Keski-Pohjanmaa
2021			
2022			
2023			
2024	7,7	8,1	

SIVISTYSTOIMI

sivistysjohtaja Minerva Rannila

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 125 905	0	1 125 905	1 206 665	80 760	1 483 794
Toimintakulut	-11 980 901	0	-11 980 901	-12 071 008	-90 107	-11 988 795
Toimintakate	**-10 854 996**	**0**	**-10 854 996**	**-10 864 344**	**-9 348**	**-10 505 001**
Poistot ja arvonalentumiset	-4 885	0	-4 885	-9 645	-4 760	-6 422
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-10 859 881**	**0**	**-10 859 881**	**-10 873 989**	**-14 108**	**-10 511 423**

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

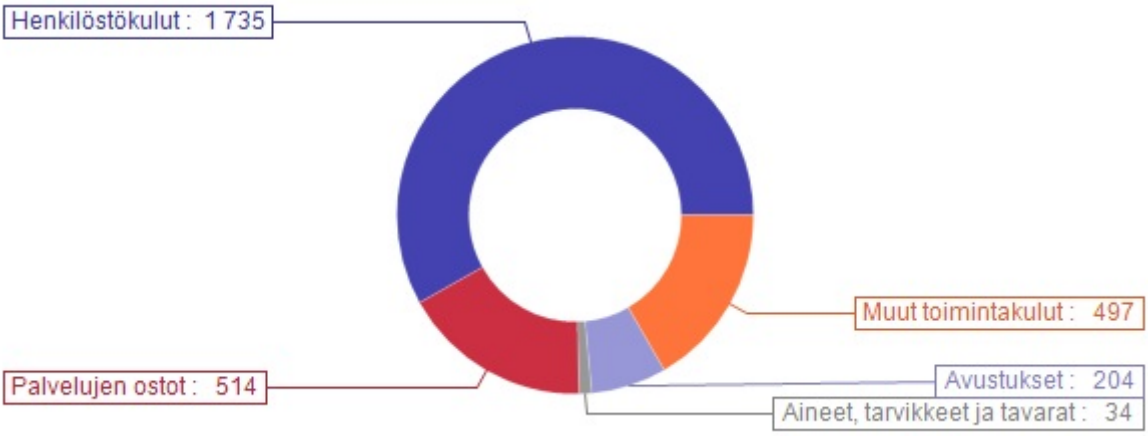

Sivistystoimen hallinto

Tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

Toiminta talousarviovuonna

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta

- tuottaen tarkoituksenmukaisia, asiakaslähtöisiä ja laadukkaita lähipalveluja edullisesti turvallisessa toimintaympäristössä
- tukien kuntalaisten mahdollisuuksia hyödyntää alueen monipuolista kulttuuriosaamista ja elävää kulttuuriperintöä kansainvälistä ja kansallista kulttuurista erikoisosaamista unohtamatta
- kehittäen monipuolisesti vapaa-aikapalveluja kaikenikäisille, erityisryhmiä unohtamatta
- antaen monipuolisia mahdollisuuksia kuntalaisten osallistumiselle palvelujen edelleen kehittämiseksi

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	194 648	0	194 648	243 643	48 995	211 135
Toimintakulut	-253 195	0	-253 195	-288 289	-35 094	-210 737
Toimintakate	**-58 547**	**0**	**-58 547**	**-44 646**	**13 901**	**398**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-5 193	-5 193	-398
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-58 547**	**0**	**-58 547**	**-49 839**	**8 708**	**0**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Sivistysjohtaja	1	1
Toimistosihteeri	1	1

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Vaikuttavat ja monipuoliset sivistyspalvelut			Valmis
Toimenpide	Sivistyspalvelujen yleinen laatuarviointikysely toteutetaan kuntalaisille vuosittain.		
Tulos	Yleinen kysely kuntalaisille toteutettu. Laatukysely on toteutettu perusopetuksessa ja 2.asteella.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Kyselyn tulokset hyvällä tasolla.		5	4
Tavoite			**Toteuma**
Tulosalueiden turvallisuussuunnitelmat ovat ajantasaisia ja työntekijät harjoittelevat niiden mukaista toimintaa säännöllisesti.			Valmis
Toimenpide	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja käyty läpi henkilökuntakokouksissa, hätätilanteen pelastustoimintaa on harjoiteltu yksiköissä.		
Tulos	Lähes kaikkien yksiköiden osalta suunnitelmat on toimitettu palo- ja pelastusviranomaiselle.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Tulosalueiden esimiesten ilmoitukset tehty		5	3

Tavoite		Toteuma
Kuntalaisten aktiivisuutta sivistyspalveluiden käyttämisessä ja kehittämisessä lisätään.		Valmis
Toimenpide	Toimitaan vuosittain tehtävän tiedotus/viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tiedotus vähintään viikoittain, perinteiset välineet ja sosiaalinen media, toimialueiden omat viestintävälineet, kuntatiedote. Kuntalaisaloitteiden käsittely kuukauden kuluessa.	
Tulos	Tiedotusta on tehostettu sisäisesti ja ulkoisesti. Kotisivuja päivitetään aktiivisesti. Sivijory kuukausittain. Tiedotuksen pääkanavat: Wilma, kuntatiedote, kunnan sosiaalisen median kanavat ja sähköpostitiedotteet. Kuntalaispalautteisiin tartutaan nopeasti. Saapuneet kuntalaisaloitteet on käsitelty määräajassa.	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sivistysjohtajan selvitys seuraavista asioista: viestintäsuunnitelman laajuus ja sisältö, viikoittaisten tiedotusten määrä ja saatu palaute, kuntatiedotteen ja kotisivujen uudistuksen laajuus ja muoto sekä saatu palaute	5	4
Kuntalaisaloitteiden määrä ja käsittelyaika	5	4

Tavoite		Toteuma
Kuntastrategian mukaiset kehittämissuunnitelmat		Valmis
Toimenpide	Tehdään kuntastrategian edellyttämät kehittämissuunnitelmat ja aloitetaan niiden mukainen toiminta	
Tulos	Kehittämissuunnitelmien mukainen toiminta käynnistynyt/käynnissä.	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Kehittämissuunnitelmien mukainen toiminta käynnistynyt	5	4

Henkilöstö

Tavoite		Toteuma
Henkilöstöä tuetaan työprosesseissa ja työssä jaksamisessa.		Valmis
Toimenpide	Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtävämäärittely ja toimenkuva. Tehtäviin saadaan perehdytystä ja tarvittavaa ohjausta ja koulutusta. Tehtäville sovitaan varajärjestelmä. Henkilöstön on mahdollista kehittää itseään koulutuksen ja itseopiskelun avulla. Ryhmäkehityskeskustelut / keskustelut esihenkilön kanssa toteutetaan vuosittain jokaisen vakinaisen ja yli 12 kk määräaikaisen työntekijän kanssa.	
Tulos	Lähiesimiesten selvitys kehityskeskusteluissa esille tulleesta palautteesta. Tehtävänkuvia on täydennetty, työ osittain prosessissa. Koulutusmahdollisuuksia paljon tarjolla; koulutussuunnitelma ja tilastot.	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Lähiesimiesten selvitys kehityskeskusteluissa esille tulleesta palautteesta	5	5

Prosessit

Tavoite		Toteuma
Esimiestuki on järjestelmällistä.		Valmis
Toimenpide	Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, lähiesimiesyhteistyötä tiivistetään	
Tulos	Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu kuukausittain, lähiesimiesyhteistyötä tehdään viikoittain. Yksiköiden johtajat tiedottavat sivijoryn asioista alaisiaan. Kunnan joryn muistiot koko henkilöstön saatavilla.	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu kuukausittain, lähiesimiesyhteistyötä tehdään viikoittain	5	4

Tavoite		Toteuma
Alueellinen yhteistyö on monipuolista ja tarkoituksenmukaista.		Valmis
Toimenpide	Perhonjokilaakson sivistysjohdon yhteistyöhönmsitoutuminen. Sivistyksen yhteishankkeet alueella. OpeTET Vetelin kanssa.	
Tulos	Alueen sivistysjohto toimii tiiviissä yhteistyössä. Alueellinen yhteinen kehittämistyö Keski-Pohjanmaalla on tiivistä, yhteistä LAPE-, ja HYTE-työskentelyä. Kaustisella, Vetelissä ja Halsualla on yhteinen etsivä nuorisotyöntekijä. Lisäksi seutukunnan kuntien ja Kannuksen kanssa useita yhteisiä hankkeita. Perusopetuksen ja lukiotoiminnan laatuarviointikyselyt työstetään Keski-Pohjanmaan laatutyöryhmän yhteistyönä.	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Tilastot alueellisista yhteistyökokouksista yhteishankkeista ja opeTETistä.	5	4

Talous		
Tavoite		**Toteuma**
Sivistystoimen tulosalueiden kustannukset pysyvät annetussa raamissa.		Valmis
Toimenpide	Talouden seuranta arjen työkaluna, budjettia toteutetaan taloudellisesti.	
Tulos	Talousjohtaminen vahvistuu osastoilla, talous toteutuu suunnitellusti ja sitä seurataan kuukausitasolla. Annettua hankintakieltoa noudatetaan.	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Talousjohtaminen vahvistuu osastoilla, talous toteutuu suunnitellusti.	5	5

Peruskoulut

Tilivelvolliset Keskuskoulun 7-9 ja Puumalan koulun rehtori Kaisu Koivisto (31.7.2024 saakka), rehtori Maria Kronqvist (30.9.2024 saakka), vt. rehtori Ilkka Jäntti, Keskuskoulu 1-6 ja Järvelän koulun rehtori Pasi Kanniainen, sivistysjohtaja Minerva Rannila

3112 Jopo-opetus
3116 Valmistava opetus
3203 Kaustisen keskuskoulu (vl.1-6)
3205 Puumalan koulu (vl.1-6)
3206 Järvelän koulu (vl.1-6)
3208 Kaustisen keskuskoulu (vl.7-9)
3209 Erityisopetus ja -tuki
3211 Erityisluokka/perusopetus
3212 Kotikuntakorvaukset
3213 APIP-toiminta
Hankkeet
3100 Kerho jatkaa ja osallistaa
3103 Tasa-arvoavustus
3110 Koronatuki perusopetus
3111 Suomen malli harrastamiseen
3113 Tuki ja inkluusio -yhteishanke
3115 Kaustisella harrastetaan 1.8.23-31.7.24
3117 Kaustisen kerhot 12.5.23-2024

Toiminta talousarviovuonna

Perusopetuksen esihenkilövastuut jakautuvat kahdelle virkarehtorille. Toisen rehtorin vastuulle kuuluvat Keskuskoulun 7.-9.luokat ja Puumalan koulu. Toisen rehtorin vastuulle kuuluvat Keskuskoulun 1.-6.luokat ja Järvelän koulu. Kaikilla kouluilla on myös apulaisrehtorit. Organisaatiomallina tämä mahdollistaa riittävää

tukea ja toiminnan onnistumista esihenkilötyön kautta.

Alakouluilla Puumalan koulussa on lukuvuoden 2024-2025 ajan ollut 4 luokanopettajaa. Järvelän koululla on ollut 3 luokanopettajaa ja molemmissa 0,5 laaja-alainen erityisopettaja. Keskuskoulu 1.-6.lk on kaksisarjainen muuten, mutta 5.luokkien opetus on toteutunut kolmisarjaisena.

Lukuvuonna 2023-2024 on toiminut myös valmistavan opetuksen luokka kaikille peruskoulukäisille (Valmo). Valmo-luokka opiskellut yläkoulun tiloissa.

Yläkoululla Jopo-ryhmän opetus on vakiintunut ja luokkatilana on toiminut koulun välittömässä yhteydessä sijaitsevan asuinrakennuksen päätyhuoneisto.

Oppilaiden haasteet ovat moninaisina, jonka vuoksi koulunkäyntiohjaajien käytettävissä oleva resurssi on ollut todella tärkeää. Koulunkäynninohjaajia on ollut Keskuskoulun 1.-6. luokilla 16, Valmossa 1 ja pienluokassa 4.

Järvelän koulussa on ollut 4 koulunkäynninohjaajaa ja lisäksi Ahjo-toiminnan kautta yksi ohjaaja henkilökohtaisena oppilaan tukena. Puumalan koulussa on ollut 4 koulunkäynninohjaajaa ja lisäksi yksi hlökohtainen ohjaaja. Lisäksi on ollut yksi yhteinen peruskoulukentän sissi-ohjaaja.

Yläkoulussa on ollut 5 koulunkäynninohjaajaa, joista yksi on toiminut Jopo-luokassa. Yläkoulun useat rehtorimuutokset ovat työllistäneet henkilökuntaa.

TCM-koulutus (Teacher Classroom Management) on jatkunut edelleen ja yhä uudet opettajat ja koulunkäynninohjaajat ovat saaneet koulutuksen. Sen avulla on tavoitteena parantaa lapsiryhmien sosiaalisia taitoja ja hyödyntää koulutyössä positiivista ryhmänhallintaa. Koulutuksessa opitaan keinoja, kuinka opettaa lapsille sosiaalisia, ongelmanratkaisu- ja itsesäätelytaitoja. Samalla kehitetään yhteistyötä vanhempien kanssa ja rakennetaan kasvatuskumppanuutta. Koulutuksen avulla on tarkoitus saada tulevaisuudessa yhtenäinen toimintamalli Kaustisen eri alakouluille (luokanopettajat ja koulunkäyntiohjaajat) ja lisäksi koulutus ulotetaan myös kunnan varhaiskasvatukseen. Yhtenäisen toimintamallin ja vahvistuneiden ryhmässä toimimiseen liittyvien taitojen paraneminen antaa paremmat valmiudet myös opiskeluun yläkoulussa ja jatko-opinnoissa.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	518 260	0	518 260	461 847	-56 413	561 739
Toimintakulut	-5 641 226	0	-5 641 226	-5 570 163	71 063	-5 375 483
Toimintakate	**-5 122 966**	**0**	**-5 122 966**	**-5 108 316**	**14 650**	**-4 813 744**
Poistot ja arvonalentumiset	-320	0	-320	-1 627	-1 307	-1 465
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-5 123 286**	**0**	**-5 123 286**	**-5 109 944**	**13 342**	**-4 815 209**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Peruskoulujen rehtorit	2	2
Apulaisrehtorit	4	4
Luokanopettaja	13	14
Tuntiopettaja päätoim	2	2
Tuntiopettaja määräaik päät	1	1
Tuntiopettaja sivutoim	1	1
Lehtorit	10	10
Yhteiset lehtorit pk + lu	4	4
Tuntiopettaja päätoim	1,5	1,5
Tuntiopettaja sivutoim		1
Jopo-opettaja	1	1
Erityisopettajat	5	5
Koulunkäynninohjaaja vak	16	18
Koulunkäynninohjaaja määräaik	12	12
Jopo-ohjaaja	1	1
Koulusihteeri	0,6	0,6
Valmo, opettaja	0	1
Valmo, ohjaaja	0	1
S2-opettaja	0	0
Sisu-opettaja	0	0

Asiakas		
Tavoite		**Toteuma**
Oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet		Valmis
Toimenpide	Oppilas saa perusopetuksen päätteeksi perusopetuksen päättötodistuksen	
	9. luokkalaisten pääsy 2. asteen koulutushaussa ensimmäisen hakutoiveen mukaiseen oppilaitokseen	
	9. luokkalaiset jatkavat oppivelvollisuuttaan toisen asteen oppilaitoksissa	
Tulos	Oppivelvollisuuden päättyessä perusopetuksen päättötodistus: Syyskuu 2024: 100 % 9. luokkalaisten pääsy 2. asteen ensisijaisena hakutoiveena olleeseen koulutukseen: 82 % 9. luokkalaisilla jatko-opiskelupaikka: 100 %. Opintojen käynnistyminen on osalla oppilaista ollut jatko-opiskelupaikassa haastavaa.	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
100 %	100	100
vähintään 80 %	100	100
100 %	80	82

Henkilöstö			
Tavoite			**Toteuma**
Henkilöstö kehittää työtään			Valmis
Toimenpide	Henkilöstö kehittää osaamistaan omaehtoisesti ja/tai osallistumalla koulutukseen (muuhunkin kuin veso-koulutukseen)		
Tulos	Henkilöstö kehittää osaamistaan omaehtoisesti ja/tai osallistumalla koulutukseen (muuhunkin kuin veso-koulutukseen).		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Koulutuslaskelma		5	4
Tavoite			**Toteuma**
Ammatillinen kehittäminen			Valmis
Toimenpide	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn/ryhmäkehityskeskusteluun/ keskusteluun esihenkilön kanssa		
Tulos	Työntekijöille on räätälöity ammatillista koulutusta (mm. TCM), yksiköiden sisäiset kokoukset ja kehityskeskustelut on alakouluissa pidetty. Yläkoulussa kehityskeskusteluja ei ole käyty esihenkilövaihdosten vuoksi.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutusaste 100 %		100	90

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen.			Valmis
Toimenpide	Koulujen välituntiliikkumiseen on riittävästi välineitä ja välkkäritoiminta on suunnitelmallista		
	Kerhotoiminta on kiinnostavaa ja aktivoi oppilaita		
	Koulujen oppilaskunnat toimivat aktiivisesti		
	Oppilashuollollinen yhteistyö hyvinvointialueen toimijoiden kanssa on toimivaa		
Tulos	Välituntiliikuntatoiminnan toteutukseen ei ole ollut riittävästi välineitä ja puitteita. Välkkäritoiminta on ollut vähäistä. Kerhotoiminta on käynnistynyt ja kerhoja toteutunut 1-5 / koulu. Suomen mallin - kerhotoiminta on jatkunut ja mahdollistanut 3. sektorin toimijoiden kerhototeutuksia. Oppilaskunnan hallitukset toimivat kaikilla kouluilla ja aktivoivat oppilaita monenlaiseen toimintaan. Oppilashuollollisessa yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa on esiintynyt haasteita ja toimivuutta on pyritty parantamaan.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Oppilaskyselyarviointi		100	100
Kerhotoimintaan osallistuu vähintään 20 % oppilaista, kerhoja on joka koulussa 1 - 5		100	100
100 %		100	30

Toimintayksikköjen arvio	100	100

Talous		
Tavoite		**Toteuma**
Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.		Valmis
Toimenpide	Perusopetuksen opetusryhmät suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.	
Tulos	Toteutuu taloudellisten tavoitteiden mukaisesti, mutta kaikkien yksilöiden tarpeiden huomioimisessa on jouduttu tekemään vaikeita päätöksiä. Yhdysluokkien ryhmäkoko on 14-27 oppilasta ja perusluokkakoko eri kouluissa 8-22. Tavoitteena: Keskiryhmäkoko on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23.	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Keskiryhmäkoko on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23	5	4

Perusopetus netto €/asukas

	Kaustinen
2015	795
2016	889
2017	813
2018	857
2019	927
2020	876
2021	1007
2022	1049
2023	1144
2024	1242

as. 4116

Käyttökustannukset €/oppilas

	Kaustinen
2015	7 640
2016	7 243
2017	7 138
2018	7 430
2019	7 635
2020	6 962
2021	7 795
2022	8125
2023	8786
2024	9611

opp. 532

Vuodesta 2021 hallinto on ositettu kustannuspaikoille.

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 116 asukasta vuonna 2024, oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa oppilaiden määrää 532 oppilasta opetustunteina yhteensä 44 400 tuntia.

Musiikkilukio

Rehtori Ilona Salomaa-Uusitalo

3301 Musiikkilukio
3302 Lukion kulttuurituotanto
3303 Lukion erityinen kehittämistehtävä
3307 Lukion korona-avustus
3308 Musiikkilukioista laatua laajemmalle -hanke

Toiminta talousarviovuonna

Kaustisen musiikkilukio on lukion oman ja kunnan strategian mukaisesti valtakunnallisesti vetovoimainen toisen asteen koulu, jonka tehtävänä on oman osaamisen syventäminen ja sen jakaminen muille oppimisympäristöille. Musiikkilukiossa on toteutunut pedagogisesti laadukas ja laaja-alainen opetus. Musiikkilukiossa opintosuunnitelmat on laadittu opiskelijan omia vahvuuksia tukien.

Musiikkilinjalle ovat voineet hakea kaikki musiikista kiinnostuneet. Musiikkipisteet on annettu yksilöhaastatteluiden perusteella. Jos opiskelija ei ole halunnut opiskella erityistehtävälinjan opetussuunnitelman mukaisesti, hän on voinut valita yleislinjan. Lisäksi lukiossa on ollut tarjolla aktiiviurheilijoille lajivalmennusta.

Yhteistyö jatkui Kpedun Kaustisen ja Kannuksen toimipisteiden sekä JAMI:n Lappajärven toimipisteen kanssa. Lukiokoulutuksessa yhteistyötä tehtiin paikallislukioiden sekä valtakunnallisesti muiden musiikkilukioiden kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän viisivuotisen musiikin valtakunnallisen kehittämistehtävän kautta neljän musiikkilukion yhteinen suomalaista musiikinopetusta edistävä ja uraauurtava LUMOKE-hanke jatkui. Sen puitteissa kehitettiin hankkeen verkkosivuja, www.lumoke.fi. Erityinen kehittämistehtävä tuo vuosittain kunnan saamaan valtionosuuteen merkittävää lisää.

Valtion kolmas erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi loppuraportoitiin vuoden aikana. Musiikkilukiossa päättyi myös yhteistyöhanke Kuopion Taidelukio Lumitin kanssa ”Musiikkilukioista laatua laajemmalle”, jonka aikana valmistui musiikkilukioiden pedagogisia ja digitaalisia käytänteitä valtakunnallisesti kartoittanut selvitys.

Musiikkilukio toteutti vuoden aikana keskeisiä tavoitteitaan ollen vahvasti toiminnallinen ja osallistava oppimisympäristö, jossa myös yhdessä tekeminen, yhteisöhenki, oli keskiössä.

Oppivelvollisuus (1.–4. vuosikurssit) vaikutti osaltaan lukiokoulutuksen kustannuksiin (maksuttomuus).

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	66 765	0	66 765	74 337	7 572	100 146
Toimintakulut	-1 989 385	0	-1 989 385	-1 969 138	20 247	-1 906 005
Toimintakate	**-1 922 620**	**0**	**-1 922 620**	**-1 894 800**	**27 820**	**-1 805 859**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-1 922 620**	**0**	**-1 922 620**	**-1 894 800**	**27 820**	**-1 805 859**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Rehtori	1	1
Lehtori	8,5	8
Lehtori po ja lukio	3	3
Tuntiopettaja päätoiminen	8	8
Tuntiopettaja päätoimi, pk ja lu	0	1
Tuntiopettaja muut aineet sivutoimi	2	2
Tuntiopettaja musiikki sivutoimi	13	19
Ostopalveluna	0	2
Koulusihteeri	0,4	0,4
Erityisopettaja	0,2	0,2

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Opiskelijan hyvinvointi			Valmis
Toimenpide	Yksilölliset opinto-ohjelmat, yksilöllisten vahvuuksien löytäminen ja niiden tukeminen tutorkeskusteluissa, opinto-ohjauksessa ja opiskeluhuoltoryhmässä. Oman oppimisen jatkuva arviointi. Opiskelutekniikat. Yhteisöllisyys, ryhmätyötaidot.		
Tulos	Uuden oppimisympäristön edut. Kevät- ja syyslukukausikyselyt sekä perinteinen abikysely opiskelijoille. Opiskelijat opintoihinsa ja omaan jaksamiseensa melko tyytyväisiä, mutta opintojen aikataulutus haasteellista. Tukiopetusta ja monialaista tukea ollut hyvin tarjolla. Opintojen edistymisen seuranta monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Liikunta/hyvinvointipäivät lukuvuoden aikana. Lukiolla oma opinto-ohjaaja. Vanhempainyhdistys Musiikkilukion Tuki ry:n toiminta tärkeää opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Opiskelijakyselyiden kokonaisarvio 4, asteikolla 1–5.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Opiskelijalähtöiset palvelut		5	5
Opiskelumotivaation ylläpitäminen		5	4
Terveys- ja hyvinvointipalvelujen toimivuus		5	4
Uuden oppimisympäristön edut		5	5
Kevät- ja syyslukukausikyselyt sekä perinteinen abikysely opiskelijoille		5	4
Tavoite			**Toteuma**
Opiskelijan osaaminen			Valmis
Toimenpide	Opiskelijan osaaminen digitaalisesta maailmasta. Opiskelijan digitaalisten välineiden hallinta.		
Tulos	Opetusta toteutetaan LOPSin mukaisesti. Opiskelijoille tarjotaan digitukea.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Digitaalisten opetussisältöjen ja välineiden käyttöosaamisen varmistaminen		5	4
Yleissivistyksen vahvistaminen		5	4
Tavoite			**Toteuma**
Opiskelijan osallistaminen			Valmis

Toimenpide	Tiimit, opiskelijakuntatoiminta, tutorryhmät, opiskelijahuoltoryhmätoiminta ja konsertit
	Yrittäjyyskasvatus
	Joustava vastaaminen työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin
Tulos	Lukiossa useita perinteisiä tapahtumia, kuten Taiteiden yö, Joulukonsertti, Musiikkilukion ilta -konsertti, Pääsiäismusiikki, Tunteellinen kone -musikaali, joiden lisäksi työpajoja ja vierailuja. Opiskelijakunta ja tiimit aktiivisia. Keväällä valmistuneet sijoittuneet jatko-opintoihin tai työelämään (koulun sisäinen seuranta). Oppilaanohjaaja antoi ammatinvalinta ja jatko-opinto-ohjausta.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Yhteisöllisyys ja turvallisuus	5	5
Aktiivinen osallistaminen ja osallistuminen	5	5
Opiskelijoiden opintojen ja jatko- opintokelpoisuuden seuranta	5	5
Musiikkilukion Tuki ry. yhteistyökumppanina	5	5

Tavoite	**Toteuma**
Opiskelijamäärään panostaminen	Valmis

Toimenpide	Kevään opiskelijahaastattelut
	Tehokas markkinointityö
	Opiskelijoiden osallistaminen tiedotustiimiin
	Tiedottamista tukeva materiaali ja kotisivut
Tulos	Opiskelijamäärä 20.9.2024 oli 189, ml. AILU ja YH-opiskelijat, joista erityisen koulutustehtävän mukaisia opiskelijoita oli 132. Opiskelijamäärä ollut kasvusuunnassa, uusi rakennus ylläpitänyt kiinnostusta. Opiskelijoita ympäri Suomea. 3,5-vuoden ja 4. vuoden opintosuunnitelmat lisääntyneet. Musiikkilukio panosti vahvasti markkinointiin ja näkyvyyteen.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Uuden oppimisympäristön vetovoimaisuus ja monipuolisuus	5	5
Kilpailukykyisyys	5	5
Hakijamäärä yhteishaussa	5	5
Lisä/jatkuvahaku	5	5

Henkilöstö

Tavoite	**Toteuma**
Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö	Valmis

Toimenpide	Vuotuiset ryhmäkeskustelut
	Täydennyskoulutukset työnantajan harkinnalla
	Opiskelijalähtöinen ja utelias opettaja
	Etäopetusvalmiudet
Tulos	Henkilökunnalla yhteinen tahtotila lukiotoiminnan kehittämisen suunnasta. Henkilökunta täysillä mukana työssä. Jokainen työpäivä on spontaanin kehittämisen, mutta myös kehityskeskustelun mahdollisuus (ongelmat pyritään ratkaisemaan heti).

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Yhteinen vahva tahtotila kehittämisen suunnasta	5	5

Oman osaamisen kehittyminen ja ylläpitäminen	5	5
Opettajan ammattikuvan vahvistuminen	5	4

Tavoite		Toteuma
Lukiotoiminnan taloudellisuus		Valmis
Toimenpide	Talousarviovalmistelu	
	Hankerahojen hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen	
Tulos	Toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti. Hankerahoja käytetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti.	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Budjetoinnin onnistuminen: toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti.	5	5
Hankerahojen optimaalinen käyttö.	5	5

Opiskelijakehitys

TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	
155	185	185	187	

Kaustinen	Käyttökust. €/asukas	Käyttökust. €/opetustunti	Käyttökust. €/opiskelija
2014	339	91	9 448
2015	345	96	9 613
2016	331	95	9 000
2017	321	89	9 411
2018	318	83	9 445
2019	346	92	9 734
2020	327	89	9 502
2021	353	88	10 401
2022	399	106	10828
2023	435	114	9881
2024	460	119	10140

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 116 asukasta (tilasto 31.12.2024), oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa oppilaiden keskiarvoa 187 oppilasta ja opetustunteina yhteensä 15 900 tuntia.

Muu opetustoimi ja toisen asteen yhteistyö

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

3401 Toisen asteen yhteistyö
3501 Kansalaisopisto
3502 Taiteen perusopetus, musiikkioppilaitokset

Toiminta talousarviovuonna

Perhonjokilaakson kansalaisopisto
Kansalaisopiston kustannuskehitys kunnittain TP 2017 – TP 2024

Kunta	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024
Halsua	11 394	11 746	13 672	13 583	20 882	19 715	22 801	23916

Kaustinen	38 297	40 926	48 170	49 086	73 312	67 617	81 744	80739
Perho	24 491	26 345	28 484	24 926	38 518	32 031	30 281	35751
Veteli	28 557	31 345	31 659	36 088	48 343	41 476	52 552	59973

Kansalaisopisto vuoden 2024 kustannusten jako: arvio / tuntitoteuma

Kunta	**Oppituntiarvio / Toteuma**
Halsua (10 %)	650 / 782
Kaustinen (39 %)	2535 / 2640
Perho (24 %)	1 560 / 1169
Veteli (27 %)	1755 / 1961
Yhteensä	**6 500 / 6552**

Kansalaisopiston rahoitus 2024

	Talousarvio	**Tilinpäätös 2023**
Toimintakulut	511 291 €	511 925 €
Valtionosuus	230 000 €	226 613 €
Kurssimaksut	66 000 €	79 075 €
Tuet ja avustukset valtiolta	2 600 €	3 050 €
Kuntien osuus	209 791 €	200 379 €
Vetelin kunnan osuus 5 %	2 900 €	2 808 €
Jaetaan kuntien kesken	206 891 €	197 571 €

Opetustunnin hinnan jakautuminen 2024

Toimintamenot / toteutuneet opetustunnit: 511 925 € / 6552 h = 78,13 €/h

	%	**€ / opetustunti**
Valtio	**45**	**35,05**
Kunnat	**40**	**31,01**
Opiskelijat	**15**	**12,07**
Yhteensä	**100**	**78,13**

Musiikkioppilaitokset
Keski-Pohjanmaan konservatorio

Konservatorion Kaustisen oppilasmäärät

Lukuvuosi	**Määrä musiikki / tanssi**	**Pyrkinyt / hyväksytty**
Lukuvuosi 2017 – 2018	35/29	11/5
Lukuvuosi 2018 – 2019	35/10	13/5
Lukuvuosi 2019 – 2020	33/-	9/2
Lukuvuosi 2020 – 2021	36/-	13/7
Lukuvuosi 2020 – 2021	33/-	ei tiedossa
Lukuvuosi 2021 – 2022	30/34	ei tiedossa
Lukuvuosi 2022 - 2023	24/1	7/3
Lukuvuosi 2023-2024	53/12	53/5

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-125 818	0	-125 818	-140 932	-15 114	-111 773
Toimintakate	**-125 818**	**0**	**-125 818**	**-140 932**	**-15 114**	**-111 773**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-125 818**	**0**	**-125 818**	**-140 932**	**-15 114**	**-111 773**

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Kansalaisopisto tuottaa monipuolisesti palveluja kuntalaisillemme.			Valmis
Toimenpide	Opetustunteja järjestetään Kaustisella asukasmäärän suhteessa.		
Tulos	Opetustunnit 2024: tavoite 2535 h, toteuma 2640 h.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Vähintään 2 400 h/vuosi		2 400	2 640
Tavoite			**Toteuma**
Konservatoriossa kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella musiikkia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesti suunnitelmallisesti.			Valmis
Toimenpide	Oppilaspaikoista täytettynä on suurin osa.		
Tulos	Oppilaspaikkoja täytettynä 34, tavoitteena oli 53.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Oppilaspaikkoja täytettynä vähintään 36		36	53

Kirjasto

Tilivelvollinen kirjastonjohtaja Maria Nikula

3601 Kirjasto
3606 Säpinää satutunneille -hanke

Toiminta talousarviovuonna

Toimintavuoden 2024 merkittävimmät tapahtumat olivat kirjailija Satu Rämön vierailu kirjastossa sekä koulujen kanssa yhteisesti kustannettu Roope Lipastin kirjailijavierailu kouluilla. Huhtikuussa kirjasto sai Aluehallintovirastolta 4500 euron avustuksen Säpinää satutunneille -hankkeeseen. E-aineistoissa oli rinnakkaisuutta touko-kesäkuussa, sillä Anders-kirjastot siirtyivät ePressistä valtakunnallisen E-kirjaston tarjoajaksi, mikä vaikutti e-aineistokulujen kasvuun. Kirjastonjohtajan virka laitettiin loppuvuodesta hakuun, ja virka astui voimaan joulukuun alusta.

Tilastollisesti kirjaston käyttöaste kasvoi merkittävästi: Lainaajien suhde asukaslukuun kasvoi 6,48 prosenttia, ja tapahtumien osallistujamäärä kasvoi 28,67 prosenttia. Kesällä alkanut hankintakielto sekä kustannusten yleinen nousu vaikuttivat kokoelman kehittämiseen, ja hankintoja tehtiin -17,73 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintakulut € / asukasluku laski 67:ään, prosentuaalista laskua 0,79 prosenttia.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	2 500	0	2 500	5 468	2 968	9 489
Toimintakulut	-288 560	0	-288 560	-282 695	5 865	-279 542
Toimintakate	**-286 060**	**0**	**-286 060**	**-277 227**	**8 833**	**-270 054**
Poistot ja arvonalentumiset	-4 340	0	-4 340	-2 601	1 739	-4 334
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-290 400**	**0**	**-290 400**	**-279 828**	**10 572**	**-274 388**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Kirjastonjohtaja	1	1
Kirjastovirkailija	2	2

Asiakas		
Tavoite		**Toteuma**
Kirjasto edistää kaustislaisten lukemista ja tarjoaa uutta kirjallisuutta.		Valmis
Toimenpide	Järjestetään lukupiiriä, vinkataan kirjallisuutta eri ikäisille sekä fyysisesti että verkossa, tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa	
Tulos	Lainaus/asukas 18,16, kasvua 2,06 % Yhteensä lainauksia 75 148 (ei sisällä e-aineistoja) kasvua 0,60 % Lainaajia / asukasluku 31,98, kasvua 6,48 %. Kokoelmahankinnat/asukas laski -16,51 % (hankintakielto)	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Lainaus/asukas	18	18,16
Kokoelmahankinnat/asukas	17	16,51
Yhteensä lainauksia	75 000	75 148
Lainaajia / asukasluku	31	31,98

Tavoite		Toteuma
Kirjastossa järjestetään monipuolista kulttuuritoimintaa kaiken ikäisille		Valmis
Toimenpide	Järjestetään aktiivisesti tapahtumia eri kohderyhmille	
	Pyritään tekemään yhteistyötä eri järjestöjen kanssa	
	Haetaan hankerahoitusta uusille hankkeille	
Tulos	Säpinää satutunneille -hanke (1.4.2024 - 31.12.2025), avustusta 4500 €. Järjestettyjen tapahtumien kokonaismäärä 94, muutos edelliseen vuoteen -1,05 %. Luku sisältää sekä kirjaston omat tapahtumat, verkkojulkaisut sekä muiden toimijoiden järjestämät tapahtumat kirjastossa. Tapahtumiin osallistui / katsoi 1369 henkilöä, kasvua 28,67 %	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä (tilastot.kirjasto.fi)	95	94
Säpinää satutunneille -hanke (1.4.2024 - 31.12.2025), avustusta 4500e	4 500	4 500
Tapahtumiin osallistui / katsoi (henkilöä)	1 062	1 369

Tavoite		Toteuma
Osaava henkilöstö ja tyytyväiset asiakkaat		Valmis
Toimenpide	Vahvistetaan osaamista täydennyskoulutuksilla	
	Palvelun tasoa arvioidaan asiakaskyselyllä	
Tulos	Täydennyskoulutus henkilötyöpäivinä nousi 13,50:stä 21:een nousua 55,56 %. Koulutukset keskittyivät kirjaston johtamiseen, ensiaputaitoihin ja lasten- ja nuorten kirjastotyöhön. Asiakastyytyväisyyskysely joulukuussa 2024, yhteensä 12 vastausta	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Asiakastyytyväisyyskysely joulukuussa 2024, vastausten määrä	100	12
Täydennyskoulutus henkilötyöpäivinä	21	21
Koulutukset keskittyivät kirjaston johtamiseen, ensiaputaitoihin ja lasten- ja nuorten kirjastotyöhön.	5	5

Tavoite		Toteuma
Fyysisten kirjastokäyntien määrää kasvatetaan		Valmis
Toimenpide	Järjestetään tapahtumia, toimintaa ja tehdään aktiivisemmin yhteistyötä eri tahojen kanssa	
	Lisätään entisestään koulun ja päiväkotien kanssa tehtyä yhteistyötä	
	Mainostetaan kirjaston toimintaa ja omatoimipalvelua laajemmin, erityisesti verkossa	
Tulos	Fyysiset käynnit asukaslukuun suhteutettuna kasvoivat 5,62:sta 6,56:een, kasvua 16,66 %	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Fyysiset käynnit/as (tilastot.kirjasto.fi)	5,62	6,65
Kirjastokäyntien määrä kasvaa 4,26 ->6	18	18,16

Liikunta ja urheilu

Vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3701 Liikuntapalvelut
3703 Urheilutalon toiminta
3706 Liikettä niveliin työikäiset ja ikäihmiset
3707 Harrastuksista ystäviä ja eväitä elämään
3708 Liikenneturvallisuuden edistäminen

Toiminta talousarviovuonna

Liikuntatoimi seuraa ja arvioi liikuntapalveluja, joita tehdyn sopimuksen mukaisesti monipuolisesti tuottaa kaikille kuntalaisille urheiluseura Kaustisen Pohjan-Veikot. Liikuntatoimi koordinoi yhdessä urheiluseuran kanssa urheilutalon toimintaa ja tuottaa itse kuntalaisille täydentäviä liikuntapalveluja sekä tukee myös muiden järjestäjien tuottamaa liikuntatoimintaa avustuksin.

Tavoitteena on kaikkia kuntalaisia aktivoiva toiminta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	93 642	0	93 642	127 711	34 069	109 994
Toimintakulut	-340 977	0	-340 977	-382 820	-41 843	-377 715
Toimintakate	**-247 335**	**0**	**-247 335**	**-255 108**	**-7 773**	**-267 721**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-247 335**	**0**	**-247 335**	**-255 108**	**-7 773**	**-267 721**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Vapaa- aikasihteeri	0,5	0,5
Liikuntaneuvoja		0,5

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Monipuoliset liikuntapalvelut (seura, kunnan oma toiminta, muut toimijat) aktivoivat kuntalaisia liikkumaan.			Valmis
Toimenpide	Seura järjestää monenlaisia liikuntapalveluja kuntalaisille, liikuntatoimen omat toteutukset täydentävät tarjontaa		
Tulos	Vapaa-aikatoimen järjestämän toiminnan lisäksi kunta ostaa liikuntapalveluita Kaustisen Pohjan-Veikoilta. Seuran tuottamat palvelut: Hiihto, jalkapallo, yleisurheilu, suunnistus, voimistelu, ammunta, judo, futsal ja salibandy. Seuran ja lautakunnan välillä pidettiin 2 keskustelutilaisuutta. Seuran liikuntapalvelut täydentävät kunnan tuottamia palveluita.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten ja esittelyn perusteella			
Tavoite			**Toteuma**
Tieto liikuntapalveluista kuntalaisille sekä kunnan omana toimintana järjestetyistä liikuntapalveluista saavuttaa kuntalaiset			Valmis
Toimenpide	Käytetään monipuolisia viestintävälineitä tiedotuksen tehostamiseksi ja kehitetään tiedotusta yhteistyössä urheiluseuran kanssa		
Tulos	Kuukausittain ilmestyneessä kuntatiedotteessa ilmoitettiin kunnan ja seuran toiminnasta ja tapahtumista. Lisäksi somemarkkinointia.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella		5	5
Tavoite			**Toteuma**
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia			Valmis
Toimenpide	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat täydentävät ostopalvelusopimuksella tuotettuja palveluja monipuolisesti huomioiden erilaisia kuntalaisten kohderyhmiä		

Tulos	Vapaa-aikapalveluiden toiminta: (mukana 4H-yhdistys) Lapset ja nuoret: - tiistain harrastusilta (ilma-ase- ja jousiammunta, seinäkiipeily, erilaiset pelit salissa ja snooker (toimintapisteissä vaihtelevasti n. 70 osallistujaa/kerta), - 7 showtanssiryhmää eri ikäisille lapsille ja nuorille niissä yhteensä (82 tanssijaa), - eskariuinneissa 4 ryhmää/5 uintikertaa (50 lasta). - 3 viikon mittaista uimakoulua (osallistujia 118) - 1 liikunnallinen päiväleiri (31 osallistujaa), - 1 liikuntatapahtuma 32 kävijää - ylä- ja alakoulujen liikuntapäivät - mielenterveys-, talvi- ja syyslomaviikkojen tapahtumat (osallistujia 215) Aikuiset: 1 showtanssiryhmä (11 hlö), ti harrastusilta ja kesäjooga (48 hlö) Ikääntyvät: vesijumppa (38 hlö), kesäjooga (32 osallistujaa) ja seniorijumppa 10 hlö Kuntokampanjat ja kuntolaatikkotoiminta: Vuosittain järjestetään 3 ympäri vuoden sijoittuvaa liikuntakampanjaa ja lisäksi pyöräilykampanja Vetelin kanssa + 1 Kaustisen seutukunnan yhteinen liikuntakampanja. Näissä 5 kampanjassa oli yhteensä 6 731 suoritusta.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Tiistain harrastusilta (ilma-ase- ja jousiammunta, seinäkiipeily, erilaiset pelit salissa ja snooker (osallistujaa/kerta)	70	70
7 showtanssiryhmää eri ikäisille lapsille ja nuorille (osallistujia yhteensä)	82	82
Eskariuinneissa 4 ryhmää/5 uintikertaa (osallistujia yhteensä)	4	4
3 viikon mittaista uimakoulua (osallistujia yhteensä)	3	3
1 liikunnallinen päiväleiri (osallistujia yhteensä)	1	1
Ylä- ja alakoulujen liikuntapäivät	4	4
Mielenterveys-, talvi- ja syyslomaviikkojen tapahtumat (osallistujia yhteensä)	200	215
Aikuiset: 1 showtanssiryhmä, ti harrastusilta ja kesäjooga	3	3
Ikääntyvät: vesijumppa, kesäjooga ja seniorijumppa	80	80

Henkilöstö	
Tavoite	**Toteuma**
Henkilöstön ajantasainen tehtävämäärittely selkeyttää toimintoja	Valmis
Tulos	Työntekijä on osallistunut ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn / keskusteluun esihenkilön kanssa. Kehityskeskustelut käyty. Esimiestukea ja tukitoimia tehostettu toimialalle.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn / keskusteluun esihenkilön kanssa		5

Prosessit	
Tavoite	**Toteuma**
Urheilutalon ja liikunta-alueiden monipuolinen, kustannustehokas ja tasapuolinen käyttö.	Valmis
Toimenpide	Yhteistyössä urheiluseuran kanssa toteutettu urheilutalon ja liikunta-alueiden käytön koordinointi tukee tasapuolisesti kaikkien kuntalaisten liikkumista.

Tulos	Urheilutalo on viikoittain kolmen Kirkonkylän koulun liikuntatuntien käytössä. Iltaisin taloa käyttävät nuortenillat ke ja pe, sekä erilaiset liikuntakerhot + seuran toiminta. Viikonloppuisin urheilutalolla järjestetään eri lajien turnauksia. Urheilutalon käyttöaste on lähellä sataa prosenttia, myös urheilukentän ja ulkoilualueiden käyttö on vilkasta.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Urheilutalo on viikoittain kolmen Kirkonkylän koulun liikuntatuntien käytössä. Iltaisin taloa käyttävät nuortenillat ke ja pe, sekä erilaiset liikuntakerhot + seuran toiminta.	5	5
Viikonloppuisin urheilutalolla järjestetään eri lajien turnauksia.	4	4
Urheilutalon käyttöaste on lähellä sataa prosenttia, myös urheilukentän ja ulkoilualueiden käyttö on vilkasta.	100	99

Tavoite	**Toteuma**
Kuntastrategian mukainen vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma valmistuu, se sisältää myös liikuntatoiminnan ja liikunta-alueiden kehittämisen.	Käynnissä

Toimenpide	Tehdään vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma
Tulos	Toimialan kehittämissuunnitelmatyö käynnistetty yhteistyökumppaneiden kanssa. Henkilöstömuutoksista johtuen työ kesken.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma	5	1

Talous	
Tavoite	**Toteuma**
Liikuntapalveluihin käytetty resurssi tuottaa kuntalaisille hyvinvointia ja kannattaa tuotos/panos -suhteessa	Valmis

Tulos	Liikuntapalvelut tuottavat laadukasta toimintaa eri kohderyhmille. Ostopalvelun mukaiset yhteistyökeskustelut sivistyslautakunnan kanssa toteutettu ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Lisänä kunnan omatuottamat liikuntapalvelut, kuten uimakoulut, kerho- ja leiritoiminta sekä tapahtumat. Liikuntaneuvonnanpalvelut sekä erilaiset liikuttamisen palvelut kuntalaisille hanketoiminnan kautta. Riksapyöräajelut musiikkijuhlilla ikäihmisille.

Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Sivistyslautakunnan lyhyen aikavälin arvio ja pitkällä aikavälillä saadut hyvinvointikertomuksen tunnusluvut	5	3

Kohde/Saaja	Kust.paikka	Summa
KP-V sopimuksellinen yhteistoimintaosuus	3701	40 000
Liikuntatoimen avustukset, stltk	3701	5 000

Nuorisotyö

Vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3801 Nuorisopalvelut
3803 Nuorisovaltuusto
3804 Etsivä nuorisotyö
3805 Harrastuksista eväitä elämään -hanke
3806 Lasten ja nuorten harrastukset
3808 Koulunuorisotyöntekijä

3811 HSM Kaustinen

Toiminta talousarviovuonna

Nuorisopalvelut tuottavat lapsille ja nuorille tasokkaita vapaa-ajanpalveluja ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Nuorisopalvelut tekee yhteistyötä muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen, ja lähialueen kuntien kanssa. Avustusten myöntämisen muodossa tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen nuorisotyötä.

Kunnassa panostetaan nuorten tukemiseen koulunuorisotyön vahvistamisen ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kautta. Koulunuorisotyöhön haetaan jatkorahoitusta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	14 150	0	14 150	18 323	4 173	13 457
Toimintakulut	-109 111	0	-109 111	-115 894	-6 783	-104 619
Toimintakate	**-94 961**	**0**	**-94 961**	**-97 572**	**-2 611**	**-91 163**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-94 961**	**0**	**-94 961**	**-97 572**	**-2 611**	**-91 163**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25
Koulunuorisotyöntekijä, hankerahoitus	0,8	0,8

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Koulunuorisotyö ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö auttavat tukea tarvitsevien nuorten arkea.			Valmis
Toimenpide	Koulunuorisotyöntekijä työpanos.		
Tulos	Koulunuorisotyöntekijän kontaktit nuorten kanssa kasvavat ja arjen toiminta jäsentyy. Koulunnuorisotyö aktiivisena toimijana perusopetuksessa ja 2.asteella.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Koulunuorisotyöntekijän kontaktit nuorten kanssa kasvavat ja arjen toiminta jäsentyy.		4	4

Prosessit	
Tavoite	**Toteuma**
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia. Yhteistyö järjestöjen kanssa on vaikuttavaa.	Valmis
Toimenpide	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat huomioivat monipuolisesti erilaisia lasten ja nuorten kohderyhmiä ja täydentävät avustuksia antavien järjestöjen ja yhdistysten järjestämää lapsi- ja nuorisotyötä. Toteutetaan yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa
Tulos	Nuortenilloissa 1825 käyntikertaa. Osallistujia pienten illoissa keskim.10- ja isojen 61/kerta - päiväleirejä 2 (28 osallistujaa) - mielenterveys-, talvi- ja syyslomaviikkojen tapahtumat - seurakunnan ja 4H:n kanssa korttikurssi/askartelupaja 9 hlö

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Nuortenilloissa käyntikertoja		1 825
Osallistujia pienten illoissa / kerta		61
Osallistujia isojen illoissa / kerta		61
Päiväleirejä (osallistujia yhteensä)	2	2
Mielenterveys-, talvi- ja syyslomaviikkojen tapahtuma	3	3
Seurakunnan ja 4H:n kanssa korttikurssi/askartelupaja (osallistujia yht.)		9

Tavoite		Toteuma
Nuorisovaltuuston toiminta tuo uusia toimintatapoja nuorisotyön toteuttamiseen ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon lasten ja nuorten asioissa		Valmis
Toimenpide	Nuorisovaltuuston järjestämät uudet tapahtumat. Yhteiset tapaamiset kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan kanssa. Nuorisovaltuuston yhteistyö maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa. Seutukunnallinen yhteistyö.	
Tulos	Nuorisovaltuuston selvitys tapahtumista ja osallistujamääristä sekä vaikuttamisen mahdollisuuksista.	

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Nuorisovaltuuston selvitys tapahtumista ja osallistujamääristä sekä vaikuttamisen mahdollisuuksista.		4

Kohde/Saaja	Kust.paikka	Summa
Nuorisotoimen avustukset, stltk	3701	5 000

Lisäksi kirjanpito kohdistaa sivistystoimen sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten ym. käytön takia. Sen vuoksi nuorisotoimen sisäisiin vuokrakustannuksiin on lisätty 1/3 Keltaisen talon sisäisistä vuokramenoista (4H:n nuorille järjestämän kerhotoiminnan toteutuspaikka), Kyseisestä rakennuksesta 2/3 sisäisistä tilavuokrista on lisätty iltapäivätoiminnan sisäisiksi vuokramenoiksi.

Kulttuuritoiminta

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

3901 Kulttuuripalvelut
3902 Elokuvatoiminta KTK
3903 Kansantaiteenkeskus
3904 Lasten ja taide-elokuvat SES edellyttämä
3905 Kansansoitinmuseo
3906 LYKKY-lastenkulttuurikeskus
3908 LYKKY 2024

Toiminta talousarviovuonna

Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia. Kulttuuripalvelujen avulla luodaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksia ja elämyksiä kuntalaisille. Tavoitteena on, että Kaustinen on Suomen johtava kansankulttuurikunta, jossa eri kulttuurien lajien ja taiteen muotojen välinen rajankäynti on rohkeaa ja uutta luovaa.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	20 443	0	20 443	64 836	44 393	40 385
Toimintakulut	-291 204	0	-291 204	-298 384	-7 180	-282 889
Toimintakate	**-270 761**	**0**	**-270 761**	**-233 548**	**37 213**	**-242 503**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-270 761**	**0**	**-270 761**	**-233 548**	**37 213**	**-242 503**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25
Kulttuurikoordinaattori	0	0

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia.			Valmis
Toimenpide	Kunnan kulttuuriavustukset ja kulttuuripalkinto		
Tulos	Lautakunnan yhteensä 15 000 € liikunta-, nuoriso- ja kulttuuri avustusta saaneita tahoja: kulttuuri 13 kpl, liikunta 5 kpl ja nuoriso 5 kpl. Valtuuston talousarviokäsittelyn yhteydessä suoraan avustusta saaneita yhteisöjä 5 (KTK 40 000 €, Kansanmusiikki-instituutti/Tallari, Kamarimusiikkiyhdistys/Kamarimusiikkiviikko, Kansanmusiikki-instituutti/Kaustislainen viulunsoitto, Pro Kaustinen/Folk Music Festival (yht. 138 000 €) Tuki harrastus- ja kulttuuri-toimintapaikkoihin sivistystoimen sisäisinä vuokramenoina (Kanteleverstas, Marttala yht. 13.500 €) Kansansoitinmuseon ja kokoelmien vuokratilat tähän on budjetoitu 11 700, käyttö 12 359,57 €. KTK:n vuokrakustannukset 22 816,53 €, budjetoitu 80.000 ja toteutunut 62 063,97 €. Tavoite oli jakaa avustuksia vähintään edellisen vuoden resurssin mukaisesti ja että kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustukset kohdistuvat väh. 10 saajalle.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Kunnan pienkulttuuriavustukset jaetaan vähintään samalla resurssilla kuin aiemmin. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustukset kohdistuvat vähintään 10 saajalle		10	23
Tavoite			**Toteuma**
Kunta mahdollistaa monipuolista kulttuurituotantoa ja tapahtumatuotantoa tukemalla valtuuston talousarviokäsittelyssä suoraan kulttuurintuottajia.			Valmis
Toimenpide	Avustuksia tapahtumatuotantoon ja kulttuuritoimintoihin jaetaan suorina valtuustokäsittelyavustuksina		
Tulos	Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyi edellisen vuoden tasolla. Lastenkulttuurikeskus LYKYN toiminta kunnan toimintana kattaen Kaustisen seutukunnan alueen sekä Kokkolan maaseutualueet (Lohtaja, Kälviä, Ullava).		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyy vähintään samansuuruisena		5	5

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Kunnan kulttuuritoiminta suunnitelmallisuus			Käynnissä
Toimenpide	Elävä kulttuuriperintö -strategia		
Tulos	Elävä kulttuuriperintö -strategian työstäminen on edelleen kesken. Sivistyspalvelut osallistuvat strategian työstämiseen asiantuntijajäsenenä, toiminnan johtamisesta vastaa Kansanmusiikki-instituutti.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Strategian mukainen toiminta		5	3

Elokuvatoiminta

Vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3902 Elokuvatoiminta KTK
3904 Lasten ja taide-elokuvat SES edellyttämä

Toiminta talousarviovuonna

Elokuvatoiminta tuottaa kuntalaisille laadukkaita elokuvapalveluja.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	8 100	0	8 100	6 843	-1 257	18 063
Toimintakulut	-34 458	0	-34 458	-15 641	18 817	-50 766
Toimintakate	**-26 358**	**0**	**-26 358**	**-8 798**	**17 560**	**-32 703**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-26 358**	**0**	**-26 358**	**-8 798**	**17 560**	**-32 703**

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Elokuvatoiminta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti			Valmis
Toimenpide	Toiminta huomioi monipuolisesti erilaisia kohderyhmiä ja vastaa kuntalaisten toiveisiin houkuttaen osallistujia. Elokuvatoimintaan haetaan SES:n tukea.		
Tulos	Elokuvia 8. Kävijöitä keskimäärin 70 katsojaa/elokuva, 35 katsojaa/näytös. Elokuvatoiminta mukana valtakunnallisessa kaikukortti-toiminnassa.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneesta toiminnasta, katsojien lukumääristä ja toiminnan kustannuksista		5	5
Tavoitteena 30 elokuvaa vuodessa ja katsojia keskimäärin 40/elokuva, elokuvaviikkoelokuvien osalta 20Tavoitteena 30 elokuvaavuodessa ja katsojiakeskimäärin 40/elokuva,elokuvaviikkoelokuvien osalta20		30	8
Tavoite			**Toteuma**

Elokuvatoiminnan jatkuvuuden turvaaminen			Valmis
Toimenpide	Yhtiöitetään tai siirretään muulle tuottajalle vuoden 2024 aikana		
Tulos	Uutta elokuvatoimijaa haettiin avoimilta markkinoilta. Neuvottelujen tuloksena KINO Kaustinen aloitti toimintansa 1.11.2024.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Elokuvapalvelut toteuttaa yhtiö tai muut palveluntuottaja viimeistään 2025 alkaen		5	5

Esiopetus

Tilivelvollinen varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja ja vs. varhaiskasvatusjohtaja Heli Pulkkinen 29.4.2024 alkaen

3215 Esiopetus Omenapuu
3216 Esiopetus Kino
3217 Esiopetus Puumala
3218 Esiopetus Järvelä
3219 Esiopetus 5-vuotiaat
3220 Esiopetus, avustaja
3221 Esiopetus, erityisopettajat

Toiminta talousarviovuonna

Kaustisen varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkoti- ja perhepäivähoito sekä esiopetus. Pajalan päiväkoti on 147 paikkainen ja omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitoyksiköitä oli keväällä 2024 8, niissä hoitopaikkoja 32. Ja syksystä 2024 perhepäivähoitajia on ollut 7, niissä lasten hoitopaikkoja yhteensä 28. Kaustinen on ollut mukana Opetushallituksen kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa vuosina 2021–2024, joten se on koskettanut toimintavuoden alkupuolella vuonna 2017 syntyneitä lapsia. Keväällä 2024 esiopetusta järjestettiin Omenapuun, Kinon sekä Puumalan esiopetusyksiköissä. Toimintavuoden syksyllä perustettiin uusi esiopetusyksikkö Järvelän koulun yhteyteen. Toiminta Omenapuun esiopetusyksikössä lakkasi 31.5.2024.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	0	0	0	28 100	28 100	33 288
Toimintakulut	-385 527	0	-385 527	-389 911	-4 384	-396 653
Toimintakate	**-385 527**	**0**	**-385 527**	**-361 811**	**23 716**	**-363 366**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-385 527**	**0**	**-385 527**	**-361 811**	**23 716**	**-363 366**

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja ja vs. varhaiskasvatusjohtaja Heli Pulkkinen alkaen 29.4.2024.

3900 Varhaiskasvatuksen hallinto
3915 Varhaiskasvatuksen avustajat
3920 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
3930 Varhaiskasvatuksen koronatuki
3935 Lasten kotihoidontuki
3937 Valssi-arviointijärjestelmä

3940 Perhepäivähoito
3945 Kinon täydentävä varhaiskasvatus
3946 Omenapuun täydentävä varhaiskasvatus
3947 Puumalan päiväkodin täydentävä varhaiskasvatus
3948 Järvelän täydentävä varhaiskasvatus
3950 Pajalan päiväkoti
3936 Varhaiskasvatuksen koordinointi hanke

Toiminta talousarviovuonna

Kaustisen varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkoti- ja perhepäivähoito sekä esiopetus. Palvelutoiminnan arvoperustana ovat lapsilähtöisyys, turvallisuus ja kestävä kulttuuriperintö. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään palvelutarpeen mukaisesti, alati muuttuva toimintaympäristö ja perheiden tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi varhaiskasvatus vastaa kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän palveluohjauksesta. Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta perhetyöstä, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa ja osallistuu yhteistyörakenteiden luomiseen.

Pajalan päiväkoti on 147 paikkainen ja omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitoyksiköitä oli keväällä 2024 8 kpl, niissä hoitopaikkoja 32 kpl. Syksystä 2024 perhepäivähoitajia on ollut 7 hlö, niissä lasten hoitopaikkoja yhteensä 28 kpl. Kaustinen on ollut mukana Opetushallituksen kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa vuosina 2021–2024, joten se on koskettanut toimintavuoden alkupuolella vuonna 2017 syntyneitä lapsia. Keväällä 2024 esiopetusta järjestettiin Omenapuun, Kinon sekä Puumalan esiopetusyksiköissä. Toimintavuoden syksyllä perustettiin uusi esiopetusyksikkö Järvelän koulun yhteyteen. Toiminta Omenapuun esiopetusyksikössä lakkasi 31.5.2024.

Kaustisen varhaiskasvatuksen johtamisrakennetta on vahvistettu vuonna 2024 päiväkodin apulaisjohtajan tehtävällä. Apulaisjohtaja työskentelee päiväkodin johtajan alaisuudessa ja rinnalla, puolet työajastaan lapsiryhmässä. Tällä tavoin on tasapainotettu varhaiskasvatuksen operatiivista johtamista sekä vahvistettu varhaiskasvatuksen laadun suunnittelua, arviointia ja kehittämistä sekä henkilöstön tukemista.

Saimme Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää valtionavustusta Digitaalisen laadunhallintajärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen ajalle 1.1.2023-30.6.2024. Hankkeen tavoitteena oli ottaa Valssi arvioinnin työkaluksi kansallisen ohjelman mukaan. Hankkeeseen palkattu varhaiskasvatuksen koordinaattori on työskennellyt 30.6.2024 saakka varhaiskasvatusjohtajan rinnalla ja esihenkilöiden tukena arjen haasteissa, samalla johtamisen toimintakäytäntöjä, työ- ja päätösprosesseja, johtamisen rakenteita ja varhaiskasvatuksen laadun arviointiprosesseja yhdessä varhaiskasvatuksen johtotiimin kanssa kehittäen sekä jakaen varhaiskasvatusjohtajan suurta työtehtävämäärää.

Toiminnan painopisteenä on ollut pienryhmätoiminnan sekä arvioinnin edelleen kehittäminen ja ryhmien välinen yhteistyö. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta on edistetty laatimalla koko varhaiskasvatuksen yhteinen ryhmäkohtainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Perhepäivähoidon ja päiväkotihoidon yhtenäiskulttuuria on kehitetty mm. panostamalla yhteistyöhön sekä luomalla tasa-arvoiset lomanmyöntöperiaatteet. Varhaiskasvatuksen sisäisiä sijaisjärjestelyjä on kehitetty sekä käyttöastetta nostettu perhepäivähoitajien tasausvapaiden hajauttamisella lomakausien ulkopuolelle sekä hyödyntämällä vapaiden paikkojen taulukkoa.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	207 397	0	207 397	175 557	-31 840	386 099
Toimintakulut	-2 521 440	0	-2 521 440	-2 617 142	-95 702	-2 892 613
Toimintakate	**-2 314 043**	**0**	**-2 314 043**	**-2 441 585**	**-127 542**	**-2 506 514**
Poistot ja arvonalentumiset	-225	0	-225	-224	1	-224
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-2 314 268**	**0**	**-2 314 268**	**-2 441 809**	**-127 541**	**-2 506 738**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Varhaiskasvatusjohtaja		1
Varhaiskasvatuksen sihteeri		0,6
Erityisopettaja		1
Avustajat		4
Kuraattori		0
Päiväkodin johtaja		1
Päiväkodin apulaisjohtaja		0,5
Varhaiskasvatuksen opettajat		9,4
Varhaiskasvatuksen sosionomit		1,4
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat		20,5
Perhepäivähoitajat		7,6
Sissi		0

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään siten, että nemtukevat perheiden kasvatusvastuuta.			Valmis
Toimenpide	Perheet ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toteutukseen.		
Tulos	Toiminta perustuu valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan, Kaustisen varhaiskasvatussuunnitelmaan, sekä yksilökohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien toteuttamiseen.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)		3	3
Tavoite			**Toteuma**
Erityistä tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksessa.			Valmis
Toimenpide	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki lapselle on riittävää.		
Tulos	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki on lapselle riittävää.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)		3	4

Henkilöstö	
Tavoite	**Toteuma**
Tiimisopimus	Käynnissä
Toimenpide	Lapsiryhmän henkilöstö/työtiimi on tehnyt tiimisopimuksen. Sopimukseen on kirjattu vastuualueet ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisen pedagogiset käytänteet sekä kehittämistarpeet toimintavuonna.
Tulos	Toteutuu osittain. Tiimisopimukset on tehty pääosin toimintakauden alussa, tiimeissä tarvitaan sen tekemiseen vielä aikataulutusta ja tukea.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Toteutuu 100 %	100	90

Tavoite	Toteuma
Kehityskeskustelut	Valmis

Toimenpide	Esimies on pitänyt kehityskeskustelun toimintavuonna tai työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vertaisryhmätapaamiseen /ryhmäkehityskeskusteluun
Tulos	Esimies on pitänyt kehityskeskustelun toimintavuonna tai työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vartaisryhmätapaamiseen/ ryhmäkehityskeskusteluun.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Toteutuu 100 %	100	100

Prosessit	
Tavoite	**Toteuma**
Varhaiskasvatuksen järjestäminen	Valmis

Toimenpide	Varhaiskasvatuksen tarjonta vastaa kysyntää ja toteutetaan lakisääteisessä ajassa (kiireellisesti 2 viikkoa tai < 4 kk)
Tulos	Varhaiskasvatuspalvelut on pystytty järjestämään kaikille palvelua tarvitseville lakisääteisessä ajassa lasten ikärakenteen muuttumisesta huolimatta. Talousvuoden aikana on perustettu 1 uusi esiopetusyksikkö lopetetun tilalle.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Toteutuu 90 %	100	100

Tavoite	Toteuma
Varhaiskasvatussuunnitelma	Valmis

Toimenpide	Lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma huomioidaan varhaiskasvatuksen ryhmävasussa
Tulos	Lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu kaikille varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. Ryhmävasu toteutuu osassa varhaiskasvatuksen ryhmistä.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Toteutuu 100 %	100	100

Talous	
Tavoite	**Toteuma**
Täyttöaste päiväkodissa	Valmis

Toimenpide	Lasten määrä eri toimintamuodoissa keskimäärin vuodessa
Tulos	Täyttöasteen seuranta: Päiväkotihoidossa (Pajalan päiväkoti) valittuna täyttöaste-% toteutuu; keskimäärin vuodessa 92,7 %. Perhepäivähoidossa täyttöaste-% toteutuu: keskimäärin vuodessa 101,3 % (Täyttöaste = paljonko hoitopaikkoja on täytettynä)

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Täyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 85 % perhepäivähoidossa vähintään 85 %	85	92,7
Uusi mittari	85	101,3

Tavoite	Toteuma

Hoitopäivien määrä, käyttöaste			Valmis
Toimenpide	Hoitopäivien määrä ryhmässä vuodessa eri toimintamuodoissa		
Tulos	Käyttöasteen seurannassa on todettu, ettei käyttöasteen toteumaksi saada riittävän luotettavaa mittaustulosta. Käyttöasteen nostattamiseksi on toimintavuonna panostettu ryhmien välisen yhteistyön kehittämiseen sekä perhepäivähoitajien tasoittumisvapaiden ja lomien sijoitteluun osana käyttöasteen nostamista.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Käyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 75 % perhepäivähoidossa vähintään 75 %		75	97

TEKNINEN TOIMI

Tekninen johtaja Ilkka Närhi

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	4 892 207	0	4 892 207	4 856 062	-36 145	4 791 272
Toimintakulut	-4 189 803	0	-4 189 803	-4 370 668	-180 865	-4 561 594
Toimintakate	**702 404**	**0**	**702 404**	**485 394**	**-217 010**	**229 678**
Poistot ja arvonalentumiset	-1 592 582	0	-1 592 582	-1 696 982	-104 400	-1 695 386
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-890 178**	**0**	**-890 178**	**-1 211 588**	**-321 410**	**-1 465 708**

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

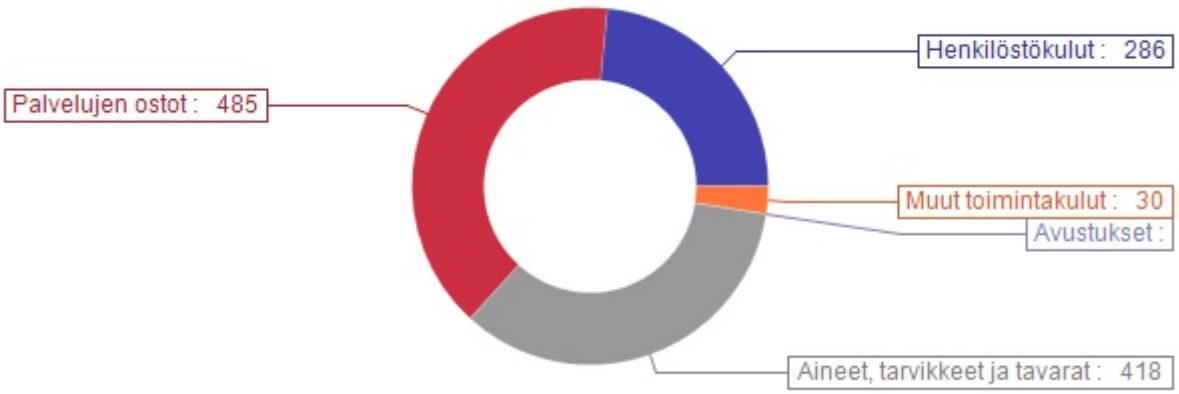

Teknisen toimen suurin kuluerä on kunnan hallinnassa olevien kiinteistöjen ylläpitokulut. Toimintakulujen kasvu koostuu pääosin kiinteistöjen energiakuluista, joita ei ole täysimääräisenä budjetoitu talousarvioon. Energiakulut ovat olleet budjetoitua suuremmat kunnanvirastolla, Kinolla, Iltaruskossa, EKE:llä, Markkulassa, Järvelän koululla, Ala-asteella, yläasteella, musiikkilukiolla, urheilutalolla, paloasemalla, kunnanvarikolla, vanhalla kunnantalolla, Pajalan virastotalolla, musiikkilukion asunnoilla, Laaksokuja 4 ok-talolla, Aravatalolla, Laaksokuja 2 ok-talolla. Muita kuluja lisääviä toimintoja ovat olleet mm. kiinteistöjen puhtaanapidon, yksityisteiden talvihoidon sekä festivaalialueen kustannukset, jotka ovat olleet ennakoitua suuremmat.

Vesihuoltolaitoksen myyntituotot ovat olleet arvioitua pienemmät, joka näkyy toimintatuottojen pienenemisenä. Talousveden ja jäteveden kulutus on pienentynyt edellisestä vuodesta. Vesihuoltolaitoksen henkilöstökulut ovat myös olleet arvioitua suuremmat. Maa-alueiden vuokratuotot ovat olleet arvioitua pienemmät.

Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4001 Tekninen hallinto
4002 Kaavoitus
4003 Projektityö/Investoinnit

Toiminta talousarviovuonna

Tekninen hallinto koordinoi ja johtaa teknisen toimialan tehtäväalueiden toimintaa, vastaa toimialan hankintatoimesta, rakennuttamistoiminnoista, kiinteistöistä, kunnallistekniikasta sekä valmistelee teknisen lautakunnan päätettäväksi tulevat talousarvio- ja muut hallinto- ja johtosäännöissä määritellyt asiat.

Kaavoituksen avulla luodaan edellytykset kunnan strategiselle maankäytölle. Kaavoituksella ohjataan kunnan maankäyttöä sekä luodaan edellytykset omalle sekä yksityisen sektorin asuntotuotannolle, toimitilatuotannolle sekä teollisuuden rakentumiselle.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	793 549	0	793 549	753 811	-39 738	756 245
Toimintakulut	-984 584	0	-984 584	-942 009	42 575	-976 277
Toimintakate	**-191 035**	**0**	**-191 035**	**-188 198**	**2 837**	**-220 032**
Poistot ja arvonalentumiset	-41 399	0	-41 399	-39 543	1 856	-42 805
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-232 434**	**0**	**-232 434**	**-227 740**	**4 694**	**-262 837**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja	0,25	0,3
Toimistosihteeri	0,3	0,35
Työpäällikkö	0,2	0,2

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Tekninen toimi järjestää asiakkaiden tarvitseman palvelun palvelutarjonnan mukaisesti			
Toimenpide	Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakkaiden tyytyväisyys			

Kunnan omistamalle maa-alueelle sijoittuvien tonttien määrän kasvu sekä niiden edelleen luovuttaminen. Kaavoituksella pyritään jatkossa toteuttamaan paremmin strategiaa siten, että kunnan tarjoamat asuintontit ovat houkuttelevimpia asuinrakentamiseen ja vastaavat paremmin asiakkaiden odotuksia asuintonteista. Teollisuustonttien houkuttelevuutta pyritään myös parantamaan työpaikkojen kasvattamiseksi kunnassa.

Vapaiden tonttien osalta huomioitu koko tonttivaranto vaikka kaikille tonteille ei vielä ole kunnallistekniikkaa.

Mittari	TP2023	TP2024
Omakotitalotontit (kpl)	37	42
Rivitalotontit (kpl)	0	0
Asuinpientalotontit (kpl)	3	3
Kerrostalotontit (kpl)	1	1
Liiketontit (kpl)	1	1
Teollisuustontit (kpl)	17	17

Ruokahuolto

Toiminta talousarviovuonna

Kouluruokailu on opetussuunnitelman mukaista opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevaa toimintaa. Julkinen ruokapalvelu voi tukea lähialueen ruokatuotantoa, luoda työllisyyttä ja olla keskeinen osa suomalaisten ruokaturvaa ja kestävää kehitystä. Hyvä ravitsemus edistää terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	791 549	0	791 549	749 961	-41 588	726 127
Toimintakulut	-869 276	0	-869 276	-813 237	56 039	-809 664
Toimintakate	**-77 727**	**0**	**-77 727**	**-63 276**	**14 451**	**-83 537**
Poistot ja arvonalentumiset	-41 399	0	-41 399	-29 328	12 071	-41 978
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-119 126**	**0**	**-119 126**	**-92 604**	**26 522**	**-125 515**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö	1	1
Keittiöpäällikkö	0	1
Vastaava kokki	1	1
Kokki	6	6

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Tyytyväiset asiakkaat			
Toimenpide	Ravitseva ja kotimainen ruoka		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakaskyselyt 1 kerta / vuosi			
Tavoite			**Toteuma**
Osallistuvat asiakkaat			

Toimenpide	Asiakaspalautteeseen reagoiminen		
	Ruokaraadit		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Jatkuva päivittäinen palaute			
Kokoontuminen 3-4 kertaa vuodessa			

Prosessit			
Tavoite			**Toteuma**
Tarkoituksen mukainen tukitoimi			
Toimenpide	Ravitsemussuositusten noudattaminen		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Syöty ruoka, jätteeksi päätyvän ruoan punnitseminen			

Talous			
Tavoite			**Toteuma**
Ruokahuollon toiminnan jatkuminen omana työnä			
Toimenpide	Noudatetaan laadittua budjettia		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Budjetti			

Keskuskeittiö

ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Kaisa Siirilä

4020 Keskuskeittiö

Toiminta talousarviovuonna

Toiminta on ollut kustannustehokasta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	709 549	0	709 549	665 093	-44 456	641 383
Toimintakulut	-668 150	0	-668 150	-636 107	32 043	-599 682
Toimintakate	**41 399**	**0**	**41 399**	**28 986**	**-12 413**	**41 701**
Poistot ja arvonalentumiset	-41 399	0	-41 399	-28 986	12 413	-41 701
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kotiin kuljetettavat ateriat

Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Kaisa Siirilä

4025 Kotiin kuljetettavat ateriat

Toiminta talousarviovuonna

Ikäihmisten kotiateriatoiminta on toteutettu suunnitellun mukaisesti. Toiminta ei voitollista, koska toiminta on avustusluonteista.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	82 000	0	82 000	84 868	2 868	84 744
Toimintakulut	-201 126	0	-201 126	-177 130	23 996	-209 982
Toimintakate	**-119 126**	**0**	**-119 126**	**-92 262**	**26 864**	**-125 238**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-342	-342	-277
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-119 126**	**0**	**-119 126**	**-92 604**	**26 522**	**-125 515**

Jätehuolto

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5681 Jätehuolto & hyötykäyttöasema Kruupakka

Toiminta talousarviovuonna

Kunnallisen jätehuollon tuottaminen. Palvelun tuottamisesta vastaa Ekorosk Oy. Kustannuspaikalle on kohdistettu myös maankaatopaikan kustannuksia

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-500	0	-500	-932	-432	-2 116
Toimintakate	**-500**	**0**	**-500**	**-932**	**-432**	**-2 116**
Poistot ja arvonalentumiset	-4 939	0	-4 939	-4 939	0	-4 939
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-5 439**	**0**	**-5 439**	**-5 871**	**-432**	**-7 055**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja	0	0,05
Työpäällikkö	0	0,05

Liikenneväylät

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4009 Kaavateiden kunnossapito
4010 Tievalaistus
4011 Yksityistiet (avustaminen)
6004 Hulevesiverkosto

Toiminta talousarviovuonna

Liikenneväylien ylläpito, korjaus sekä rakentaminen toteutetaan ostopalveluna sekä osittain omana työnä.

Merkittävimmät kuluerät muodostuvat kaava- ja yksityisteiden talvikunnossapidosta sekä katuvalaistuksen sähkönkulutuksesta. Sähkön hinnan lasku on näkynyt tuloksessa.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	5 587	0	5 587	1 789	-3 798	8 933
Toimintakulut	-299 176	0	-299 176	-227 485	71 691	-289 164
Toimintakate	**-293 589**	**0**	**-293 589**	**-225 697**	**67 892**	**-280 231**
Poistot ja arvonalentumiset	-146 280	0	-146 280	-230 196	-83 916	-178 905
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-439 869**	**0**	**-439 869**	**-455 893**	**-16 024**	**-459 136**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja	0,15	0,15
Työpäällikkö	0,05	0,1
Toimistosihteeri	0,05	0,05
Kiinteistönhoito/Vesihuolto	0,4	0,8

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Asiakkaille tarjotaan kustannustehokkaat väyläpalvelut.			Arvioimatta
Toimenpide	Tekninen toimi järjestää asiakkaille väylien talvihoito- sekä kesähoitopalvelut.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Ylläpitokulut. Asiakaspalaute			

Kaavakatujen sekä yksityisteiden talvihoitokulut olivat maltillisia osittain johtuen loppuvuoden leutoudesta ja vähälumisuudesta.

Mittari	TP2023	TP2024
Kaavatiet, ylläpitokulut €/asukas	26,05	16,23
Yksityistiet, ylläpito €/asukas	24,1	23,6
Tievalaistus, ylläpitokulut €/asukas	15,94	12,3

Puistot ja yleiset alueet

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4007 Parkkipaikat (lukio-päiväkoti, kunnantoimisto)
4012 Urheilu ja ulkoilualueet, leikkikentät
4013 Maakuntaviesti

Toiminta talousarviovuonna

Kaustisen asuin- ja elinympäristö on viihtyisä, terveellinen ja kannustaa monipuolisesti liikkumaan.

Tavoitteena on ylläpitää viihtyisät puistot ja yleiset alueet sekä liikuntapaikat sellaisina, että ne aktivoivat kuntalaisia sekä turisteja. Puistojen ja yleisten alueiden sekä ulkoilualueiden kunnossapidosta vastaa ulkoalueidenhoitajat

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 500	0	1 500	525	-975	840
Toimintakulut	-129 723	0	-129 723	-102 068	27 655	-83 759
Toimintakate	**-128 223**	**0**	**-128 223**	**-101 543**	**26 680**	**-82 919**
Poistot ja arvonalentumiset	-129 910	0	-129 910	-129 200	710	-133 947
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-258 133**	**0**	**-258 133**	**-230 743**	**27 390**	**-216 867**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja	0,05	0,05
Työpäällikkö	0,1	0,15
Ympäristötarkastajat	0,1	0,1
Kiinteistönhoito/Vesihuolto	0,25	0,25
Ulkoalueiden hoitajat	1,95	1,95

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Asiakkaille tarjotaan kustannustehokas ja laadukas palvelu.			
Toimenpide	Tekninen toimi järjestää asiakkaille kustannustehokkaat palvelut		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakastyytyväisyys			

Toimitilapalvelut

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5611 Kunnanvirasto
5622 Vanhan Kinon kiinteistö
5623 Palvelutalo Iltarusko
5625 Toimintakeskus EKE
5627 Toimintakeskus Markkula
5628 Päiväkoti Pajala
5632 Järvelän koulu
5633 Kirkonkylän ala-aste
5634 Köyhäjoen koulu
5635 Puumalan koulu
5638 Yläaste
5662 Liik. paikkojen kuulutt. ja varasto
5670 Kirjasto, 5670 yhd. 5611 (1.1.2019)
5680 Vesilaitoksen varasto
5682 Paloasema
5683 Kunnan varikko
5691 Keltainen talo: 4H
5728 Omenapuu ent. Pitkä-Jussi, Einontie 5

Vuokralle annetut liikehuoneistot
5690 Vanha kunnantalo
5692 Kanteleverstas

5650 Musiikkilukio
5661 Urheilutalo
5693 Pajalan palvelukeskus

Toiminta talousarviovuonna

Toimitilapalveluilla tuotetaan toimitilat omalle ja kuntayhtymien palvelutuotannolle. Valtaosa toimitilojen siivouspalveluista on ulkoistettu, sopimuskausi on voimassa 2.8.2021 - 31.12.2024. Vartiointi toteutetaan ostopalveluna. Kiinteistönhoitopalvelut tehdään omana työnä. Korjauspalvelut osittain omana työnä.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	2 910 151	0	2 910 151	3 039 063	128 912	2 882 563
Toimintakulut	-1 867 273	0	-1 867 273	-2 066 307	-199 034	-2 092 889
Toimintakate	**1 042 878**	**0**	**1 042 878**	**972 756**	**-70 122**	**789 674**
Poistot ja arvonalentumiset	-925 041	0	-925 041	-959 496	-34 455	-991 860
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**117 837**	**0**	**117 837**	**13 260**	**-104 577**	**-202 186**

Laskennassa huomioitu vain vuokratut tilat. Markkulan toimintakulut 70 000 €.

Mittari	TP2023	TP2024
Ylläpitokulut €/m²/kk	5,33	4,23
Sisäinen vuokra €/m²/kk	7,99	6,73
Ulkoinen vuokra €/m²/kk	7,45	8,36
Kokonaiskulut €/asukas	421	335

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja	0,1	0,1
Työpäällikkö	0,3	0,35
Kiinteistönhoito/vesihuolto	3,5	3,5

Mittari	TP2022	TP2023
Ylläpitokulut €/m²/kk	5,15	5,33
Sisäinen vuokra €/m²/kk	7	7,99
Ulkoinen vuokra €/m²/kk	7,02	7,45
Kokonaiskulut €/asukas	401	421

Kiinteistöjen tukipalvelut

Tekninen johtaja Ilkka Närhi

6010 Traktorityö

6011 Transitit

6012 Rakennukset (kunnan omistamat)

6013 Kiinteistöjen hoitajat

Toiminta talousarviovuonna

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	377 183	0	377 183	372 393	-4 790	244 996
Toimintakulut	-383 393	0	-383 393	-336 187	47 206	-226 955
Toimintakate	**-6 210**	**0**	**-6 210**	**36 206**	**42 416**	**18 041**
Poistot ja arvonalentumiset	-32 200	0	-32 200	-28 987	3 213	-31 169
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-38 410**	**0**	**-38 410**	**7 219**	**45 629**	**-13 127**

Vuokrauspalvelut

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Vuokralle annetut asuinhuoneistot
5711 Musiikkilukion asuntola
5712 Kuortintila, Laaksokuja
5714 Aravatalo Rivilä
5717 Siskontila, Laaksokuja
5723 Asunto-osakkeet Pajalanmäki, Reijonportti
5748 Pajalan rivitalo, Pajalantie 3

Vuokralle annetut alueet
6008 Vuokralle annetut asuntotontit

Toiminta talousarviovuonna

Vuokrauspalveluissa ovat ns. ei omaan palveluntuotantoon liittyvät rakennukset kuten asunnot ja muut liike- ja teollisuustilat. Palvelun tarvitsema henkilöstö on ilmoitettu toimitilapalveluiden kohdassa. Pajalan rivitalo on tarkoitus purkaa, eikä ole enää vuokrattuna asuinkäyttöön.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	124 500	0	124 500	139 721	15 221	126 466
Toimintakulut	-91 471	0	-91 471	-94 184	-2 713	-148 410
Toimintakate	**33 029**	**0**	**33 029**	**45 538**	**12 509**	**-21 944**
Poistot ja arvonalentumiset	-90 203	0	-90 203	-91 579	-1 376	-91 552
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-57 174**	**0**	**-57 174**	**-46 042**	**11 132**	**-113 496**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja	0,1	0,1
Työpäällikkö	0,1	0,1
Kiinteistönhoito/vesihuolto	0,75	0,55

Asiakas

Tavoite			Toteuma
Asiakkaille tarjottava kohtuuhintainen vuokrauspalvelu			
Toimenpide	Tekninen toimi järjestää asiakkaille palvelut		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakastyytyväisyys			

Laskennassa huomioitu vain käytössä olevat kiinteistöt. Tonttivuokria ei ole huomioitu.

Mittari	TP2023	TP2024
Ylläpitokulut €/m²	6,61	3,84
Ulkoinen vuokra €/m²	4,8	5,39
Kokonaiskulut €/asukas	27,25	19,41

Vesihuolto

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

6001 Vesilaitos
6002 Jätevesihuolto (KVT-Vesihuolto)
6003 Viemäriverkosto
6006 Vesihuollon hoitajat

Toiminta talousarviovuonna

Vesilaitos tuottaa käyttöveden kunnan vesijohtoverkoston tarpeisiin. KVT Vesihuolto Oy suorittaa jätevesien puhdistuksen. Hulevesiverkosto kuuluu kirjanpidollisesti kunnallistekniikkaan, eikä vesihuollon alle.

Toimintatuotot ovat olleet noin 150 000 € arvioita pienemmät, joka johtuu laskutettavan veden vähenemisestä. Henkilöstökulut ovat olleet arvioitua suuremmat. Myös jätevedenpuhdistuskulut ovat olleet ennakoitua suuremmat. Lisäksi energiaan on mennyt ennakoitua enemmän varoja.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	936 920	0	936 920	811 929	-124 991	840 212
Toimintakulut	-565 230	0	-565 230	-699 487	-134 257	-761 377
Toimintakate	**371 690**	**0**	**371 690**	**112 442**	**-259 248**	**78 835**
Poistot ja arvonalentumiset	-250 810	0	-250 810	-236 890	13 920	-247 275
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**120 880**	**0**	**120 880**	**-124 449**	**-245 329**	**-168 440**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja	0,15	0,2
Toimistosihteeri	0,4	0,4
Vesilaitoshoitaja	0,35	0,7
Ympäristötarkastaja	0,05	0,05
Kunnallistekniikan asentaja	0,35	0,6
Kunnallistekniikan asentaja, etumies	0,35	0,6
Työpäällikkö	0	0,05

Asiakas		
Tavoite		Toteuma
Toimiva taloudellinen vesihuolto kuntalaisille		
Toimenpide	Tekninen toimi ylläpitää vesijohto- ja jätevesiverkostoa sekä vedenottamoita.	
Mittarit	**Tavoite**	**Toteuma**
Asiakastyytyväisyys. Pumpattu ja käsitelty vesi. Vuotoprosentti		

Vesihuollon mittareina käytetään pumpattua vesimäärää ja vuotokerrointa sekä käsiteltyä jätevesimäärää ja vuotokerrointa. Vuotokertoimet kuvaavat osittain verkoston teknistä kuntoa ts. paljonko vettä vuotaa verkostosta. Toisaalta vuotokerroin kertoo myös vesimittareiden epätarkkuudesta sekä niiden teknisestä kunnosta. Jätevesiverkoston vuotokerroin kertoo niin ikään verkoston teknisestä kunnosta, mutta myös siitä, että paljonko viemäriin kuulumattomia vesiä kuten esim. sade- ja salaojavesiä johdatetaan viemäriin.

Puhdasvesikulutuspisteitä on 1783 ja jätevesikulutuspisteitä on 1056.

Mittari	TP2023	TP2024
Pumpattu talousvesi m³	307 071	300 157
Laskutettu talousvesi m3	297 084	286 080
Vuoto %	3,2	4,7
Käsitelty jätevesi m³	156 784	161 964
Laskutettu jätevesi m3	129 009	123 686
Vuoto %	17,7	23,6
Talousvesimaksu €/m³	1,05	1,09
Jätevesimaksu €/m³	2,65	2,7

Maa- ja metsätilat

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

6005 Maa- ja metsätilat

Toiminta talousarviovuonna

Maa- ja metsätilojen hallinnalla pyritään säilyttämään tilojen arvo sekä tuotto metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	26 000	0	26 000	29 671	3 671	74 870
Toimintakulut	-27 167	0	-27 167	-24 354	2 813	-21 691
Toimintakate	**-1 167**	**0**	**-1 167**	**5 317**	**6 484**	**53 179**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-1 167**	**0**	**-1 167**	**5 317**	**6 484**	**53 179**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Tekninen johtaja		0,05
Ulkoalueiden hoitajat		0,05

Talous			
Tavoite			**Toteuma**
Tilojen arvo säilyy/kasvaa			
Toimenpide	Metsänhoitosuunnitelma		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Metsäarvio/hinta-arvio			

Muu toiminta

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Muu liiketoiminta
6009 Muu liiketoiminta
6010 Traktorityö

Toiminta talousarviovuonna

Löytöeläinpalvelu. Traktorit kustannuspaikka on läpijuoksutuspaikka, jonka kustannukset kohdistetaan myöhemmin muualle.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-10 000	0	-10 000	-10 131	-131	-11 736
Toimintakate	**-10 000**	**0**	**-10 000**	**-10 131**	**-131**	**-11 736**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-10 000**	**0**	**-10 000**	**-10 131**	**-131**	**-11 736**

Rakennusvalvonta

tilivelvollinen rakennustarkastaja Markus Palosaari

4004 Rakennusvalvontapalvelut

Toiminta talousarviovuonna

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	45 000	0	45 000	33 811	-11 189	66 019
Toimintakulut	-92 621	0	-92 621	-80 009	12 612	-83 915
Toimintakate	**-47 621**	**0**	**-47 621**	**-46 198**	**1 423**	**-17 896**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-1 989	-1 989	-166
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-47 621**	**0**	**-47 621**	**-48 187**	**-566**	**-18 062**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Rakennustarkastaja	0,95	
Toimistosihteeri	0,2	

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Vireää rakentamista			Valmis
Toimenpide	Rakennusluvat		
Tulos	.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
35			21
Tavoite			**Toteuma**
Sujuvat lupamenettelyt			Valmis
Toimenpide	Toimenpideluvat		
Tulos	Määrä laskenut.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
45			36
Tavoite			**Toteuma**
Viihtyisä asuinympäristö			Valmis
Toimenpide	Maisematyö- ja purkamisluvat		
Tulos	-		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
4			3

Tavoite			Toteuma
Mahdollistavaa rakentamista			Valmis
Toimenpide	Poikkeamisluvat ja suunnittelutarveratkaisut		
Tulos	1 Poikkeamislupa myönnetty vuonna 2024.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
2			1

Tavoite			Toteuma
Rakentamisen määrän kasvu			Valmis
Toimenpide	Luvitettavat kerrosalaneliöt		
Tulos	Vuosi 2024 oli hiljainen uudisrakentamisen osalta.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
4 000			1 216

Henkilöstö			
Tavoite			**Toteuma**
Rakennustarkastajan palveluiden myynti Vetelin kunnalle 25 % työajasta Työsuojelu 5 % työajasta			Valmis
Toimenpide	Säilyy ennallaan		
Tulos	Vetelin myyntiosuutta nostettu 10%-yksikköä.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
25 %			35
5 %			5

Asuinhuoneistojen aloitukset vuodesta 2020 alkaen

		2020	2021	2022	2023	2024
Rivitalohuoneistoja		20	0	0	1	15
Kerrostalohuoneistoja		10	0	0	1	19
Paritalohuoneistoja		0	0	0	1	2
Omakotitaloja		6	10	4	4	2
Muita huoneistoja		10	3	1		0
Yht. huoneistoja aloitettu		46	13	5	7	38

Ympäristön huolto

tilivelvollinen ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi

4006 Ympäristönsuojelu

Toiminta talousarviovuonna

Ympäristövalvonta edistää, opastaa ja valvoo viihtyisää ja laadukasta ympäristöä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	TP 2023
Toimintatuotot	49 000	0	49 000	45 741	-3 259	35 124
Toimintakulut	-122 058	0	-122 058	-123 702	-1 644	-90 260
Toimintakate	**-73 058**	**0**	**-73 058**	**-77 961**	**-4 903**	**-55 136**
Poistot ja arvonalentumiset	-4 000	0	-4 000	-3 149	851	-3 936
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-77 058**	**0**	**-77 058**	**-81 110**	**-4 052**	**-59 073**

Henkilöstö	TP2023	TP2024
Ympäristötarkastaja	1	2

Asiakas			
Tavoite			**Toteuma**
Myönnetyt luvat 2024			Valmis
Toimenpide	Asiakaslähtöiset ja joustavat palvelut		
Tulos	2024 myönnettiin 1 ympäristölupa ja rauetettiin 2		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Myönnetyt ympäristöluvat ja eläinsuojan ilmoitusluvat		5	3
Tavoite			**Toteuma**
Rekisteröinnit (melu, koeluontoinen toiminta, polttoainejakelu, jäterekisteri)			Valmis
Tulos	Meluilmoitukset palanneet normaalitasolle		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Meluilmoitukset, koeluontoinen toiminta		4	4
Tavoite			**Toteuma**
Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen			Valmis
Tulos	Päätökset ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta ovat pääsääntöisesti koskeneet öljylämmityksestä luopumiseen liittyvistä öljysäiliöiden jättäminen maahan.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiset		2	3
Tavoite			**Toteuma**
Annetut lausunnot			Valmis
Tulos	2024 käynnistyi monta tuulivoima- sekä malminetsintähanketta alueella.		
Mittarit		**Tavoite**	**Toteuma**
Lausunnot		10	32
Tavoite			**Toteuma**
Lakisääteiset valvontakäynnit (kpl/vuosi)			Valmis
Tulos	Valvonnassa 6 käyntiä ilman huomautusta. Kolmelle annettiin huomautus, jotka eivät vaadi uusintakäyntiä ja neljälle annettiin huomautus, joihin edellytetään uusintakäyntiä. 2024 tehdyistä valvontakohteista kahden kohteen valvonta jatkuu 2025.		

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Valvontakäynnit	20	13

Tavoite	Toteuma
Rauetetut maa-ainesluvat	Valmis

Tulos	1 maa-aineslupa rauetettu, maa-ainesvakuuksia palautettu 3 kpl

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Rekisteröidyt toiminnat	3	4

Talous	
Tavoite	**Toteuma**
Ympäristövalvonnan palveluiden myynti	Valmis

Tulos	Ympäristövalvonnan palveluiden myynti Veteliin 40 % Ympäristövalvonnan palveluiden myynti Lestijärvelle 10 % Ympäristövalvonnan palveluiden myynti Kauhavalle 1.1-30.6.2024 25 % Kruunupyyn kunnalle on ympäristövalvonnan palveluita myyty tuntityönä

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen/sisäinen	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama
Toimintatuotot	6 158 858	0	6 158 858	6 248 610	89 752
Myyntituotot	2 943 920	0	2 943 920	2 842 878	-101 042
Maksutuotot	210 800	0	210 800	130 905	-79 895
Tuet ja avustukset	255 470	0	255 470	310 303	54 833
Vuokratuotot	2 691 168	0	2 691 168	2 838 784	147 616
Muut tuotot	57 500	0	57 500	125 739	68 239
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-18 294 776	-100 000	-18 394 776	-18 667 822	-273 046
Henkilöstökulut	-9 118 842	0	-9 118 842	-9 222 055	-103 213
Palvelujen ostot	-4 844 939	-100 000	-4 944 939	-5 044 513	-99 574
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 453 507	0	-1 453 507	-1 517 783	-64 276
Avustukset	-709 240	0	-709 240	-576 867	132 373
Vuokrakulut	-2 092 232	0	-2 092 232	-2 164 933	-72 701
Muut kulut	-76 016	0	-76 016	-141 671	-65 655
Toimintakate	**-12 135 918**	**-100 000**	**-12 235 918**	**-12 419 212**	**-183 294**
Verotulot	9 089 000	0	9 089 000	9 226 522	137 522
Valtionosuudet	5 594 096	0	5 594 096	5 702 793	108 697
Rahoitustuotot ja -kulut	-729 000	-75 000	-804 000	-933 388	-129 388
Korkotuotot	0	0	0	11 826	11 826
Muut rahoitustuotot	21 000	0	21 000	73 502	52 502
Korkokulut	-749 000	-75 000	-824 000	-1 012 924	-188 924
Muut rahoituskulut	-1 000	0	-1 000	-5 791	-4 791
Vuosikate	**1 818 178**	**-175 000**	**1 643 178**	**1 576 714**	**-66 464**
Poistot ja arvonalentumiset	-1 624 552	0	-1 624 552	-1 736 036	-111 484
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 624 552	0	-1 624 552	-1 736 036	-111 484
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	**193 626**	**-175 000**	**18 626**	**-159 322**	**-177 948**
Poistoeron lisäys(+) tai vähennys(-)	0	0	0	0	0
Varausten lisäys(+) tai vähennys(-)	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**193 626**	**-175 000**	**18 626**	**-159 322**	**-177 948**

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama
Verotulot	**9 089 000**	**0**	**9 089 000**	**9 226 522**	**137 522**
Kunnan tulovero	7 182 000	0	7 182 000	7 316 364	134 364
Kiinteistövero	1 213 000	0	1 213 000	1 241 740	28 740
Osuus yhteisöveron tuotosta	694 000	0	694 000	668 418	-25 582
Muut verotulot	0	0	0	0	0

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama
Valtionosuudet	**5 594 096**	**0**	**5 594 096**	**5 702 793**	**108 697**
Peruspalvelujen valtionosuus	1 674 687	0	1 674 687	1 621 068	-53 619
Harkinnanvarainen valtionavustus	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen v-os	763 780	0	763 780	936 898	173 118
Verotulojen menetysten korvaus	899 195	0	899 195	887 853	-11 342

2.2.3 Investointien toteutuminen

Ulkoinen	Alkuperäinen talousarvio 2024	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama %
Kunnanviraston ohjelmisto- ja laitehankinnat					
INVESTOINNIT	-34 650,00	0,00	-34 650,00	-38 823,15	12,0 %
Investointimenot	-34 650,00	0,00	-34 650,00	-38 823,15	12,0 %
Maa- ja metsäalueet					
INVESTOINNIT	-50 000,00	0,00	-50 000,00	6 158,63	-112,3 %
Investointimenot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	-100,0 %
Investointitulot	0,00	0,00	0,00	6 158,63	0,0 %
Käyttöomaisuusarvopaperit					
INVESTOINNIT	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-306 224,44	6 024,5 %
Investointimenot	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-308 002,50	6 060,1 %
Investointitulot	0,00	0,00	0,00	1 778,06	0,0 %
Rakennusten kunnossapito					
INVESTOINNIT	-320 000,00	0,00	-320 000,00	-441 456,53	38,0 %
Investointimenot	-320 000,00	0,00	-320 000,00	-441 456,53	38,0 %
Vesi- ja viemärilaitos					
INVESTOINNIT	-210 000,00	0,00	-210 000,00	-205 036,46	-2,4 %
Investointimenot	-210 000,00	0,00	-210 000,00	-205 036,46	-2,4 %
Kiinteät rakenteet, puistot, kadut, ym.					
INVESTOINNIT	-395 000,00	0,00	-395 000,00	-395 861,90	0,2 %
Investointimenot	-395 000,00	0,00	-395 000,00	-395 861,90	0,2 %
Koneet ja kalusto					
INVESTOINNIT	-165 000,00	0,00	-165 000,00	-84 269,73	-48,9 %
Investointimenot	-165 000,00	0,00	-165 000,00	-84 269,73	-48,9 %

Ulkoinen	Alkuperäinen talousarvio 2024	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama %
INVESTOINNIT	**-1 179 650**	**0**	**-1 179 650**	**-1 465 514**	**24,2 %**
Investointimenot	-1 179 650	0	-1 179 650	-1 473 450	24,9 %
Investointitulot	0	0	0	7 937	0,0 %

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	2024	2023
	1 000,00 €	1 000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1576	1 991
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-7	-44
Toiminnan rahavirta	1 569	1 947
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1473	-1 362
Rahoitusosuudet investointeihin	0	103
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	15	77
Investointien rahavirta	-1458	-1 182
Toiminnan ja investointien rahavirta	111	765
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-739	-528
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3006	-3 164
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-358	-5 496
Lainakannan muutokset	-3 364	1 340
Muut maksuvalmiuden muutokset	210	37
Rahoitustoiminnan rahavirta	-3893	849
Rahavarojen muutos	-3 782	1 614
Rahavarat 31.12.	**-1069**	2 713
Rahavarat 1.1.	**2713**	1 099

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v, €	614	-1 079
Investointien tulorahoitus %	107,01	146,17
Lainanhoitokate	0,64	0,68
Kassan riittävyys, pv	-18,11	10,39
Asukasmäärä	**4116**	**4135**

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO TALOUSARVIOMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA 2024 ulk. + sis. Ilman poistoja, projektit mukana

.	Määrärahat, ulk.+sis. menot					Määrärahat, ulk.+sis. tulot				
Toimielin	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnanhallitus/Yleishallinto	.					.				
Yleinen hallinto	-2 124 072	-100 000	-2 224 072	-2 194 940	-29 132	140 746	0	140 746	183 754	-43 008
Yhteensä	**-2 124 072**	**-100 000**	**-2 224 072**	**-2 194 940**	**-29 132**	**140 746**	**0**	**140 746**	**183 754**	**-43 008**
Sivistys ltk	.									.
sivist. ja varh.kasv.hallinto	-278 048	0	-278 048	-314 272	36 224	278 048	0	278 048	318 151	-40 103
Hyvinvoinnin edistäminen	-58 547	0	-58 547	-49 839	-8 708	0	0	0	0	0
Peruskoulut	-5 641 226	0	-5 641 226	-5 570 163	-71 063	518 260	0	518 260	461 847	56 413
Esiopetus	-385 527	0	-385 527	-389 911	4 384	0	0	0	28 100	-28 100
Lukio	-1 989 385	0	-1 989 385	-1 969 138	-20 247	66 765	0	66 765	74 337	-7 572
Muu opetustoimi	-125 818	0	-125 818	-140 932	15 114	0	0	0	0	0
Kirjasto	-288 560	0	-288 560	-282 695	-5 865	2 500	0	2 500	5 468	-2 968
Liikunta ja ulkoilu	-340 977	0	-340 977	-382 820	41 843	93 642	0	93 642	127 711	-34 069
Nuorisotyö	-109 111	0	-109 111	-115 894	6 783	14 150	0	14 150	18 323	-4 173
Kulttuuritoiminta	-325 662	0	-325 662	-314 025	-11 637	28 543	0	28 543	71 679	-43 136
Lasten päivähoito	-2 438 040	0	-2 438 040	-2 572 465	134 425	123 997	0	123 997	103 178	20 819
Yhteensä	**-11 980 901**	**0**	**-11 980 901**	**-12 102 154**	**121 253**	**1 125 905**	**0**	**1 125 905**	**1 208 794**	**-82 889**
Tekninen ltk	.									.
Yhdyskuntasuunnittelu	-329 987	0	-329 987	-332 482	2 495	96 000	0	96 000	83 403	12 597
Liikenneväylät, yl.alueet	-428 899	0	-428 899	-329 553	-99 346	7 087	0	7 087	2 314	4 773
Ruokahuolto	-869 276	0	-869 276	-813 237	-56 039	791 549	0	791 549	749 961	41 588
Toimitilapalvelut	-1 959 244	0	-1 959 244	-2 161 484	202 240	3 014 651	0	3 014 651	3 158 784	-144 133
Vesihuolto	-565 230	0	-565 230	-699 487	134 257	936 920	0	936 920	811 929	124 991
Maa- ja metsätilat	-27 167	0	-27 167	-24 354	-2 813	26 000	0	26 000	29 671	-3 671
Muu liiketoiminta	-10 000	0	-10 000	-10 131	131	20 000	0	20 000	20 000	0
Yhteensä	**-4 189 803**	**0**	**-4 189 803**	**-4 370 728**	**180 925**	**4 892 207**	**0**	**4 892 207**	**4 856 062**	**36 145**
Käyttötalous yhteensä	**-18 294 776**	**-100 000**	**-18 394 776**	**-18 667 822**	**273 046**	**6 158 858**	**0**	**6 158 858**	**6 248 610**	**-89 752**

YHTEENVETO TULOTOTEUMASTA, ulkoiset tulot, projektit mukana

..	Tuloarviot				
Toimielin	**Talousarvio määrärahat**	**Ta-muutos**	**Ta muutoksen jälkeen**	**Toteuma**	**Poikkeama**
Kunnanhallitus/Yleishallinto					
Yleinen hallinto	113 000	0	113 000	156 385	-43 385
Yhteensä	**113 000**	**0**	**113 000**	**156 385**	**-43 385**
Sivistystoimen ltk					
Peruskoulut	518 260	0	518 260	464 522	53 738
Esiopetus	0	0	0	28 100	-28 100
Lukio	66 765	0	66 765	74 337	-7 572
Muu opetustoimi	0	0	0	0	0
Kirjasto	2 500	0	2 500	5 468	-2 968
Liikunta ja ulkoilu	14 800	0	14 800	48 869	-34 069
Nuorisotyö	14 150	0	14 150	18 323	-4 173
Kulttuuritoiminta	28 543	0	28 543	71 679	-43 136
Lasten päivähoito	123 997	0	123 997	100 395	23 602
Yhteensä	**769 015**	**0**	**769 015**	**811 693**	**-42 678**
Tekninen ltk					
Yhdyskuntasuunnittelu	96 000	0	96 000	87 993	8 007
Liikenneväylät, yl.alueet	1 500	0	1 500	2 314	-814
Ruokahuolto	96 500	0	96 500	101 150	-4 650
Toimitilapalvelut	770 300	0	770 300	874 547	-104 247
Vesihuolto	895 000	0	895 000	768 330	126 670
Maa- ja metsätilat	26 000	0	26 000	29 671	-3 671
Muu liiketoiminta	0	0	0	0	0
Yhteensä	**1 885 300**	**0**	**1 885 300**	**1 864 005**	**21 295**
Käyttötalous yhteensä	**2 767 315**	**0**	**2 767 315**	**2 832 083**	**-64 768**

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Kunnan tuloslaskelma, ulkoinen €

	2024	2023
Toimintatuotot	**2 832 083,04**	**3 360 156,77**
Myyntituotot	1 389 538,81	1 577 032,31
Maksutuotot	130 905,49	217 364,94
Tuet ja avustukset	310 303,08	520 177,28
Muut toimintatuotot	1 001 335,66	1 045 582,24
Toimintakulut	**-15 251 295,47**	**-15 375 075,54**
Henkilöstökulut	-9 222 055,01	-9 156 613,80
Palkat ja palkkiot	-7 470 909,49	-7 373 931,05
Henkilösivukulut	-1 751 145,52	-1 782 682,75
Eläkekulut	-1 528 506,42	-1 515 685,10
Muut henkilösivukulut	-222 639,10	-266 997,65
Palvelujen ostot	-3 610 070,73	-3 448 281,51
Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-330 814,83	-192 856,74
Muiden palvelujen ostot	-3 279 255,90	-3 255 424,77
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 498 885,46	-1 795 019,46
Avustukset	-576 867,47	-686 521,30
Muut toimintakulut	-343 416,80	-288 639,47
Vuokrakulut	-201 746,17	-176 597,98
Toimintakate	**-12 419 212,43**	**-12 014 918,77**
Verotulot	**9 226 521,58**	**8 755 647,26**
Valtionosuudet	**5 702 793,00**	**5 695 036,00**
Rahoitustuotot ja -kulut	**-933 388,00**	**-444 844,33**
Korkotuotot	11 825,69	0,00
Muut rahoitustuotot	73 501,57	114 212,60
Korkokulut	-1 012 924,36	-553 197,54
Muut rahoituskulut	-5 790,90	-5 859,39
Vuosikate	**1 576 714,15**	**1 990 920,16**
Poistot ja arvonalentumiset	**-1 736 036,31**	**-1 730 607,51**
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 736 036,31	-1 730 607,51
Tilikauden tulos	**-159 322,16**	**260 312,65**
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-159 322,16**	**260 312,65**

3.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 576 714,15	1 990 920,16
Tulorahoituksen korjauserät	-7 491,37	-44 225,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 569 222,78	1 946 695,16
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 473 450,27	-1 362 035,13
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	102 921,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 428,06	77 003,06
Investointien rahavirta yhteensä	-1 458 022,21	-1 182 111,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	111 200,57	764 584,16
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-800 000,00	-543 427,48
Antolainasaamisten vähennys	60 667,07	15 511,04
Antolainauksen muutokset yhteensä	-739 332,93	-527 916,44
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	10 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 006 125,48	-3 164 005,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-357 880,00	-5 495 659,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 364 005,48	1 340 335,52
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 456,36	-18 264,00
Vaihto-omaisuuden muutos	3 643,06	16 724,96
Saamisten muutos	350 175,32	1 039 257,06
Korottomien velkojen muutos	-141 487,08	-1 001 152,58
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	209 874,94	36 565,44
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 893 463,47	848 984,52
Rahavarojen muutos	-3 782 262,90	1 613 568,68
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	-1 069 447,42	2 712 815,48
Rahavarat 1.1.	2 712 815,48	1 099 246,80

3.3 Tase

KUNNAN TASE

VASTAAVAA, €	Tase 2024	Tase 2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	**43 981 678,38**	**44 252 201,11**
I Aineettomat hyödykkeet	128 873,17	137 808,38
1. Aineettomat oikeudet	2 140,87	2 140,87
2. Muut pitkävaikutteiset menot	126 732,30	135 667,51
II Aineelliset hyödykkeet	34 511 228,62	35 079 040,58
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset	2 398 722,68	2 404 881,31
2. Rakennukset	26 277 397,45	26 856 008,59
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 068 230,08	5 067 075,02
4. Koneet ja kalusto	369 915,84	354 113,09
5. Muut aineelliset hyödykkeet	396 962,57	396 962,57
III Sijoitukset	9 341 576,59	9 035 352,15
1. Osakkeet ja osuudet	8 874 253,34	8 568 028,90
4. Muut saamiset	467 323,25	467 323,25
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**19 195,39**	**23 320,70**
2. Lahjoitusrahastojen varat	19 195,39	19 195,39
3. Muut toimeksiantojen varat	0,00	4 125,31
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	**1 240 285,64**	**4 637 033,99**
I Vaihto-omaisuus	35 722,94	39 366,00
1. Aineet ja tarvikkeet	35 722,94	39 366,00
II Saamiset	2 274 010,12	1 884 852,51
Pitkäaikaiset saamiset	1 482 760,41	743 427,48
2. Lainasaamiset	1 482 760,41	743 427,48
Lyhytaikaiset saamiset	791 249,71	1 141 425,03
1. Myyntisaamiset	314 765,06	553 378,93
3. Muut saamiset	56 051,91	162 534,33
4. Siirtosaamiset	420 432,74	425 511,77
IV Rahat ja pankkisaamiset	-1 069 447,42	2 712 815,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**45 241 159,41**	**48 912 555,80**

VASTATTAVAA, €	Tase 2024	Tase 2023
A OMA PÄÄOMA	**12 133 067,89**	**12 292 390,05**
I Peruspääoma	9 390 468,39	9 390 468,39
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 901 921,66	2 641 609,01
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-159 322,16	260 312,65
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**124 738,70**	**131 320,37**
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	121 184,37	131 320,37
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3 554,33	0,00
E VIERAS PÄÄOMA	**32 983 352,82**	**36 488 845,38**
I Pitkäaikainen	24 760 112,38	27 757 170,41
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 777 524,68	26 783 650,16
5. Saadut ennakot	24 003,47	25 781,53
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	958 584,23	947 738,72
II Lyhytaikainen	8 223 240,44	8 731 674,97
1. Joukkovelkakirjalainat	3 300 000,00	3 500 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 006 125,48	3 164 005,48
5. Saadut ennakot	125 645,45	209 794,36
6. Ostovelat	655 804,69	844 769,85
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	166 497,92	172 295,26
8. Siirtovelat	969 166,90	840 810,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**45 241 159,41**	**48 912 555,80**

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2024	Vuosi 2023
Toimintatuotot/ tulot	11 796 494,14	11 795 955,05
Toimintakulut	-24 620 892,38	-24 535 107,04
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 717,76	111 946,64
TOIMINTAKATE	**-12 820 680,48**	**-12 627 205,35**
Verotulot	9 089 424,80	8 617 444,90
Valtionosuudet	8 310 007,42	8 230 881,18
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	8 716,86	11 919,59
Muut rahoitustuotot	881 961,53	126 886,55
Korkokulut	-1 744 279,96	-1 138 583,04
Muut rahoituskulut	-23 008,67	-17 553,05
VUOSIKATE	**3 702 141,50**	**3 203 790,78**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 3 497 682,35	-3 495 463,13
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	**204 459,15**	**-291 672,35**
Tilinpäätössiirrot	-30 059,43	10 392,33
Tilikauden verot	-1 206,77	0,00
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-3 795,56	-6 603,93
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**169 397,39**	**-287 883,95**
Toimintatuotot % toimintakuluista	**47,91**	**48,08**
Vuosikate prosenttia poistoista (>100 tulorahoitus riittävä)	**106**	**92**
Vuosikate €/as	**899**	**775**
Asukasmäärä 31.12.	**4116**	**4 135**

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2024	Vuosi 2023
Vuosikate	3 702 141,50	3 203 790,78
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-657 995,32	-7 081,61
TOIMINNAN RAHAVIRTA	**3 044 146,18**	**3 196 709,17**
Investointimenot	-2 655 263,18	-2 664 203,77
Rahoitusosuudet investointeihin	11 524,49	102 921,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	892 778,33	110 575,57
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-1 750 960,36**	**-2 450 707,13**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**1 293 185,82**	**746 002,04**
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-805 144,25	-543 427,48
Antolainasaamisten vähennykset	60 667,07	26 878,48
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 178 841,40	11 569 599,25
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 651 310,08	-4 673 742,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-206 968,02	-5 389 174,88
Lainakannan muutokset	**-3 679 436,70**	**1 506 682,07**
Oman pääoman muutokset	**300 000,00**	**0,00**
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 479,22	-19 418,62
Vaihto-omaisuuden muutos	182 615,87	-144 631,06
Saamisten muutos	837 089,44	1 689 331,37
Korottomien velkojen muutos	-804 327,97	-1 436 650,02
Muut maksuvalmiuden muutokset	**209 898,12**	**88 631,67**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**-3 914 015,76**	**1 078 764,74**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-2 620 829,94**	**1 824 766,78**
Rahavarat 31.12	2 198 200,54	4 819 030,49
Rahavarat 01.01	4 819 030,48	2 994 263,71
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-2 620 829,94**	**1 824 766,78**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta t€	**500**	**-3 850**
Investointien tulorahoitus, %	**139**	**120**
Lainanhoitokate (tyydyttävä 1-2)	**1,00**	**1,64**
Kassan riittävyys, pv		**52**

Tunnusluvut 5 vuodelta vertailuna					Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä
Tunnusluvut v 2017				-1 907	-1 907
Tunnusluvut v 2018			-1 457	-1 457	-1 457
Tunnusluvut v 2019		-3 057	-3 057	-3 057	-3 057
Tunnusluvut v 2020	1696	1 696	1 696	1 696	1 629
Tunnusluvut v 2021	-3756	-3 756	-3 756	-3 756	
Tunnusluvut v 2022	521	521	521		
Tunnusluvut v 2023	746	746			
Tunnusluvut v 2024	1293				
yht.	500	-3 850	-6 053	-8 481	-4 353

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	Vuosi 2024	Vuosi 2023
Aineettomat oikeudet	212 912,01	250 670,25
Muut pitkäaikaiset menot	127 472,77	138 973,66
Ennakkomaksut	35 702,65	7 051,38
Aineettomat hyödykkeet	376 087,43	**396 695,29**
Maa- ja vesialueet	3 970 998,28	3 995 216,27
Rakennukset	45 750 026,60	47 495 413,54
Kiinteät rak. ja laitteet	9 975 545,76	9 346 671,36
Koneet ja kalusto	1 434 160,26	1 599 492,39
Muut aineelliset hyödykkeet	950 070,33	1 037 417,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	399 450,77	103 083,33
Aineelliset hyödykkeet	62 480 252,00	**63 577 294,76**
Osakkuusyhteisöosuudet	2 539 350,23	3 027 565,08
Muut osakkeet ja osuudet	1 990 155,65	1 999 655,93
Muut lainasaamiset	253 418,43	253 418,43
Muut saamiset/ liittymismaksut	29 925,01	31 308,68
Sijoitukset	4 812 849,32	**5 311 948,12**
PYSYVÄT VASTAAVAT	***67 669 188,75***	**69 285 938,17**
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	***310 388,15***	**232 701,83**
Vaihto-omaisuus	139 565,12	609 178,82
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	531 663,81	348 390,23
Lyhytaikaiset saamiset	2 129 912,84	2 754 132,54
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 198 083,47	4 819 030,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT	***4 999 225,24***	**8 530 732,08**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**72 978 802,14**	**78 049 372,08**

VASTATTAVAA	Vuosi 2024	Vuosi 2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 390 468,39	9 390 468,39
Arvonkorotusrahasto	899 525,95	899 148,28
Muut omat rahastot	1 547 162,93	1 538 267,88
Ed. tilikausien ylijäämä (+) / alijäämä (-)	5 335 554,66	5 476 472,93
Tilikauden ylijäämä (+) /alijäämä (-)	-162 342,65	-287 883,96
	17 010 369,28	**17 016 473,52**
VÄHEMMISTÖOSUUDET	***517 029,71***	**497 352,18**
KONSERNIRESERVI	***0,00***	**0,00**
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	0,00	**0,00**
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	**0,00**
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	***413 777,30***	**341 570,19**
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	40 682 286,60	44 154 755,33
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 021 706,65	3 590 975,06
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	8 054 691,81	8 261 659,83
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 278 940,79	4 186 585,97
	55 037 625,85	**60 193 976,19**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**72 978 802,14**	**78 049 372,08**
Omavaraisuusaste, % (tavoite 70%, <50% merkittävän suuri velkarasite)		**21,80**
Suhteellinen velkaantuneisuus, €		**510**
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €		**5 189**
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas		**1 255**
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 €		**52 416**
Konsernin lainat/asukas 31.12, 1000 €		**12 676**
Lainasaamiset 31.12		**31 309**
Kunnan asukasmäärä	**4116**	**4 135**

3.5 Vesi- ja viemärilaitoksen kirjanpidollisen taseyksikön tilinpäätös

Kirjanpidollisen taseyksikön talousarvion toteutumisvertailu, toimintakertomusta koskevat tiedot ja liitetiedot sisältyvät kunnan tilinpäätöstietoihin ao. kohtiin

Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma

VESI-JA VIEMÄRILAITOS, ulk+sis	TP 2024	TP 2023	TP 2024	TP 2023
	VESIVERKKO	VESIVERKKO 6001	VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO	VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO 6002+6002
Liikevaihto	**356156,87**	**350 584,18**	**435 892,55**	**454 901,35**
Muut tuotot	8859,22	11 626,13	**11 020,57**	23 100,00
Materiaalit ja palvelut	**-102 816,54**	**-139 614,26**	**-403 556,27**	**-400 984,18**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68398,23	-104 943,89	-28 299,45	-33 453,12
Palvelujen ostot	-34418,31	-34 670,37	-375 256,82	-367 531,06
Henkilöstökulut	**-91 460,23**	**-98 897,47**	**-83 158,59**	**-99 248,21**
Palkat ja palkkiot	-74057,02	-78 945,52	-66 582,40	-78 943,32
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-15414,37	-17 001,44	-14 804,52	-17 354,51
Muut henkilösivukulut	-1988,84	-2 950,51	-1 771,67	-2 950,38
Poistot (Sumu) ja arvonalentumiset	**-136580,96**	**-140 706,36**	**-100 309,33**	**-106 568,90**
Poistot (laskutusputki; kp 1203 ICT.inv 2014)	**-450**	**-450,00**		**0,00**
Liiketoiminnan muut kulut (vuokrat, muut menot)	-17092,72	-12 482,17	-1 403,17	-10 150,38
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**16 615,64**	**-29 939,95**	**-141 514,24**	**-138 950,32**
Kunnalle korko lainasta 1%	-3509,29	-3 670,39	-3 509,29	-3 670,39
Kunnalle korvaus peruspääomasta 1%	-9273,99	-9 273,99	-9 273,99	-9 273,99
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**3 832,36**	**-42 884,33**	**-154 297,52**	**-151 894,70**
Sijoitetun pääoman tuotto, %	**-0,59**	**-3,72**	**-23,05**	**-19,29**
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	**0,51**	**-3,09**	**-11,74**	**-10,80**
Voitto, %	**1,08**	**-12,23**	**-35,40**	**-33,39**

Vesi- ja viemärilaitoksen tase

Tase	TP 2024 6001	TP 2023 6001	TP 2024 6002-6003	TP 2023 6002-6003
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT	**1 727 510,07**	**1 769 885,53**	**1 371 717,53**	**1 429 422,28**
Maa- ja vesialueet	73 127,00	73 127,00	0,00	0,00
Rakennukset	50663,14	56 292,34	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1504313,38	1 555 559,09	1 371 717,53	1 429 422,28
Kuljetuskalusto, kalusteet, ohjelmat (digimittari)	99406,55	84 907,10	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**35 554,80**	**52 861,27**	**60 392,70**	**105 722,54**
Aineet ja tarvikkeet (tili 1500*60% *50%)	10716,88	7 873,20	10 716,88	15 746,40
Lyhytaikaiset saamiset (520/334 jako 1/3 vesi ja 2/3 jätev.)	24837,92	44 988,07	49 675,82	89 976,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**1 763 064,87**	**1 822 746,80**	**1 432 110,23**	**1 535 144,82**
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA	**1 520 454,66**	**1 500 706,80**	**724 977,08**	**854 479,79**
Peruspääoma 2/3 pysyvistä vastaavista 31.12.2014	939 798,22	939 798,22	915 000,75	915 000,75
Ed. vuoden tulos	576824,07	603 792,91	-35 726,16	91 373,74
Tilikauden yli/alijäämä	3832,37	-42 884,33	-154 297,51	-151 894,70
VIERAS PÄÄOMA	**242 610,21**	**322 040,00**	**707 133,15**	**680 665,03**
Lyhytaikainen				
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat (4340-4940)	4566,19	14 653,85	9 366,81	9 282,05
Siirtovelat/ Lomapalkkajaksotus 4060, 4130, 4190	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikainen				
Lainat julkisyhteisöiltä	238044,02	307 386,15	697 766,34	671 382,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**1 763 064,87**	**1 822 746,80**	**1 432 110,23**	**1 535 144,82**
Omavaraisuusaste, %	**86,24**	**82,33**	**50,62**	**55,66**
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	**68,12**	**91,86**	**162,23**	**149,63**
Kertynyt yli/alijäämä ts. liikkumavara/ katettavaa	**580 656,44**	**560 908,58**	**-191 023,67**	**-60 520,96**

Vesi- ja viemärilaitoksen rahoituslaskelma

	TP 2024 VESIVERKKO 6001	TP 2023 VESIVERKKO 6001	TP 2024 VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO 6002-6002	TP 2023 VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO 6002-6002
RAHOITUSLASKELMA				
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**16615,66**	-29 939,95	-141 514,23	-138 950,32
Suunnitelman mukaiset poistot	137030,96	141 156,36	100 309,33	106 568,90
Rahoitustuotot ja kulut	-12783,28	-12 944,38	-12 783,28	-12 944,38
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	**140 863,34**	**98 272,03**	**-53 988,18**	**-45 325,80**
Investointimenot (sivulla 2)	-101060,36	-143 655,67	-42 584,58	-14 834,61
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0,00	0,00	0,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-101 060,36**	**-143 655,67**	**-42 584,58**	**-14 834,61**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT	**39 802,98**	**-45 383,64**	**-96 572,76**	**-60 160,41**
Lainakannan muutokset	**78 319,97**	**79 660,85**	**37 722,04**	**76 032,01**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	78319,97	79 660,85	37 722,04	76 032,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	**-3 994,21**	**-13 773,02**	**7 285,76**	**-22 581,59**
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto/omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	1658,03	-9 929,39	3 316,05	-19 858,79
Korottomien velkojen muutos	-5652,24	-3 843,63	3 969,71	-2 722,80
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**74 325,76**	**65 887,83**	**45 007,80**	**53 450,42**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**114 128,74**	**20 504,19**	**-51 564,96**	**-6 709,99**
Investointien tulorahoitus %	**151,59**	**77,11**	**-96,76**	**-218,28**
Lainanhoitokate (tyydyttävä 1-2)	**1,44**	**2,17**	**8,67**	**3,48**

3.6 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulaki (kilpailulaki 30 d) edellyttää kirjanpidollista eriyttämistä, kun - julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö harjoittaa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa - kysymys on hankintalain 15 § sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille (sidosyksikkösääntely) ja ulosmyynnin liikevaihto on vuodessa 40 000 € tai enemmän - julkisyhteisö on esim. yhtiöittänyt kilpailutilanteessa markkinoilla olevan toimintansa, mutta samassa yhtiössä harjoitetaan myös muuta toimintaa - kunta orgainsaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuus edellyttää, että hinnoittelun on oltava markkinaperusteista ja eriyttämiseen liittyvän kustannuslaskennan ja hinnoittelun perusteet tulee dokumentoida. Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuuden avulla julkisyhteisöjen elinkeinotoiminnan kannattavuus ja hinnoittelun kustannusperusteisuus saadaan läpinäkyväksi, jolloin myös kilpailuneutraliteetin valvonta tehostuu.

Eriytettävästä kirjanpidosta on laadittava erillinen tuloslaskelma lisätietoineen tilinpäätöksen liitetiedoksi.

Kunnan toiminnoista eriyttämistä edellyttää Kotiin kuljetettavat ateriat. Eriytetyllä toiminnalla on oma kustannuspaikkansa kirjanpidossa.

RUOKAPALVELUT, KOTIIN KULJETETTAVAT ATERIAT, TULOSLASKELMA

Liikevaihto		**84 867,84**
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	-73 611,80	
Palvelujen ostot	-66 725,80	-140 337,60
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-30 213,01	
Eläkekulut	-5 668,56	
Muut henkilösivukulut	-906,14	-36 787,71
Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot		-341,70
Liiketoiminnan muut kulut		-5,00
Liikeylijääämä (-alijäämä)		**-92 604,17**

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

Liitetieto 1

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 1

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelmien mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet liitetietona 11.

Arvostuksen perusteena on hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa /peruskorjauksen yhteydessä kiinteistön käyttöajan tarkastelu.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vesilaitoksen vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenona tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Lisätietoa

Dallmeierin taidekokoelma on arvostettu hintaan, jonka kunta maksoi takauksena v 2010 eli 346.782,08 €.

Kansanmusiikkisäätiöltä 8.332,20 € lunastettu soitinkokoelma luovutettu 2012 Kansanmusiikki-Instituutti ry:lle.

Kunnalla taseen ulkopuolella oma museosoitinkokoelma ja kunnan vastuulla Tampereen yliopiston soitinkokoelma, molemmat Kansantaiteenkeskuksessa. Liitetiedon 21 lisätietona lueteltu olennaiset aineelliset hyödykkeet, joilla ei ole tasearvoa.

PREMIUM

Pro Economican vanhat saatavat on siirretty passiivireskontraan (käsitelty luottotappioina),

Vuoden 2018 saatavat ovat ProEconomican aktiivireskontrassa (tilipari 1706 - 1760).

Kaustinen siirtyi 2019 käyttämään kuntien omistamaa Kuntaperintää. Lowellilla (ent. Lindorff ent. Contant) olevia luottotappioiksi kirjattuja saatavia ei siirretä, niistä saadaan tuloa tai ne vanhenevat aikanaan. Osa laskuista Revire Oy:llä (ent. Kuntaperintä Oy), osa ulosotossa.

Sivistyksen hallinto ja päivähoidon hallinto on hajautettu toiminnalle tilastovaatimuksen mukaisesti. Tilastovaatimuksiin on muiltakin osin vastattu paremmin uudessa tili- ja kustannuspaikkajaossa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 2

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt	2024 omistusosuus	2023 omistusosuus
Kiint. Oy Rekipolska	100%	100%
Kaustisen Oppilasasuntolat Oy	100%	100%
Kaustisen Kehitys Oy	100%	100%
Kaustisen Lämpö Oy	80%	80%
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	99,00%	94,62%
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä		
K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola	7,84%	7,84%
Keskipohjanmaa Liitto, Kokkola	5,79%	5,79%
Korpelan Voima ky, Kannus	14,42%	14,42%
Osakkuusyhteisöt, ei yhdistelty konsernitilinpäätökseen		
KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen	48%	48%
Nikulan ravirata Oy, Kaustinen	35,30%	35,30%
KaseNet Oy	24,60%	24,60%
Kase Kehitys Oy	20%	20%

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus, saatavat ja velat eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Tytäryhteisöjen poistot tarvittaessa oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Vuoden 2023 aloittavaan taseeseen tehtiin muutos sote- ja pelastuslaitospalveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle. Soiten kuntayhtymäosuudet 245 053,48 €, siirtyvän henkilökunnan lomapalkkavelka - 25581,52 € ja pelastuslaitoksen kalusto 75836,67 € oikaistiin peruspääomaa vastaan yhteensä 295308,63 €

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 3 - Toimintatuotot (ulkoiset)

	2024	2023
KAUSTISEN KUNTA		
Toimintatuotot	2 832 083,04	3 360 156,77
YLEISHALLINTO		
Toimintatuotot	156 384,88	342 675,85
SIVISTYSTOIMI		
Toimintatuotot	809 563,82	1 116 962,99
TEKNINEN TOIMI		
Toimintatuotot	1 864 004,57	1 900 517,93

Liitetieto 4 - Verotulojen erittely

	2024	2023
Verotulot	**9 226 521,58**	**8 755 647,26**
Kunnan tulovero	7 316 363,52	6 842 013,87
Kiinteistövero	1 241 740,22	1 129 688,00
Osuus yhteisöveron tuotosta	668 417,84	783 945,39
Muut verotulot	0,00	0,00

Liitetieto 5 - Valtionosuuksien erittely

	2024	2023
Valtionosuudet	**5 702 793,00**	**5 695 036,00**
Peruspalvelujen valtionosuus	1 621 068,00	1 554 652,00
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	2 256 974,00	2 283 320,00
Harkinnanvarainen valtionavustus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen v-os	936 898,00	960 574,00
Verotulojen menetysten korvaus	887 853,00	896 490,00
Kotikuntakorvaustulot	375 355,00	333 312,00
Kotikuntakorvausmenot	-57 562,00	-66 216,00
	317 793,00	267 096,00

Liitetieto 6 - Palvelujen ostojen erittely

	2024	2023
Palvelujen ostot	-3 610 070,73	-3 448 281,51
Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-330 814,83	-192 856,74
Muiden palvelujen ostot	-3 279 255,90	-3 255 424,77

Liitetieto 7

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä Kuntalaki 19.2§		**2024**	**2023**
Suomen keskusta	vuokratuki	320	150
Perussuomalaiset	vuokratuki	170	40
Sosiaalidemokraatit	vuokratuki	40	0
Vihreät rp	vuokratuki	40	0
Kristillisdemokraatit	vuokratuki	0	0

Liitetieto 8 - Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti, jolloin poistot lasketaan käyttöomaisuuden arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. KV 69§/2012.
Poistosuunnitelma on tarkistettu 2014.

	Aiemmin	Uudet yksiköt alkaen 1.1.2014
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		**2 v**
Aineettomat oikeudet	5 v	**5 v**
Liikearvo		**2 v**
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	4 v	**4 v**
Muut	5 v	**4 v**
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		**ei poistoaikaa**
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 v	**45 v**
Tehdas- ja tuotantorakennukset	40 v	**30 v**
Talousrakennukset	20 v	**20 v**
Vapaa-ajan rakennukset	50 v	**30 v**
Asuinrakennukset	30 v	**35 v**
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15%	**15%**
Sillat, laiturit	15%	**20%**
Muut maa- ja vesirakenteet	15%	**20%**
Vedenjakeluverkosto	7%	**7%**
Viemäriverkko	7%	**7%**
Kaukolämpöverkko		**20%**
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	15%	**20%**
Puhelinverkko, keskukset	20%	**22%**
Maakaasuverkko	15%	**15%**
Muut putki- ja kaapeliverkot	15%	**20%**
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15%	**25%**
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15%	**20%**
Liikenteen ohjauslaitteet	20%	**25%**
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20%	**25%**
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15%	**20%**
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	20%	**27%**
Muut kuljetusvälineet	25%	**30%**
Muut liikkuvat työkoneet	25%	**30%**

Muut raskaat koneet	20%	**25%**
Muut kevyet koneet	25%	**30%**
Sairaala-, terveydenh. jne laitteet	20%	**30%**
Atk-laitteet	3 v	**4 v**
Muut laitteet ja kalusteet esim sähköpöydät	30%	**40%**

Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	**käytön mukainen poisto**
Arvo- ja taide-esineet	**ei poistoaikaa**
Keskeneräinen rakentaminen	**ei poistoaikaa**
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	**ei poistoaikaa**
käyttöomaisuusosakkeet hankintamenoon	
rahoitusomaisuus nimellisarvoon	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno yhdisteltynäkin jää alle 10.000 € on ohjeistettu kirjaamaan vuosikuluiksi.

Liitetieto 9

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusivoitot ja tappiot		2024	**2023**
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	2 kpl	7491,37	44 225,00
Muut osakkeet ja osuudet			0,00
Kuljetusvälineet, palotoimi			0,00
Myyntivoitot yhteensä	**(tili 3510)**	**7491,37**	**44 225,00**
Osake			0,00
Myyntitappiot yhteensä	**(tili 4920)**		**0,00**

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 10 - Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot/ ATK ohj	Muut pitkävaik.menot Köyhäjoen kunn.	Muut pitkävaik. Kiint.kart+muut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	2 140,87	71 524,40	15 745,62	48 397,49	137 808,38
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	27 454,75	0,00	11 368,40	38 823,15
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-28 165,40	-3 149,16	-16 443,80	-47 758,36
Kirjanpitoarvo 31.12	**2 140,87**	**70 813,75**	**12 596,46**	**43 322,09**	**128 873,17**

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakent. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	2 404 881,31	26 897 489,67	5 067 075,02	321 632,01	396 962,57	35 088 040,58
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	441 456,53	562 281,30	122 886,79	0,00	1 126 624,62
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntivoitto	7 491,37	0,00	0,00	0,00	0,00	7 491,37
Myyntitappio	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-13 650,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-13 650,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-1 027 545,59	-561 126,24	-99 606,12	0,00	-1 688 277,95
Kirjanpitoarvo 31.12	**2 398 722,68**	**26 311 400,61**	**5 068 230,08**	**344 912,68**	**396 962,57**	**34 520 228,62**

Kiinteistöt / hyödykkeet joilla ei ole tasearvoa (olennaiset)			Kustannus -paikka	Nettomeno 2024	Nettomeno 2023
Neuvonta-asema	ns. keltainen talo	4H yläkerta	kp 5691	-3 512,73	-3 502,27
Kanteleverstas		kuntalaisten käytössä	kp 5692	-2 483,99	-3 089,94
Jylhäntien paritalo	myynnissä		kp 5716	0,00	0,00
Vanha kunnantalo	100 v 2017	kuntalaisten käytössä	kp 5690	-5 565,27	-5 764,15
Museosoitinkokoelma	kunnan ja TY:n	KTK:lla	kp 3905	-12 359,57	-11 804,34

Kiinteistöt joilla on tasearvoa mutta tyhjillään (kiinteistö 3 v tyhjillään arvonalennuskirjaus KPL 5:13§)			Nettomeno 2024	Tasearvo 2024

Markkula	tyhjillään/varastona	kp 5627	-73 287,02	0,00

Maa- ja vesialueiden erittely	Kunta	
	2024	2023
Kiinteistöjen liittymismaksut	0	0
Muut maa- ja vesialueet	2 398 722,68	2 404 881,31
Maa- ja vesialueet yhteensä	**2 398 722,68**	**2 404 881,31**

1200-1203	Kuntayhtymäosuudet	osuus 2023	osuus 2024	1.1.2024	Lisäys	Vähennys	31.12.2024
0208916-8	K-P Koulutuskuntayhtymä	7,84%	7,84%	724 842,58			724 842,58
0959806-1	Keski-Pohjanmaan liitto	5,79%	5,79%	25 074			25 074
0178464-4	Korpelan Voima	14,42%	14,42%	15 473			15 473
	Yhteensä			**765 389,58**	**0,00**	**0,00**	**765 389,58**

1204-1208	Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet	omistus	osakeomistus	1.1.2024	Lisäys	Vähennys	31.12.2024
0718928-0	Kiinteistö Oy Rekipolska	100%	4143	881 363,30	300 000		1 181 363,30
0906825-5	Kiinteistö Oy K:n Oppilasasuntolat	100%	260	43 728,86			43 728,86
0310431-5	Kaustisen Kehitys Oy; apportti 2014	100%	7336	4 461 109,73			4 461 109,73
0755503-3	Kaustisen Lämpö Oy	80%	480	80 730,20			80 730,20
0797121-3	Kansantaiteenkeskus Oy. OP:lta 11.500 kpl	99%	60 300	764 417,24	8002,5		772 419,74
	Yhteensä			**6 231 349,33**	**308 002,50**	**0,00**	**6 539 351,83**

Aik 1209	Tili 1212	Muut osakkeet ja osuudet	kpl	1.1.2024	Lisäys	Vähennys	Myyntivoitto	31.12.2024
	0635366-7	M-real Oy	250	618,99				618,99
	0116300-4	Metsäliitto		3 990,00				3 990,00
	0635366-7	Metsä Board Oyj	20	73,20				73,20
	0408224-2	Nikulan Ravirata Oy	2 471	57 171,29				57 171,29
	0559617-3	Festival Turkis Oy	80	13 455,03				13 455,03
*)	1701683-4	Kuntarahoitus Oyj (K. asuntoluotto Oy 50 os)	13 750	8 407,40				8 407,40
*)	1701683-4	Kuntarahoitus Oyj, emissio	8 000	21 600,00				21 600,00
	0870630-7	Oy Ekorosk Ab; omistus 3,43%/2015	45	37 842,28				37 842,28
	2116313-2	KVT Vesihuolto	48	48 000,00				48 000,00
	2116313-2	KVT Vesihuolto	0	431 882,00				431 882,00

	0208877-1	OP Kaustinen, osuuspääoma	3	100,00				100,00
	0198452-3	Osuuskunta Viexpo	1	84,09				84,09
	2362180-3	Kuntien Tiera Oy	4 298	4 298,00				4 298,00
	2360731-5	Kunnan Taitoa Oy	4 302	4 302,00				4 302,00
	2154781-4	Kaustisen Portti asunto 18/Karvonen Maija lunastaa pitkällä sopimuksella	1 asunto	25 781,43		-1 778,06		24 003,37
	0198165-6	Keskipohjanmaan Kirjapaino	20	201,80				201,80
236-401-15-756	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaust. os 477-514 ja 228-279	2 asuntoa	285 000,00				285 000,00
	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaustinen varaisiirtovero		5 700,00				5 700,00
	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaustinen autokatokset 2 kpl 519 ja 524	2 autokatosta	10 200,00				10 200,00
	2839579-6	Jyta omaisuus Oy (2500 osaketta; 20% Työplus yhtiöstä)	501	501,00				501,00
***)	2861498-7	TyöplusKunta Oy 2,5% omistus	2	10 000,00				10 000,00
	2661818-3	TyöPlus Yhtiöt Oy	20	75 976,61				75 976,61
**)	1942635-1	KaseNet Oy, 24,62 % omistus		504 102,87				504 102,87
	3409175-6	Kase Kehitys Oy	100,00	22 000,00				22 000,00
	Yhteensä			**1 571 289,99**	**0**	**-1778,06**		**1 569 511,93**

*) Kuntarahoituksen säilytyksessä olevien väliaikaistodistusten kattama osakemäärä yhteensä 8.000 kpl 21.600 € v 2006. Kunnan Kuntarahoituksen kaikkien osakkeiden yhteismäärä 21.750 kpl. 13.750 osaketta on Kuntien Asuntoluotto OYJ:n ja Kuntarahoituksen sulautumisesta v 2001.Yhdellä asuntoluoton osakkeella sai 275 Kuntarahoitus Oyj:n osaketta 31.8.2001.

**) Kasenet-valokuituverkon ja verkkoliiketoiminnan yhtiöittäminen KV 16 § 16.5.2018. Apporttia vastaan suunnattu osakeanti. Yhtiö aloittanut toimintansa 1.6.2018
***) 10 000 € KV 59 §, 15.11.2018

Liitetieto 11

Omistukset tytäryhteisöissä		Kunnan omistusosuus 2024	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (€) oma pääoma	muu oma pääoma	tilik. voitto/tappio	Vieras pääoma
0718928-0	Kiint.Oy Rekipolska Kaustinen	100%	100%	1 518 901,16	1 636 977,57	-118 076,41	8 521 179,97
0906825-5	Kaustisen Oppilasasuntolat Oy	100%	100%	422 781,93	399 084,62	23 697,31	129 325,73
0310431-5	Kaustisen Kehitys Oy Kaustinen	100%	100%	2 614 737,54	2 862 808,77	-248 071,23	4 047 976,44
0755503-3	Kaustisen Lämpö Oy Kaustinen	80%	80%	406 154,41	600 563,71	-194 409,30	2 241 647,92
0797121-3	Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	99,00%	99,00%	-359 039,30	-207 938,63	-151 100,67	678 694,22

Liitetieto 12

Omistukset kuntayhtymissä		Kunnan omistusosuus 2024	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (€) oma pääoma	muu oma pääoma	tilikauden yli/alijäämä	Vieras pääoma
0208916-8	K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola	7,84%	7,84%	2 329 124,34	2 335 583,66	-6 459,32	2 470 529,30
0959806-1	Keskipohjanmaan liitto, Kokkola	5,79%	5,79%	111 224,97	110 447,05	777,92	39 422,61
0178464-4	Korpelan Voima ky, Kannus	14,42%	14,42%	5 355 793,66	4 294 550,59	1 061 243,07	6 345 314,92

Liitetieto 13

Omistukset omistusyhteysyhteisöissä, ei yhdistelty konserniin		Kunnan omistusosuus	Lainasaatava 31.12.2024	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik. voitosta/tappiosta
2116313-2	KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen	48%	0	480 223,26	1 096 299,33	12,88
1942635-1	KaseNet Oy	24,62%	0	684 420,42	136 393,20	20 726,30
0408224-2	Nikulan Ravirata Oy, Kaustinen	35,30%	0	58 333,90	33 034,53	-2 729,37

Liitetieto 14

Saamisten erittely		2024		2023	
		Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä					
Kiint.Oy Rekipolska Kaustinen	(pääomalaina)	530 268,88	1 034,72	43 427,48	51 589,29
Kaustisen Oppilasasuntolat Oy		0,00	1 149,23	0,00	4,34
Kaustisen Kehitys Oy Kaustinen	(pääomalaina)	522 283,26	29 395,48	250 000,00	79 096,11
Kaustisen Lämpö Oy Kaustinen		0,00	0,00	0,00	3 577,39
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	(pääomalaina)	430 208,27	26 448,64	450 000,00	13 259,81
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta jäsenenä					
K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola		0,00	0,00	0,00	0,00
Keskipohjanmaan liitto, Kokkola		0,00	0,00	0,00	0,00
Korpelan Voima ky, Kannus		0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä					
KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen		0,00	0,00	0,00	12,90
Nikulan Ravirata Oy, Kaustinen		0,00	0,00	0,00	101,89
Saamiset yhteensä		**1 482 760,41**	**58 028,07**	**743 427,48**	**147 641,73**

Liitetieto 15

Lyhytaikaiset siirtosaamiset		2024	2023
1711	**Siirtyvät korot**	**43531,81**	
1822	**Siirtosaamiset/ ELY palkkatukisaamiset**	**14678,84**	**1 423,67**
1824	**Siirtosaamiset/ Valtio, EU, kunnat, KY:t**	**338 944,21**	**398 835,46**
	Työterveys (KELA)	65044,73	50 391,69
	Kansalaisopisto, Veteli	1079,00	0,00
	Maaseutultk/Lestijärvi	4217,62	5 241,07
	Kaustisen seutukunta, Lestijärvi	85820,86	140 947,88
	Kaustisen seutukunta, Lestijärvi, yrityspalvelut		4 850,75
	VVM/Tarkistuspäätös 2024	154897,00	196 794,00
	ymp. terveydenhuolto, Kokkola	21725,00	610,07
	Myyntilaskut/kunnat	6160,00	0,00
1826	**Siirtosaamiset/ Muut tulojäämät**	**23 277,88**	**25 252,64**
	Novum, vakuutukset	2874	2 874,00
	Koulutuskorvaus	2607,95	2 383,40
	Laskut 332-	0	60,00
	ePassi Payments oy	0	1705,02
	Pro PK-Pilvipalvelu -> 2025	1863	0,00

Innofactor Software	0	1415,04
KTK 5750 kp loppulasku	6838,85	0,00
Paytrail/Showtanssi	1530	0,00
Softwawe 2024 osuus	4580	2290,00
Cloudia oy	0	5300,00
Kuntarahoitus, siir. Oikealle vuodelle		7790,69
Forenom, vuokra	1593,63	
Muut tulojäämät	2984,08	1 434,49
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	**420 432,74**	**425 511,77**

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 16- Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksestä ja vähennyksistä sekä siirroista niiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39
Arvonkorotusrahasto 1.1	899 148,28	880 545,76	0,00	0,00
Lisäykset	377,67	18 602,52	0,00	0,00
Vähennykset		0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	899 525,95	899 148,28	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	1 538 267,88	1 540 978,87	0,00	0,00
Lisäykset	17 717,48	15 187,24	0,00	0,00
Vähennykset	-8 822,43	-17 898,23	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	1 547 162,93	1 538 267,88	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 1.1	5 188 588,97	5 476 472,93	2 901 921,66	2 641 609,01
Siirto vahinkorahastoon		0,00	0	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	153 013,40	0,00	0	0,00
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12	5 341 602,37	5 476 472,93	2 901 921,66	2 641 609,01
Tilikauden ali/ylijäämä	169 397,35	-287 883,96	-159 322,16	260 312,65
Oma pääoma yhteensä	**17 348 156,99**	**17 016 473,52**	**12 133 067,89**	**12 292 390,05**

Liitetieto 17 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista pitkäaikaisista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		1.1.2030	31.12.2024	31.12.2023
Joukkovelkakirjalainat				0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	OP Jokilaaksot	6 500 000,00	9 000 000,00	9 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	DanskeBank	0	157894,68	473 684,16
Lainat julkisyhteisöiltä	Kuntarahoitus	7 894 809,00	14 619 630,00	16 809 966
Lainat muilta luotonantajilta		0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	Kaustisen Portti, osake	13 335,01	24 003,37	25 781,53
Ostovelat		0,00	0,00	0,00
Liittymismaksuvelat	Vesi/jätevesi	937 107,41	937107,41	937 413,41
Muut velat	Takuumaksut/vuokrat	12 000,00	19 305,49	10 325,31
Siirtovelat				0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		**15 357 251,42**	**24 757 940,95**	**27 757 170,41**

Liitetieto 18

Käyttötilin limiitti	2024	2023
OP FI71 5124 0420 0012 24	2 000 000	500 000
siitä käyttämättä oleva määrä 31.12.		500 000
siitä käytössä oleva määrä 31.12.	1137083,17	

Liitetieto 19 - Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2024	2023
Jaksotetut palkat sivukuluineen	864 931,80	825 610,03
Korkojaksotukset	84 333,46	-62 574,13
Muut menojäämät		
KVT-Vesihuolto	9 317,43	42 742,40
K-P:n Liitto/KUMAHA	0,00	1 114,30
Pelastustoimen lomap.velan oikaisu	0,00	8 126,74
Kiinteistö Oy Rekipolska	0,00	3 302,98
Peltoniemi Janne, Lava	0,00	1 800,00
M. Rauma Oy 11/23	0,00	1 980,00
Vetelin kunta, Kansalaisop. tasaus	0,00	14 315,00
Op palvelumaksut	6 159,10	765,97
Eläinlääkintä/Kokkolan kaupunki	0,00	18,00
Novum omaisuusvakuutus	4 235,35	0,00
Muut menojäämät	189,76	3 608,73
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	**969 166,90**	**840 810,02**

Liitetieto 20

Lainat ja vuokravastuut, euroa per asukas	2024 €	4116 as. €/asukas	2023 €	4135 as. €/asukas
Kunta	30355517,62	7375	33 698 294,92	8 150

Liitetieto 21

Vuokravastuut	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Toimitilojen vuokravastuut	26 596,48	23 354,60	7 534,20	7 534,20
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	451 115,77	442 036,31	263 941,26	242 713,08
Maa-alueiden vuokravastuut	392,00	392,00	392,00	392,00
Muut vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	478 104,25	465 782,91	271 867,46	250 639,28
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	174 339,22	163 174,71	112 012,07	104 337,99
siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	7 534,20	7 534,20	7 534,20	7 534,20

Liitetieto 22

Vastuu Nordealle 106725-04402813 liittyy Karvosen velkaan As Oy Kaustisen Portti asunto 18. Karvonen Maija lyhentää 1.778,06 €/vuosi.

Nordealle annettu vakuudeksi Rekipolskan panttikirja nro 81 Kangastie 4, 50.000 €. Vrt liite 17 ja 24

Kuntatodistusohjelma 1.000.000 € 31.10.2001. Kuntatodistukset ovat liikkeellelaskijan antamia haltijavelkakirjoja.

Kuntatodistuksilla kunta saa edullista lyhytaikaista lainaa, max. 10.000.000 € v 2022.

Kuntatodistuslainatilanne 31.12, erääntyvät alle vuoden kuluessa		2024	2023
2516	Kuntarahoitus	3 300 000	3 500 000
Yhteensä		**3 300 000**	**3 500 000**

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 23 Kunnan omistamat sähköiset panttikirjat lainhuuto- ja kiinnitysrekisterissä (MML674733/70/2018 sekä MML/674686/70/2018)

Kohde	Kiinnitys	Määrä	Pvm	.
236-401-15-346	723/23.6.2006/2669	60 000,00 €	22.8.2018	Kuortintila
236-401-15-347	723/13.3.2000/1091	3 300,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2162	3 500,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2163	16 800,00 €	22.8.2018	Siskontila

236-401-15-347	723/8.5.2002/2164	25 200,00 €	22.8.2018	Siskontila

Liitetieto 24 Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron palautusvastuu 2011-2020	(Sivistys+sotekiinteistöt)	**886 614,17**
Arvonlisäveron palautusvastuu 2012-2021	(Sivistys+sotekiinteistöt)	**1 881 186,74**
Arvonlisäveron palautusvastuu 2013-2022	(Sivistys+sotekiinteistöt)	**1 217 287,50**
Arvonlisäveron palautusvastuu 2014-2023	(Sivistys+sotekiinteistöt)	**890 459,64**
Arvonlisäveron palautusvastuu 2015-2024	(Sivistys+sotekiinteistöt)	**619 646,48**

Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien puolesta sekä vastavakuutena perityt pantit

	2024	Pantit	2023	Pantit
Kiinteistö Oy Rekipolska	7 535 760,14	7 913 624	7 887 171,64	7 913 624
Kaustisen Lämpö Oy; 1.600.000 € v 2011	388 342	1 838 657	873 008	1 838 657
Kaustisen Kehitys Oy	3 074 943	3 160 944	3 310 221	3 160 944
Yhteensä	**10 999 045,14**	**12 913 225**	**12 070 400,64**	**12 913 225**

1) Rekipolskan vanhimmat lainat ilman vastavakuutta.

Kunnan antamat muut vastuusitoumukset sekä vastavakuutena perityt pantit

	2024	Pantit	2023	Pantit
Kaustisen Vanhustentaloyhdistys ry	0,00	0,00	0,00	201 824,00
KVT-Vesihuolto Oy, 2.160.000 € v 2016 1)	1 064 733,60	2 160 000,00	1 127 364,96	2 160 000,00
Asunto Oy Kaustisen Portti, asunto 18 vastavakuus 50.000 €	24 003,47	73 000,00	25 781,53	73 000,00
Kansantaiteenkeskus Oy	24 500,00	84 093,40	31 500,00	84 093,40
Yhteensä	**1 113 237,07**	**2 317 093,40**	**1 184 646,49**	**2 518 917,40**
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	35 754 091,00		34 825 891,00	
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0,00		0,00	
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahastoista	38 368,00		27 722,00	
Yhteensä Kaustisen vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	**35 792 459,00**		**34 853 613,00**	

1) Kunnan palvelutoimintaan liittyvän investoinnin rahoitus, josta ei peritä takausprovisiota.
KVT Vesihuolto / kunnan takausvastuu 2.160.000 € (Kuntarahoitus Oy:n laina 4.500.000 € * 48% vv 2016-2040) KV 17§ 2016

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Vakuudet ja vastuusitoumukset	2024	konserniosuus 2024	2023	konserniosuus 2023
KOY Rekipolska (100 %)				

Annetut pantit ja kiinnitykset	3 665 163,95	3 665 163,95	3 665 163,95	3 665 163,95
Saadut vuokravakuudet	100 535,38	100 535,38	100 535,38	100 535,38
Kaustisen Kehitys Oy (100 %)				
OP lainojen vakuudeksi panttikirjoja	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nordea erikoistakaussitoumus (Kruupakka)	747 500,00	747 500,00	747 500,00	747 500,00
Käyttötilin limiitti Nordea	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Kaustisen Lämpö Oy (80 %)				
Muut velat/ palautettavat liittymismaksut	1 163 267,34	930 613,87	1 160 085,34	928 068,27
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy (74,66 %/2018; 93,50 % 2019)				
Kiinnitetty panttivelkakirja	84 100,00	83 259,00	84 100,00	79 575,42
Kiinteistö Oy Kaustisen oppilasasuntolat (100 %)				
Valtiokonttorin lainan vakuutena kiinnitys v-oik 1.160.700 €	48 659,51	48 659,51	48 659,51	48 659,51
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 7,84 % konserni		**7,84%**		**7,84%**
Leasingvuokrasopimukset	1 889 844,39	148 163,80	1 859 619,47	145 794,17
Vuokravastuut	243 141,37	19 062,28	201 790,83	15 820,40
Takaussitoumus 10.500.000, KOY Kokkolan Kampus, lainapääoma	3 734 000,00	292 745,60	4 133 900,00	324 097,76
Alv-palautusvastuu kiinteistöistä	8 178 982,96	641 232,26	7 623 486,98	597 681,38
Muut taloudelliset vastuut/ koronvaihtosopimukset tulouttamatta	0,00	0,00	0,00	0,00
Korpelan voiman kuntayhtymä 14,42 %, konserni		**14,42%**		**14,42%**
Vakuudet/ vastasitoumus annetuille pankkitakauksille		0,00	0,00	0,00
Muut taloudelliset vastuut/ johdannaissopimukset tulouttamatta		0,00	0,00	0,00
Keskipohjanmaan Liitto 5,79 %		**5,79%**		**5,79%**
K-P Liitto->KP-Cobra invest Oy->Kalvinit Oy pääomalaina		0,00	0,00	0,00

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Henkilöstön lukumäärä 31.12 tehtäväalueittain (vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt)

Osa-aikainen henkilöstö muutettu kokoaikaiseksi osa-aikojen suhteellisten osuuksien yhteismäärän perusteella (tiedot palkkakonttorilta)

Henkilöstön lukumäärä 31.12	2024	2023
Yleishallinto	9	14
Opetus ja kulttuuritoimi	190	184
Tekniset palvelut	28	35
Yhteensä	**227**	**233**

Liitetieto 26 - Henkilöstökulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2024	2023
Palkat ja palkkiot	7 616 919,96	7 482 217,40
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 528 506,42	1 515 685,10
Muut henkilösivukulut	222 639,10	266 997,65
Henkilöstökorvaukset	-99 998,42	-108 286,35
Luontaisedut	87 448,68	81 443,23
Käyttöomaisuuteen aktivoidut palkat	-46012,05	0,00
Yhteensä	**9 309 503,69**	**9 238 057,03**

Liitetieto 27 luottamushenkilöpalkkioista perityt ja puolueelle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Tilitetyt luottamushenkilömaksut; tasetili 2363	2024	2023
Suomen keskusta	4 639,00	3 824,65
Kaustisen perussuomalaiset rp	984,05	890,5
Sosiaalidemokraatit	894,65	794,25
Perhonjokilaakson kristilliset ry	36	27
Kokkolanseudun vihreät ry	63	54
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	**6 616,70**	**5 590,40**

Liitetieto 28 - Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot 1.1. – 31.12. aikana tapahtuneista työsuoritteista

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
Tarkastusyhteisö BDO Audiator	17 782,78	10 366,89
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 673,27	3 776,51
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	**21 456,05**	**14 143,40**

KAUSTISEN KUNTA

Luettelo tilivuoden 1.1. – 31.12.2024 kirjanpidoista ja aineistoista:

Kirjanpidon tositteet säilytetään päätearkistossa. Osa tilivuoden kirjanpitokirjoista säilytetään talousjohtajan ja palkkasihteerin työhuoneessa.

Käytössä olevat ohjelmat:

	Ohjelmisto	Toimittaja
Kirjanpito	ProEconomica Premium	CGI
Laskutukset	ProEconomica Premium	CGI
Osto- ja myyntireskontra	ProEconomica Premium	CGI
Käyttöomaisuuskirjanpito	ProEconomica Premium	CGI
Maksuliikenne	Nomentia Banking	CGI
Palkka- ja henkilöstöhallinto	Populus	CGI
Vesi- ja jätevesilaskutus	VesikantaPlus	CGI
Päivähoitolaskutus	Daisy	WhileOnTheMove Oy

Kirjauksessa käytetyt tositelajit:

10	Kassatositteet
19	Käyttöomaisuuden poistot
20	Ostolaskut
28	Ostolaskujen suoritukset
31	DAISY päivähoitolaskutus
33	VESIKANTA vesi- ja jätevesilaskutus
35	Myyntireskontran suoritukset
50	Käyttöomaisuuden tapahtumat
60	Palkkatositteet
65	Vyörytykset

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kaustisella 31.3.2025

Jouni Koskinen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Tiina Haukilahti
kunnanhallituksen jäsen

Marketta Kupari
kunnanhallituksen varajäsen

Johanna Kuusela
kunnanhallituksen jäsen

Kai-Eerik Känsälä
kunnanhallituksen jäsen

Marko Rahkonen
kunnanhallituksen jäsen

Helinä Tuomela
kunnanhallituksen jäsen

Tero Varila
kunnanhallituksen jäsen

Annika Timonen
jäsen

Minna Nikander
kunnanjohtaja

Tilintarkastusmerkinnät

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kaustisella ____/____ 2025

Eetu Rantakeisu
HT JHT tarkastaja
BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö